

Scan

การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้นิทาน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน
จังหวัดเชียงราย

นางศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Development of Thai Language Reading, Analytical Thinking, and Writing
Skills with the Use of Fairy Tales for Prathom Suksa I Students
of Banpalun School in Chiangrai Province.**

Mrs. Supalux Sangaroonrak

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   การพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย
โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านป่าตัน จังหวัดเชียงราย

ชื่อและนามสกุล   นางศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

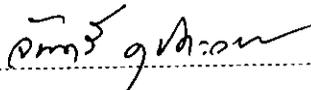
แขนงวิชา   หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา   ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

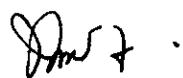
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ธนวิบูลย์ชัย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้นิทาน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน
จังหวัดเชียงราย

ผู้ศึกษา นางสาวศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์ รหัสนักศึกษา 2512101730 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทานเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (2) ศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนภาพนิทานจำนวน 10 เรื่อง (2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานจำนวน 10 แผน (3) แบบทดสอบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย (4) แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ชุด (5) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานมีทักษะด้านการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 82.14 (2) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน โดยมีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยต่อครั้งเท่ากับ 0.21 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน และ (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้นิทาน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน นิทาน ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้อิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำตลอดจนตรวจแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ และได้ติดตามการทำงานศึกษาครั้งนี้อิสระอย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนทำ
สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านศึกษานิเทศก์ อูราวรรณ รุจิรพงศ์ คุณक्रमัลลิกา วรรณาลัย
และคุณครูรัตนารักษ์ โพธิเลิศ ที่กรุณาตรวจแก้เครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์
อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครูทุกท่าน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านป่าตัน และ โรงเรียนบ้านคอนงามทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยและเก็บรวบรวม
ข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว รวมถึงกำลังใจ ในด้าน
การเรียนเสมอมา จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

กันยายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	7
ทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนากาทางภาษา	10
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	13
ทฤษฎี หลักการและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	27
การสอน โดยใช้นิทาน	33
การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย	40
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากร	51
แบบแผนการวิจัย	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนภาษาไทยก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน	64
ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน	65
ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน	75
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปการวิจัย	76
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	90
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	92
ข ตารางวิเคราะห์การจัดทำแผนการเรียนรู้	96
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	100
ค ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบ	157
แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้	159
ง แบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน	166
จ แบบบันทึกการพิจารณาความตรงของแบบประเมินความพึงพอใจ	174
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้นิทาน	176
ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	177
ช ตัวอย่างแผ่นภาพนิทาน	190
ซ ตัวอย่างภาพขณะทำการทดลอง	193
ประวัติผู้ศึกษา	196

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการศึกษาทักษะการอ่าน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	64
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่าน ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	65
ตารางที่ 4.3 แสดงผลการศึกษาอัตราพัฒนาการในการคิดวิเคราะห์ ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	66
ตารางที่ 4.4 แสดงผลการศึกษาอัตราพัฒนาการในการเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	67
ตารางที่ 4.5 แสดงผลการศึกษาอัตราพัฒนาการ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	68
ตารางที่ 4.6 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทยโดยใช้นิทาน	50
ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน	69
ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 1	70
ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 2	70
ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 3	71
ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 4	71
ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 5	72
ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 6	72
ภาพที่ 4.8 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานของนักเรียนคนที่ 7	73
ภาพที่ 4.9 ภาพแสดงอัตราพัฒนาการ การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน	74

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ที่วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี จึงมีค่าควรแก่การเรียนรู้ และอนุรักษ์ไว้

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสามารถทางด้านอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ เป็นยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การเรียนการสอน ควรมีการดำเนินการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกคน เพื่อเป็นการสนองนโยบาย ที่เน้นการนำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ไปสู่การปฏิบัติ ดังที่ปรากฏในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการ จัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ เป้าหมายหลักคือ การพัฒนาเด็กให้มีคุณลักษณะสำคัญ คือ มีความสุข มีทักษะชีวิตได้รับการพัฒนาความสามารถเด่นที่มีอยู่เต็มศักยภาพ จนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยการสร้างแผนการสอน และสร้างนวัตกรรมพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เป็นการวางรากฐานความเข้มแข็งทางปัญญาของชาติในอนาคต และเพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ให้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542: 9-10)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมายของหลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ สมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552: 3-4)

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ และส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลและข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

การคิดวิเคราะห์เป็นมาตรฐานระดับชาติที่ต้องได้รับการประเมิน ซึ่งเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ คือมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์(สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบ 2 พ.ศ. 2552: 11)

การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีความสำคัญต่อมนุษย์ มนุษย์ที่มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จะมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ สร้างสรรค์หรือประดิษฐ์ สิ่งใหม่ ๆ สร้างเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เพื่อใช้ และสร้างความสุขให้กับตนเอง และสามารถป้องกันตนเองให้อยู่รอดปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ ได้ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีความสำคัญต่อมนุษย์ จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตั้งแต่เยาว์วัย

สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เป็นวิชาพื้นฐานของการเรียนรู้ของกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่มีทักษะในการใช้ภาษาไทย ปัญหาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ก็จะตามมาจากการประเมิน ในระดับชาติ การอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 502,469 คน มีผลการประเมินด้านความสามารถทางการอ่านออกเสียง นักเรียนอ่านไม่ผ่านเกณฑ์ 7.22 % ความสามารถทางการเขียนมีนักเรียนเขียนไม่ผ่านเกณฑ์ 17.14% ความสามารถทางการคิดคำนวณ มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 22.29% และผลการประเมินในครั้งนี้เมื่อแยกออกมาเป็นตามขนาด โรงเรียน พบว่า ความสามารถด้านการอ่านของโรงเรียนขนาดเล็ก

ไม่ผ่านเกณฑ์ 6.09% โรงเรียนขนาดกลาง 8.76% โรงเรียนขนาดใหญ่ 8.71% และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 4.75 ความสามารถในการเขียนของโรงเรียนขนาดเล็กไม่ผ่านเกณฑ์ 16.13% โรงเรียนขนาดกลาง 19.48% โรงเรียนขนาดใหญ่ 20.58% และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 14.78% ความสามารถทางการคิดคำนวณ โรงเรียนขนาดเล็กไม่ผ่านเกณฑ์ 22.1% โรงเรียนขนาดกลาง 25.16% โรงเรียนขนาดใหญ่ 26.62% และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 16.2% (ชินภัทร ภูมิรัตน์ 2553: 18)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านป่าตัน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่าโดยภาพรวม ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับดีที่ค่าเฉลี่ย 3.13 (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. 2551: 29) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้ว ผู้เรียนยังมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะการคิด ทั้งทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกน หรือทักษะการคิดทั่วไป และครูผู้สอนขาดสื่อในการ จัดการเรียนการสอน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะพัฒนาผู้เรียนโดยจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ตั้งแต่เริ่มต้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นนั้น เป็นการฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จากการอ่านนิทานประเภทนิทานอีสป ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาเรียบเรียงขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยใช้นิทานที่มีเค้าโครงเนื้อหาเดิม นิทานฝึกจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหามธรรม พัฒนาไปตามขั้นตอนเป็นลำดับขั้น ตามทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจท์ และการจัดการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยการใช้คำถามตามแนวคิดระดับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของบลูม ที่ได้จัดระดับจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้ตามระดับจากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับ คือระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า รวมถึงการจัดการเรียนรู้โดยให้เด็กมีโอกาสฝึกหัดบ่อย ๆ ตามทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของธอร์นไคด์ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ากรนำนิทานมาเป็นสื่อในการสอนในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนให้กับผู้เรียนได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน มีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน มีอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น

3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้นิทาน อยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 คน

4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

4.2.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้นิทาน

4.2.2 ตัวแปรตาม คือ

1) พัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จากการอ่านนิทานอยู่ในเนื้อหาสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 2 การเขียน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ฝึกทักษะในด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำ และประโยค จากภาพ ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนคำ และประโยค เพื่อถ่ายทอดความคิด จากการสังเกตรายละเอียดจากภาพและจากเรื่องราวในนิทาน

4.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
ระหว่างวันที่ 12-25 เดือนมีนาคม 2553 เวลา 10 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ทักษะการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจในการอ่านคำ และประโยค จากภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน เข้าใจความหมายของคำและประโยคที่อ่าน จับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ และมีมารยาทในการอ่าน

5.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดขั้นพื้นฐานโดยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การตีความ การใช้เหตุผล การเชื่อมโยง ในการตอบคำถามจากการอ่านจับใจความจากนิทานโดยการตอบคำถามปากเปล่าและการทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ด้วยการใช้ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

5.3 ทักษะการเขียน หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้ผู้อื่นรับรู้โดยการเขียนคำ การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนด และจากเรื่องราวที่อ่านในนิทานได้ถูกต้อง สวยงาม และการมีมารยาทในการเขียน

5.4 นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าหรือเหตุการณ์ ที่มุ่งให้ผู้ฟังเกิดความบันเทิง มีคติสอนใจ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ที่คัดเลือกมาจากนิทานอีสป จำนวน 10 เรื่อง แล้วนำมาเรียบเรียงและจัดทำใหม่ โดยใช้ภาษา และเนื้อหาสั้น ๆ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

5.5 การสอนโดยใช้นิทาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นิทานเป็นสื่อการสอน จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนในการสอน คือ 1) ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง 2) นักเรียนฝึกคิดและสรุปใจความสำคัญจากนิทานที่ฟังแล้วตอบคำถาม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) ครูสอนอ่านและเขียน คำ /ประโยคจากภาพ 4) นักเรียน

ฝึกอ่านออกเสียงและเขียน คำ /ประโยค จากภาพและจากนิทาน 5) นักเรียนอ่านออกเสียงนิทาน/
คำ/ประโยค จากภาพเป็นรายบุคคล 6) นักเรียนทำแบบฝึกหัด อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

5.6 อัตราพัฒนาการ หมายถึง ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนที่ก้าวหน้าขึ้น
จากการวัดหลาย ๆ ครั้งในเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน

5.7 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้
นิทานในเชิงบวกโดยวัดจากการใช้แบบสอบถาม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้พัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
ภาษาไทยโดยใช้นิทาน สามารถอ่านคำ/ข้อความ หรือประโยค จากภาพและนิทานได้ถูกต้อง
และคล่องแคล่ว คิดวิเคราะห์ โดยการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การบอก
ความสัมพันธ์ สิ่งที่พบเห็น จากภาพและนิทาน และเขียนคำ /ข้อความหรือประโยคได้อย่างถูกต้อง
และคล่องแคล่ว ส่งเสริมให้นักเรียนมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 กำหนด

6.2. ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสาระภาษาไทยโดยใช้นวัตกรรม
การสอนรูปแบบใหม่ๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์และเขียน โดยใช้กิจกรรมนิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการทางภาษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน
4. ทฤษฎี หลักการ และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
5. การสอน โดยใช้นิทาน
6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย
7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานและเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552: 3-4)

1.1.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.1.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคม ได้อย่างเหมาะสม

1.1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.1.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

1.1.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.2 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ เพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยและสาระ การเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และการพูด สาระหลักการ ใช้ภาษาไทย และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552: 11)

1.2.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ
- 2) บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
- 3) ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- 4) เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน
- 5) คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

- 6) อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
- 7) บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
- 8) มีมารยาทในการอ่าน คือไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น ไม่เล่นกันขณะที่อ่าน ไม่ทำลายหนังสือ

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
- 2) เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ
- 3) มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ มีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่าย ๆ และปฏิบัติตาม
- 2) ตอบคำถามและเล่าเรื่อง ที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
- 3) พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
- 4) พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์
- 5) มีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ มีตัวชี้วัดดังนี้

- 1) บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย
- 2) เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ
- 3) เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ
- 4) ต่อคำคล้องจองง่าย ๆ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงมีตัวชี้วัดคือ

- 1) บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมร้อยแก้ว และร้อยกรองสำหรับเด็ก
- 2) ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองตามความสนใจ

จากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ และตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ และตัวชี้วัดที่ 3 มีมารยาทในการเขียน

2. ทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญา และพัฒนาการทางภาษา

2.1 ทฤษฎีเขาวงกตปัญญาของเพียเจท์

เพียเจท์กล่าวถึงพัฒนาการทางสติปัญญา ด้านรายละเอียดการจัดกระบวนการทางสติปัญญา และความคิดออกเป็น 4 ชั้นในแต่ละชั้นจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และจะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ดังนี้ (เพียเจท์ อ้างใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2552: 47-50)

- 1) ชั้นการใช้ประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 2 ปี
- 2) ชั้นเตรียมการสำหรับการคิดที่มีเหตุผล อายุประมาณ 2 – 7 ปี
- 3) ชั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรมอายุประมาณ 7–11 ปี
- 4) ชั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม อายุประมาณ 11 – 15 ปี

ชั้นพัฒนาการทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางด้านภาษาของเด็กในวัยประถมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ ชั้นการเตรียมการสำหรับการคิดอย่างมีเหตุผล อายุประมาณ 2 – 7 ปี ในขั้นนี้ เพียเจท์กล่าวว่า เด็กสามารถใช้ภาษาบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ โดยสังเกตได้จากการใช้ภาษาพูด การเล่นสมมุติ การเล่าความฝัน และชั้นการคิดอย่างมีเหตุผลและเชิงรูปธรรม อายุ 7-11 ปี ซึ่งเด็กในวัยนี้สามารถคิดหาเหตุผลและรู้จักแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมได้

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญาให้กับเด็ก

2.2 ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียนรู้ของบลูม

บลูมกล่าวว่า การรับรู้ จำแนกออกเป็น 5 ชั้นคือ (Bloom, 1961 อ้างใน สุวิทย์ มูลคำ 2551: 51)

- 1) ชั้นความรู้
- 2) ชั้นความเข้าใจ
- 3) ชั้นวิเคราะห์
- 4) ชั้นสังเคราะห์
- 5) ชั้นประเมิน

นอกจากนี้ บลูม ได้จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ในด้านพุทธิพิสัย ได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับจากต่ำไปสูง ที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรอบการถามในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ไว้ 6 ระดับดังนี้ (อารี สัมหลวี อ้างใน กรมวิชาการ 2540 : 8-12)

1) ระดับความรู้ความจำ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้อะไรบ้าง ซึ่ง ได้มาจากการจำเป็นสำคัญ และพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความจำ ได้แก่ บอกเล่า ชี้ ระบุ จำแนก ท่อง รวบรวม ประมวล จัดลำดับ ให้ความหมาย เป็นต้น

2) ความเข้าใจ คือความสามารถในการแปลความหมายของเรื่องที่เรียนรู้และบรรยายด้วยภาษาของตนเอง การเข้าใจแบ่งเป็นทักษะ การแปลความได้แก่การอธิบายความหมาย ทักษะการตีความคือการอธิบายสรุป อาจเรียงเป็นลำดับขั้นตอนใหม่ และทักษะการขยายความ คือการเพิ่มเติมจากแนวคิดหรือข้อมูล

3) การนำไปใช้ คือความสามารถนำความรู้ ทฤษฎี หลักเกณฑ์ แนวคิด ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่เป็นรูปธรรม หรือที่เป็นสภาพปัญหาใหม่ที่ไม่เคยเห็นหรือรู้จักมาก่อน

4) การวิเคราะห์ การคิดระดับวิเคราะห์คือ การที่สามารถแยกส่วนต่าง ๆ ของเรื่องได้และสามารถชี้ความสัมพันธ์หรือองค์ประกอบได้ ความสามารถในการวิเคราะห์หรือการแยกรายละเอียดของเนื้อหาจะแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจหลักการที่เป็นส่วนของโครงสร้างเนื้อหา การวิเคราะห์มี 3 ลักษณะคือ (1) วิเคราะห์องค์ประกอบหรือส่วนย่อยของเนื้อหา (2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ (3) วิเคราะห์หลักการ วิธีการหรือหลักการจัดการ

5) การสังเคราะห์ การคิดแบบสังเคราะห์จะมีลักษณะตรงข้ามกับแบบวิเคราะห์ กล่าวคือการคิดแบบสังเคราะห์จะคิดรวมส่วนต่าง ๆ ที่แยกแยะกระจัดกระจายให้เป็นแนวคิดเดียว และเป็นแนวใหม่ การคิดแบบสังเคราะห์จะมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นผลการสื่อด้วยวาจาหรือ

ลายลักษณ์อักษร 2) มีผลเป็นแผนงาน แผนการ แผนดำเนินงาน 3) มีผลเป็นทฤษฎีใหม่ หลักการ และกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ

6) การประเมินผล การคิดแบบประเมินผล ถือเป็นการคิดระดับสูงสุด เพราะสามารถมีวิจารณ์ญาณตัดสินประเมินผลได้ การตัดสินจะมีเกณฑ์ที่แต่ละคนตั้งขึ้น เกณฑ์มี 2 ลักษณะคือ เกณฑ์ภายนอก ได้แก่การเปรียบเทียบคุณภาพและคุณลักษณะที่สามารถมองเห็นได้ ส่วนเกณฑ์ภายใน ได้แก่ ความเป็นเหตุเป็นผล ความสม่ำเสมอของหลักการ

2.3 ทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อเนื่องของธอร์นไคด์

ธอร์นไคด์ เน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เขากล่าวว่า “สิ่งมีชีวิตจะเรียนรู้โดยบังเอิญหรือการลองผิดลองถูกก่อน ต่อเมื่อจำได้แล้วจึงเลือกใช้พฤติกรรมที่ถูกต้อง” ทฤษฎีนี้ทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ (พรรณี ชูทัย อ่างใน สนิท สัตโยภาส 2538:90-91)

1) กฎแห่งความพร้อมคือ “ถ้าสิ่งมีชีวิตมีความพร้อมแล้วได้กระทำ จะทำให้เกิดความพอใจและอยากทำอีก”

2) กฎแห่งการฝึกหัด คือ “ถ้าทำสิ่งใดบ่อย ๆ ย่อมเกิดความชำนาญและคล่องตัว ทำให้อยากทำอีกหากไม่ได้ทำจะทำให้ไม่ยอมทำ”

3) กฎแห่งผลการตอบสนอง คือ “พฤติกรรมใดที่ทำให้เกิดความพอใจย่อมทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก” การตอบสนองเพื่อความพอใจนี้ เรียกว่า “การเสริมแรง” ทำให้อยากทำซ้ำอีก และในทางตรงข้ามถ้าทำแล้วเกิดความไม่พอใจจะไม่อยากทำอีก

จากกฎการเรียนรู้ ดังกล่าวจึงทำให้ครูจัดการเรียนการสอน โดย ให้เด็กทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ ใช้การเสริมแรงขณะสอน และก่อนสอนเนื้อหาทุกครั้งครูจะทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนก่อน เช่น มีการเตรียมความพร้อม มีการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นต้น

จากทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้ศึกษานำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนให้กับผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 คือ การส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ไปตามลำดับขั้น จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปหนามธรรม ตามแนวคิดของเพียเจท์และเด็กได้เรียนรู้จากง่ายไปหายาก เป็นระดับขั้นความรู้โดยใช้แนวคิดของบลูม มาเป็นกรอบในการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กให้เกิดทักษะคิดในระดับสูงขึ้น และการจัดการเรียนรู้ โดยให้เด็กมีโอกาฝึกหัดบ่อย ๆ โดยการทำแบบฝึกหัดหลังเรียนตามแนวคิดของธอร์นไคด์

2.4 พัฒนาการทางภาษา

พัฒนาการทางภาษาของมนุษย์เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิด และพัฒนาขึ้นตามลำดับตามวุฒิภาวะ บางคนอาจพัฒนาช้า บางคนอาจพัฒนาเร็ว ลักษณะพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะแตกต่างกันไปตามวัย

วรรณิ โสภประยูร (2537: 60-66) ได้กล่าวเกี่ยวกับพัฒนาการด้านภาษาว่า พัฒนาการด้านภาษาของเด็กจะเริ่มตั้งแต่วัยทารก ทารกจะเริ่มเรียนรู้ภาษาด้วยการฟัง ต่อมาก็เริ่มพูดแบบอ้อแอ้ หัดพูดตามผู้ใหญ่ และหัดเรียกชื่อ คน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ เมื่อโตขึ้นก็จะเริ่มหัดอ่าน หัดเขียน ได้จนคล่องแคล่ว และสามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ พัฒนาการทางภาษาแบ่งออกเป็น 3 วัยได้แก่

- 1) พัฒนาการทางภาษาของวัยทารก (อายุ แรกเกิด-1 ขวบ)
- 2) พัฒนาการทางภาษาของวัยก่อนเรียน (อายุ 1-6 ขวบ)
- 3) พัฒนาการทางภาษาของวัยเริ่มเรียน (อายุ 6-12 ขวบ)

พัฒนาการทางภาษาของเด็กในวัยเริ่มเรียนช่วง (อายุ 6-7 ขวบ) ซึ่งจะสอดคล้องกับวัยของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะพัฒนาการดังนี้

- พูดมากขึ้น และมักใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลางในการพูด บางครั้งก็ชอบบ่น
- สามารถใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวันได้เพิ่มมากขึ้น
- ชอบฟังนิทานหรือนิยายที่ยาวขึ้น
- รู้จักใช้ภาษาแสดงอารมณ์รักใคร่หรือเกลียดชัง และแสดงความรู้สึกของตนเองเมื่อเห็นด้วยหรือโต้แย้ง
- สนใจหนังสือที่มีภาพเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติ
- ชอบอ่านหนังสือด้วยตนเอง และชอบอ่านเสียงดัง
- เขียนรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนได้ เพราะสามารถควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมือให้ประสานกับตา

นอกจากนี้ยังได้กล่าวพัฒนาการด้านภาษาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงวัยของเด็ก มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อของร่างกาย และมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านสมอง เมื่อเด็กมีการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อดี พัฒนาการด้านภาษาก็จะดี หรือเด็กที่มีพัฒนาการทางด้านสมองดีก็จะมีพัฒนาการด้านภาษาดี

3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

3.1.1 ความหมายของการอ่าน

บันลือ พุกกะวัน (2543: 6) กล่าวว่า การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิม

มาแปลความ ตีความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดี

สนิท สัตโยภาส (2545: 2) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึง การมองดูตัวอักษร แล้วถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกเป็นความคิด จากนั้นจึงนำความรู้ ความคิด หรือสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เมื่อถึงเวลาอันควร

โกชัย สาริกบุตร (2521: 16) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การมองดูตัวอักษรให้ชัดเจน การเข้าใจความหมายของคำ การพิจารณาเลือกเอาความหมายที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะกับข้อความเนื้อเรื่องตรงนั้น และการนำความหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546: 1364) ได้ให้ความหมาย การอ่านว่า การอ่านหมายถึง ตามตัวหนังสือ ถ้าอ่านออกเสียงด้วยเรียกว่าการอ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องออกเสียงเรียกว่าอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ

จากความหมายของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง การมองดู หรือสังเกตตัวอักษรและเข้าใจความหมาย แล้วนำความหมายที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์

3.1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ในปัจจุบัน ผู้อ่านได้รับความรู้ต่างๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และมีความรอบรู้ การอ่านยังช่วยสร้างความสำเร็จ เป็นช่องทางของการรับรู้ที่สามารถเลือกรับและแสวงหาได้ตามโอกาสที่ต้องการ ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของการอ่านในทัศนคติต่าง ๆ ดังนี้

ศิริพร ลิ้มตระการ (2541:5-6) กล่าวว่า การอ่านมีประโยชน์มาก และจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อนำมาพัฒนาตนเองในด้านการคิดและสร้างจินตนาการได้ ในขณะที่อ่านตลอดจนช่วยส่งเสริมให้สมองมีสมรรถานกว่าสื่ออย่างอื่น การอ่านจะทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง สามารถวินิจฉัยสาระต่างๆ ได้

วาสนา บุญสม (2542:58) กล่าวว่า การอ่านเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้ในสรรพวิทยากร มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวางและไม่มีการจำกัด

ภุริภัทร ทิศร (2543:11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินสบายใจ ผ่อนคลายความตรึงเครียด ได้รับทั้งความรู้ ความคิด และความสุข เป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่

สนิท สัตโยภาส (2545:93-94) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่องรู้ทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม ช่วยให้

เกิดความคิด และยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น การอ่านยังมีส่วนช่วยให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพ ตลอดจนช่วยให้ผู้อ่านมีแนวทางการแก้ปัญหาในใจ สร้างสรรค์จรโลงใจ และ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2546:47) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของบุคคลในการแสวงหาความรู้ การอ่านเป็นทักษะที่ช่วยพัฒนา คุณภาพชีวิตให้บุคคลในทุกอาชีพ และในทุกสาขาวิชา ตลอดจนรู้จักแสวงหาความรู้ และติดตาม ความเจริญก้าวหน้าในสรรพวิทยาการ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคม

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2553: 14) กล่าวว่า การอ่าน ช่วยป้องกันและ แก้ไขปัญหาบางอย่างได้ เช่น รู้ว่าผักและผลไม้ อาจมีสารพิษตกค้าง ก่อนกินควรล้างสารพิษ และ ควรรู้วิธีแก้ไขปัญหากากบังเอิญกินแล้วเจ็บป่วย การอ่าน ควรช่วยพัฒนาจิตใจให้เจริญงอกงามขึ้น เช่นอ่านหนังสือธรรมะ ช่วยให้เกิดเมตตาจิต การอ่าน ควรช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น เด็ก ๆ จะรู้จักวิธีประดิษฐ์ของเล่น หรือเครื่องใช้ง่าย ๆ ได้เอง โดยใช้วัสดุเหลือใช้ การอ่าน ควรช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิต เช่น ก่อนจะไปหาซื้อของบางอย่าง อาจตรวจแหล่ง จำหน่ายได้จากสมุดโทรศัพท์ หาข้อมูลแทนการเดินทางจนสิ้นเปลืองก็ได้ การอ่าน ควรช่วยพัฒนา อาชีพ เกิดแนวคิดในการเลือกอาชีพที่ตนถนัด หรือสามารถสร้างอาชีพใหม่ ๆ ขึ้น จนประสบ ความสำเร็จได้ และเสริมสร้างให้ตนเองเจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งช่วยเหลือสังคมให้เจริญยิ่งขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546: 89) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งหนึ่งในการดำเนินชีวิตและมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถ ในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อย และอ่านช้า

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็น รากฐานสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ส่งผลให้ได้รับการพัฒนา ด้านสติปัญญาให้สูงขึ้น ช่วยพัฒนาตนเองได้อย่างกว้างขวางไม่มีขีดจำกัด ทำให้มีความก้าวหน้า ในอาชีพและยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

3.1.3 กระบวนการอ่าน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 190-191) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการ ซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์การอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน ใช้ประสบการณ์ เดิมที่เป็นประสบการณ์พื้นฐานทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

1) การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่องอ่านคำนำให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์การอ่าน จะอ่านเพื่อผลิตผลิตหรืออ่านเพื่อความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่ามีความยากง่ายอย่างไรหนังสือมีความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไรบ้าง เหมาะกับผู้ใดบ้าง จะอ่านเอาความว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อหาสำคัญขณะอ่าน

2) การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่านขณะอ่าน ผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งรู้จักแบ่งวรรคตอนด้วย การอ่านเร็วจะมีส่วนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องกว่าผู้อ่านช้า จึงจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไปย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบทหรือคำล้อมช่วยในการตีความหมายของคำ ทำความเข้าใจกับข้อความที่อ่าน

3) การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่สำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน ตอนใดที่อ่านไม่เข้าใจอ่านซ้ำเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่านถ้าเป็นการอ่านบทกลอนต้องอ่านบททำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

4) การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำ ภาษาที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือเปรียบเทียบหนังสือที่อ่านและหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจ และเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและลำดับเรื่อง สำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5) การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็นคุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกรู้สีกจากการอ่าน จัดทำโครงการหลักด้านการอ่านเช่น ภาพวาด เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่นๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ง อ่านเรื่องเพิ่มเติมเรื่องที่เกี่ยวข้อง โยงกับเรื่องที่อ่านเพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548: 7) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านไว้ใน การประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ว่ากระบวนการอ่านประกอบด้วย

1) การรู้จักคำ คือ การตระหนักหรือระลึกรู้ประสบการณ์จากการถูกกระตุ้นด้วยสัญลักษณ์

2) เข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค เมื่อเห็นคำต่าง ๆ ซึ่งประกอบเป็นข้อความแล้ว เข้าใจความหมายไปตามลำดับ

3) ขั้นปฏิบัติการ คือ อ่านไป คิดไป ว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร ต้องอ่านโดยมีทั้งสติปัญญาและความรู้สึก ประเมินได้ว่าข้อความนั้นจะยอมรับหรือปฏิเสธด้วยเหตุผลใด ขั้นตอนนี้ต้องอาศัยการตั้งประสบการณ์เดิมมาช่วยประกอบการพิจารณา ดังนั้นนักอ่านที่รอบรู้จะเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่า อาจจะลำดับเรื่องราวใหม่ให้ตัวเองเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น อาจเปรียบเทียบ ความคิดหรือเรื่องราวต่าง ๆ แยกแยะได้ว่าเรื่องนี้สำคัญกว่าเรื่องนั้น เรื่องใดเป็นความจริงหรือเรื่องใดเป็นความคิดเห็น ไปจนถึงหาข้อสรุปเป็นแนวคิดกว้าง ๆ ได้ และสรุปเนื้อหาทั้งหมดได้

4) การบูรณาการ คือการนำความหมายจากข้อความที่อ่านไปสร้างความคิดให้ได้ อาจทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ไปหรือเกิดความสนใจใหม่ๆ ขึ้นมา

วรรณิ โสมประยูร (2541: 123) กล่าวว่ากระบวนการอ่านเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาเขียน เสียงและการรับรู้ระหว่างตากับประสาทตา ส่งไปยังสมองแล้วแปลความจากสิ่งที่รับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ฌอนอมวงส์ ถ้ายอดมรรคผล (2543: 49) ที่ได้กล่าวสรุปว่าการอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ด้วยการส่งสารและรับสาร ซึ่งใช้การคิด ที่เป็นกระบวนการทางสมอง มาแปรเปลี่ยนสาร แต่การรับสาร โดยการอ่านเป็นวิธีที่ยาก ซึ่งจะต้องเข้าใจกระบวนการอ่าน จึงจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน

จากความหมายของกระบวนการอ่านสรุปได้ว่า กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการสื่อสาร โดยรับสารจากการอ่านแล้วสร้างความรู้ใหม่ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม รู้จุดประสงค์ในการอ่านสามารถตีความหมาย วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่านได้ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.1.4 ทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้อ่าน ผู้อ่านจะมีความสามารถในการอ่านมากขึ้นเรื่อยๆ ขึ้นอยู่กับการพัฒนาและฝึกฝน โดยการเลือกใช้แนวทางลักษณะวิธีการในการอ่านซึ่งมีผู้กล่าวถึงที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 2) กล่าวเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านว่าเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจ ใน คำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

วิรัตน์ วรรณรัตน์ (2552: 242) กล่าวถึงทักษะการอ่านออกเสียง และ
อ่านในใจมีดังนี้

- 1) อ่านถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว
- 2) มีความเข้าใจในการอ่าน
- 3) มีหลักเกณฑ์ในการอ่าน
- 4) จับใจความและสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
- 5) รักการอ่าน
- 6) นิสยที่ดีในการอ่าน

ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2553: 15-48) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถภาพ
การอ่านด้วยตนเอง ถือว่าเป็น “บันไดเก้าขั้นสำหรับการอ่านให้เก่ง” ดังนี้

- 1) บันไดขั้นที่ 1 มีสมองไว้คิด โดยการอ่าน และคิดอย่างมีหลักการไปด้วย
- 2) บันไดขั้นที่ 2 ทำจิตให้แจ่มใส โดยการสร้างบรรยากาศภายนอกจิตใจ
และภายในจิตใจให้น่าอ่าน
- 3) บันไดขั้นที่ 3 สนใจอ่านทุกหนังสือ คือการอ่านหนังสือทุกชนิด
- 4) บันไดขั้นที่ 4 อย่างถือ “ดิลิ” เป็นคัมภีร์ คือการไม่ใช้พจนานุกรม
เปิดหาคำศัพท์เป็นคำ ต่อคำ ควรอ่านโดยมีการเดาอย่างมีเหตุผล
- 5) บันไดขั้นที่ 5 อย่างอ่านจืเป็นคำ ๆ ควรอ่านแบบกวาดสายตาทีละวลีหรือ
ข้อความ
- 6) บันไดขั้นที่ 6 ฝึกการจำความย่อ ๆ เช่น ทำเครื่องหมาย บันทึกสรุปย่อ
การสร้างแผนภูมิ
- 7) บันไดขั้นที่ 7 รู้จักขอความช่วยเหลือ โดยการสร้างจุดประสงค์
ในการอ่านถามตนเองก่อนว่า อ่านไปเพื่ออะไร อ่านอะไร อ่านวิธีใด
- 8) บันไดขั้นที่ 8 อ่านไม่เบื่อทุกวิชา เมื่อมีปฏิบัติตามขั้น จะทำให้
มีสมรรถภาพในการอ่าน
- 9) บันไดขั้นที่ 9 ชีวิตมีค่าและประสบความสำเร็จ เนื่องจากการอ่าน
เป็นทางในการแสวงหาความรู้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านเป็น ความสามารถ
ในการอ่านออกเสียงคำ ข้อความ ประโยค หรือเรื่องราวได้ถูกต้องและเข้าใจความหมาย ตลอดจน
จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

3.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถทางสมองที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ศึกษาและให้นิยามไว้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 2) ได้กล่าวไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงความสัมพันธ์กันอย่างไร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 5) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การระบุปัญหา จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผล หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ /แก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 9) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนด

นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2549:57) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ว่า เป็นการคิดอย่างใคร่ครวญ รอบคอบและมีเหตุผล สามารถจำแนกแยกแยะสิ่งที่กำหนดให้ได้ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่างที่พบเห็น

บลูม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2539:41-44; อ้างใน Bloom.1956) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และที่เป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549: 15-17) ได้สรุปว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึงการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดระบบ การระบุเรื่อง/ปัญหา/สถานการณ์ การเปรียบเทียบจัดหมวดหมู่ข้อมูล การให้เหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ตรวจสอบ การคิดแก้ปัญหา /การคิดสร้างสรรค์/การนำไปประยุกต์ใช้โดยอาศัยเกณฑ์หรือหลักการ

จากนิยามข้างต้นสรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดโดยอาศัยสิ่งเร้าที่เป็นจริงเป็นเกณฑ์ เป็นการคิดซึ่งเป็นพื้นฐานของการคิดแบบวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยทักษะ การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยง การตีความ การใช้เหตุผล

3.2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ มีความสำคัญที่ต้องนำไปใช้ชีวิตประจำวัน การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญและมีประโยชน์ดังนี้

ยุดา รักไทย (2545 : 12) กล่าวถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นไปเพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตที่เพียบพร้อมด้วยภูมิปัญญาไม่ว่าจะเป็นการคิดวางแผน คิดพัฒนา คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา หรือคิดตัดสินใจ แต่การคิดที่ว่านั้นมิใช่การคิดเพื่อผ่านพ้นว่าวันนี้หรือพรุ่งนี้ไปเท่านั้น แต่เป็นการคิดที่ประกอบด้วย

1) การมองการณ์ที่กว้างไกล ไตร่ตรองถึงสถานการณ์ปัจจุบัน และผลของการกระทำตามความคิดนั้น ที่จะตามมาภายหลังอย่างถี่ยวน

2) ข้อเท็จจริง องค์ความรู้ และความคิดอื่น ๆ รวมถึงทักษะที่มีอยู่ ซึ่งจะถูกรวบรวม ประมวลผล คัดสรร และคัดแปลง เพื่อให้ได้ความคิดใหม่ ๆ และ เป็นแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

3) ความรับผิดชอบต่องังคมโดยรวม เช่น การธำรงรักษาสิ่งแวดล้อม และ สร้างประโยชน์แก่สาธารณชน

4) ความคิดสร้างสรรค์โดยปราศจากการติดยึดของกรอบความคิด สุวิทย์ มูลคำ (2550: 39) กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ดังนี้

1) ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจในความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริง ที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2) ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ และ ไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง

3) ช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผล และ ปึงจยเฉพาะในแต่ละกรณีได้

4) ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่

5) ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของ สิ่งที่ปรากฏ พิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป

6) ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่พึ่งพิงอคติ ที่ อยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสมจริงสมจัง

7) ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามี วิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์ นั้น อันจะช่วยให้เราคาดการณ์ความน่าจะเป็น ได้สมเหตุสมผลมากกว่า

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 31-47) ได้สรุปถึงประโยชน์ และ ความสำคัญของการวิเคราะห์ได้ว่า การคิดวิเคราะห์ช่วยเสริมสร้างความฉลาดทางสติปัญญาที่ทำให้ ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยง่าย มีวิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงบนพื้นฐานความรู้เดิม และ ประสบการณ์ส่วนบุคคล การคิดวิเคราะห์บนพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ โดยการช่วยคิดหาเหตุผล เพื่อสืบค้นความจริง การคิดวิเคราะห์ช่วยในการแก้ปัญหา ช่วยแยกแยะและทำความเข้าใจ กับสิ่งที่เกิดขึ้น การคิดวิเคราะห์ช่วยในการประเมินการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นฐานความรู้ และประสบการณ์ที่ช่วยให้ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ การคิดวิเคราะห์ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ สมเหตุสมผล ช่วยให้คิดด้านต่างๆบนพื้นฐานความเป็นไปได้ย่อมมีเหตุผล การคิดวิเคราะห์ช่วยให้ เข้าใจแจ่มกระจ่าง เป็นการสรุปสถานการณ์จากข้อเท็จจริง ไม่ใช่เป็นการสรุปบนพื้นฐาน ของอารมณ์ และความรู้สึก ให้ได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นจริง และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ

จากความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ มีความสำคัญต่อการตัดสินใจและการใช้ชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังมีความสำคัญเนื่องจาก หลักสูตรกำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และอีกประการหนึ่ง การประเมินการ คิดวิเคราะห์ ยังเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมิน ให้ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงจะได้รับการตัดสินใจผ่านผลการศึกษาแต่ละช่วงชั้น

3.2.3 กระบวนการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองที่มีการวางแผน การเรียนรู้ โดยใช้ทักษะต่าง ๆ เช่น การสังเกต การจำแนกแยกแยะ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การจัดประเภท ฯลฯ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจ การรับรู้ การจำ จินตนาการ และ การเรียนรู้ ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์จะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งมากระตุ้น ดังที่มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 19) กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พี่ช ักดิ์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดประเด็นข้อสงสัยหรือปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถาม หรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือเกณฑ์ เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการกาหลักขณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะเป็นการพินิจ พิเคราะห์ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยๆ โดยอาจใช้เทคนิคคำถาม 5 W 1 H ประกอบด้วย What(อะไร) Where(ที่ไหน) When(เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How(อย่างไร)

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี (อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2549: 15-17) ได้ให้แนวทางการฝึกกระบวนการทางปัญญาซึ่งการฝึกพื้นฐานมีหลายตัวที่เป็นการฝึกให้คิดวิเคราะห์ เช่น การสังเกต การบันทึก การฟัง การตั้งสมมติฐาน และตั้งคำถาม ฯลฯ ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

- 1) ฝึกสังเกต สังเกตในสิ่งที่เราเห็น หรือสิ่งแวดล้อม
- 2) ฝึกบันทึก เมื่อสังเกตอะไรแล้วควรบันทึก โดยวาดรูปหรือบันทึก

ข้อความ ถ่ายภาพ การบันทึกเป็นการพัฒนาปัญญา

- 3) ฝึกการนำเสนอต่อที่ประชุมกลุ่ม
- 4) ฝึกการฟัง ถ้ารู้จักฟังคนอื่นก็จะทำให้ฉลาดขึ้น
- 5) ฝึก ปุจฉา-วิสัชนา
- 6) ฝึกตั้งคำถามและตั้งสมมติฐาน
- 7) ฝึกค้นหาคำตอบ
- 8) ฝึกวิจัย
- 9) ฝึกเชื่อมโยง
- 10) ฝึกเขียน

จากกระบวนการคิดวิเคราะห์ดังกล่าวมา สรุปได้ว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการคิดที่ผู้คิดจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการคิด และ

เป็นการคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล บุคคลจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานนำมาช่วยในการคิด การสอนให้คิดควรให้ผู้เรียนรู้จักคัดเลือกข้อมูล ถ่ายทอด รวบรวม จัดจำข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ ได้จากการฟังและการอ่านนำมาสู่การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแยกแยะ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การสร้างสรรค์

3.2.4 ทักษะการคิดวิเคราะห์

ทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการคิดลักษณะต่าง ๆ เป็นการ คิดขั้นพื้นฐานสู่การคิดระดับสูง พฤติกรรมที่ต้องใช้ความคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การตีความ การขยายความ

ทิสนา แคมมณี (2544: 17) ได้แบ่งทักษะการคิดเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1) ทักษะการคิดพื้นฐาน ได้แก่ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิด ที่เป็นแกน *ทักษะการสื่อความหมาย* เป็นทักษะในการรับสารมาแล้วสามารถที่จะจดจำแล้วตีความ เพื่อนำมาเรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดของตนให้คนอื่นได้ เช่นการฟัง การรับรู้ การจำ การอ่าน การพูด การเขียน การอธิบาย การใช้ความรู้ การแสดงออก *ทักษะการคิดที่เป็นแกน* เป็นทักษะ การคิดที่จำเป็นต้องใช้อยู่เสมอในการดำรงชีวิต เช่นการสังเกต การจำแนก การอ้างอิง การจัดลำดับ การแปลความ การสำรวจ การจัดหมวดหมู่ การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การตั้งคำถาม และ การตีความ เป็นต้น

2) ทักษะการคิดขั้นสูงหรือทักษะการคิดซับซ้อน

เป็นทักษะการคิดที่ต้องอาศัยทักษะในการสื่อความหมายและทักษะการคิดเป็นแกนหลายๆ ทักษะ ในแต่ละขั้นจะพัฒนาได้เมื่อผู้เรียนได้ผ่านการพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานจนชำนาญแล้ว เช่น การนิยาม การปรับโครงสร้าง การกำหนดกฎเกณฑ์ การจัดระบบ การประยุกต์ การจัดโครงสร้าง การวิเคราะห์การตั้งสมมติฐาน การทดสอบสมมติฐาน

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะการคิด ว่าเป็นสิ่งที่แสดงลักษณะของ การคิดซึ่งใช้ในลักษณะเป็นคำวิเศษณ์ เช่น คิดคล่อง คิดละเอียด คิดกว้าง คิดถูกต้อง คิดชัดเจน ซึ่งคำไม่ได้แสดงออกถึงพฤติกรรมการคิดโดยตรง แต่สามารถแปลความไปถึงพฤติกรรม หรือ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

ชาติ แจ่มนุษ (2545: 54-55) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนให้ผู้เรียนเกิด การคิดวิเคราะห์ไว้เป็นขั้นตอนดังนี้คือ กำหนดสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ ขึ้นมาเป็นต้นเรื่อง และ กำหนดคำถามหรือปัญหาเพื่อค้นหาความจริงหรือความสำคัญต่าง ๆ แล้วใช้ขั้นตอนการสอน โดยฝึกทักษะกระบวนการคิดดังนี้

- 1) พินิจ พิจารณา แยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ
- 2) ค้นหาความจริงหรือความสำคัญที่กำหนด
- 3) สรุปเป็นคำตอบ หรือตอบปัญหานั้น ๆ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์สรุปได้ว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการใช้ความคิดพื้นฐานได้คล่องแคล่ว ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การตีความ การใช้เหตุผล การเชื่อมโยง ในการตอบคำถาม จากการอ่าน โดยการตอบคำถามปากเปล่าและการทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวทางมาปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยการฝึกคิดวิเคราะห์ภาพและเรื่องราวจากนิทานด้วยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การตีความ การใช้เหตุผล การเชื่อมโยง ในการตอบคำถามปากเปล่า และการทำแบบฝึกหัด ด้วยการใช้ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน เพราะต้องใช้กระบวนการของการถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย เป็นภาษาเขียนตามที่ผู้เขียนตั้งวัตถุประสงค์ไว้

3.3.1 ความหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2541: 140) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 203) ให้ความหมายการเขียน หมายถึง ชัดให้เป็นตัวหนังสือหรือตัวเลข ชัดให้เป็นเส้นหรือรูปต่างๆ

คูสิต หังเสวก (2543: 8) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ความคิด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยอาศัยความสามารถในการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านซาบซึ้ง

สมเกียรติ กินจำปา (2545: 43) กล่าวว่าเป็นการแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความต้องการ เจตคติและประสบการณ์ โดยใช้ตัวหนังสือ เป็นเครื่องมือสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่านทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ

วิรัตน์ วรรณรัตน์ (2552: 288) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกของตนออกมาให้ผู้อื่นรับรู้เป็นลายลักษณ์อักษร และ

เป็นความสามารถในการบันทึกเรื่องราวตามลำดับความคิด ความสามารถในการเขียนถือเป็น
สมรรถภาพทางการสื่อสารด้านการส่งสาร การสื่อสารที่ดีจะต้องใช้ภาษาในการสื่อความ ได้ถูกต้อง
เรื่องอุไร อินทรประเสริฐ และคนอื่น ๆ (2546: 124) ได้กล่าวว่าการเขียนคือ
การส่งสารจากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษร เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร อันจะทำให้ผู้อ่าน
ได้รับทราบถึงความรู้และความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้

จากความหมายที่กล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอด
ความรู้สึก ความคิด ความต้องการ ด้วยลายลักษณ์อักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้อ่าน
ได้รับรู้และมีความเข้าใจตรงกัน มีความรู้สึก ความต้องการ เจตคติ และประสบการณ์ โดยการใส่
ตัวหนังสือเป็นสื่อเพื่อให้ผู้อ่านรับทราบความต้องการของผู้เขียน

3.3.2 ความสำคัญของการเขียน

การเขียน เป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ที่สำคัญและจำเป็นในการถ่ายทอด
เรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร(2540: 475-476) กล่าวว่า การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอด
มรดกทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือพัฒนาทางสติปัญญาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจาก
การเรียนรู้ ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียน เป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและอ่าน ตลอดจน
ใช้การเขียนเป็นการประกอบอาชีพได้

ดวงใจ ไทยอุบล (2543: 129) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า
การเขียนเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การแสดงออกซึ่งประสบการณ์และความรู้ของผู้เขียน
ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เข้าใจความหมายของคำ วลี หรือประโยค คือเมื่อเห็นคำต่าง ๆ ซึ่งประกอบเป็น
ข้อความแล้ว เข้าใจความหมายไปตามลำดับขั้นปฏิกิริยา คือ อ่านไป คิดไปว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร
ต้องอ่านโดยทั้งเพื่อให้ผู้อ่าน และผู้เขียนมีความเข้าใจตรงกัน และสารนั้นมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการเขียนดังกล่าว สรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญ
ต่อคนเราเพราะเป็นเครื่องมือช่วยบันทึกสิ่งที่ได้อ่าน ได้ฟัง และเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดของ
ผู้เขียนได้อย่างกว้างขวางผ่านสื่อภาษาที่เป็นลายลักษณ์อักษร สัญลักษณ์ต่าง ๆ และสื่อให้ผู้อื่นรับรู้
และเข้าใจได้อย่างกว้างขวางและสามารถบันทึกเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

3.3.3 กระบวนการเขียน

กระบวนการเขียน เป็นการคิดเรื่องที่จะเขียนและรวบรวมความรู้ ใน
การเขียน กระบวนการเขียนมี 5 ขั้นตอนดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2544: 30-31)

1) การเตรียมการเขียน เป็นขั้นเตรียมพร้อมที่จะเขียน โดยเลือกหัวข้อเรื่อง
ที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ กำหนดรูปแบบการเขียน รวบรวมความคิดในการเขียน

อาจใช้วิธีการอ่านหนังสือ สนทนา จัดหมวดหมู่ความคิดโดยเขียนเป็นแผนภาพความคิดจดบันทึก ความคิดที่จะเขียนเป็นหัวข้อเรื่องใหญ่โดยเขียนเป็นหัวข้อย่อย ๆ และรายละเอียดคร่าว ๆ

2) การยกร่างข้อเขียน เมื่อเตรียมหัวข้อเรื่องและความคิดรูปแบบการเขียน และให้นำความคิดมาเขียนตามรูปแบบที่กำหนดเป็นการยกร่างข้อเขียนโดยคำนึงถึงว่า จะเขียนให้ใครอ่าน จะใช้ภาษาอย่างไรให้เหมาะสมกับเรื่อง และเหมาะสมกับผู้อ่าน จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร มีหัวข้อเรื่องอย่างไร ลำดับความคิดอย่างไร เชื่อมโยงความคิดอย่างไร

3) การปรับปรุงข้อเขียน เมื่อเขียนยกร่างแล้ว อ่านทวนเรื่องที่เขียน ปรับปรุงเรื่องที่เขียนเพิ่มเติมความคิดให้สมบูรณ์ แก้ไขภาษา สำนวนโวหาร นำไปให้เพื่อน หรือผู้อื่นอ่าน นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงอีกครั้ง

4) การบรรณาธิการกิจ นำข้อเขียนที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจทานคำผิด แก้ไขให้ถูกต้อง อ่านตรวจทานข้อเขียนอีกครั้ง แก้ไขข้อผิดพลาดทั้งภาษา ความคิด และการเว้นวรรคตอน

5) การเขียนให้สมบูรณ์ นำเรื่องที่แก้ไขปรับปรุงแล้วมาเขียนเรื่อง ให้สมบูรณ์จัดพิมพ์วาดรูปประกอบ เขียนให้สมบูรณ์ด้วยลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบเมื่อพิมพ์ หรือเขียนแล้วตรวจทานอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนจัดรูปเล่ม

จากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเขียนสรุปได้ดังนี้ กระบวนการเขียน หมายถึง การใช้ความคิดแสดงการเขียนตามขั้นตอนการเขียนได้ถูกต้องตรงตามรูปแบบที่กำหนด และเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งรูปแบบการเขียนที่กำหนดเกี่ยวข้องกับการเขียน ได้แก่ การเขียนคำ และประโยค การคัดลายมือ การเขียนหรือบรรยายเรื่อง และการใช้ภาษา

3.3.4 ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนคือความสามารถในการสื่อสาร เป็นการส่งสารให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นลายลักษณ์อักษร ดังที่ มีผู้กล่าวถึงดังนี้

สนธิ นิยมเล็ก (2543: 15) กล่าวถึงทักษะการเขียนดังนี้

- 1) เขียนได้ถูกต้อง สวยงาม เขียนสะกดคำโดยใช้คำพื้นฐานที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง
- 2) เขียนโดยลำดับความคิด เหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง
- 3) การรักการเขียน มีความพึงพอใจในการเขียน
- 4) มีนิสัยที่ดีในการเขียน

วิรัตน์ วรรณรัตน์ (2552: 288) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องใช้ภาษาในการสื่อความได้ถูกต้อง ดังนั้นการสอนจึงต้องเน้นการฝึกทักษะการเขียน และการเขียนตรงตามรูปแบบ สมรรถภาพทางการเขียนที่หลักสูตรกำหนดมี 6 ประการคือ

- 1) เขียนได้ถูกต้อง สวยงาม
- 2) เขียนโดยลำดับความคิด เหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง
- 3) เขียนแสดงความคิดอย่างเสรีและเชิงสร้างสรรค์
- 4) เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์และเขียนอย่างมี

วิจารณ์ญาณ

- 5) รักการเขียน
- 6) มีนิสัยที่ดีในการเขียน

ทิสนา เขมมณี และคนอื่น ๆ (2544: 45) กล่าวว่าเกี่ยวกับทักษะการเขียนและการประเมินทักษะการเขียนไว้ ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหา เรื่องราวของเนื้อหา คือการเขียนบอกได้ชัดเจนว่าจะเขียนอะไร สำนวนภาษาที่ใช้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่เขียน
- 2) ด้านการลำดับโครงเรื่อง โครงสร้างของเรื่อง คือ การจัดลำดับความคิดของเรื่องที่เขียน ได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกัน และครอบคลุมประเด็นที่สำคัญและมีรายละเอียดครบถ้วน

จากแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเขียนดังกล่าวสรุปได้ดังนี้ ทักษะการเขียนเป็นความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกของตนออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นลายลักษณ์อักษร และถ่ายทอดได้ด้วยความต้องการ สวยงาม เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง และมีมารยาทที่ดีในการเขียน สำหรับการศึกษ ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกรูปแบบ และลักษณะการเขียน คือ การเขียนคำ การเขียนประโยค จากภาพที่กำหนด การเขียนถูกต้อง สวยงาม และการมีมารยาทในการเขียน

4. ทฤษฎี หลักการ และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

4.1 ทฤษฎีการสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยควรนำทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ และมีหลักในการสอนภาษาไทยทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้ สนิท สัต โยภาส (2538: 90-92)

1) ทฤษฎีการวางเงื่อนไข ของ Pavlov นักจิตวิทยาชาวรัสเซียกล่าวว่า “การวางเงื่อนไขเป็นการเรียนรู้ที่มีสิ่งมีชีวิตแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่สัมพันธ์กับการแสดงกับสิ่งที่เร้าจริง ถ้าได้มีการวางเงื่อนไขที่ถูกต้อง” ตามทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอนคือครูควรให้ “การเสริมแรง” เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยการกระทำที่เด็กเกิดความพอใจ เช่น ให้รางวัล ชมเชย ยิ้มให้ พยักหน้า ให้ความสนใจ ให้คำ เป็น

จากทฤษฎีนี้จึงทำให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ ใช้การเสริมแรงขณะสอน และก่อนสอนเนื้อหาทุกครั้งครูจะทำให้เด็กพร้อมที่จะเรียนก่อน

2) ทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (เชื่อมโยง) ของ Thonrdike นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน กล่าวว่า “สิ่งมีชีวิตจะเรียนรู้โดยบังเอิญหรือการลองผิดลองถูกก่อนต่อเมื่อจำได้แล้ว จึงเลือกใช้พฤติกรรมที่ถูกต้อง” ทฤษฎีนี้ทำให้เกิดกฎการเรียนรู้ คือ **กฎแห่งผลการตอบสนอง** คือ “พฤติกรรมใดที่ทำให้เกิดความพอใจย่อมทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก” การตอบสนองเพื่อความพอใจนี้เรียกว่า “การเสริมแรง” ทำให้อยากทำซ้ำอีกและในทางตรงข้ามถ้าทำแล้วเกิดความไม่พอใจจะไม่อยากทำอีก **กฎแห่งความพร้อม** คือ “ถ้าสิ่งมีชีวิตมีความพร้อมแล้วได้กระทำ จะทำให้เกิดความพอใจและอยากทำอีก” **กฎแห่งการฝึกหัด** คือ “ถ้าทำสิ่งใดบ่อยๆ ย่อมเกิดความชำนาญและคล่องตัว ทำให้อยากทำอีก หากไม่ได้ทำจะทำให้ไม่อยากจะทำ”

จากทฤษฎีนี้ การเรียนรู้จะเกิดโดยการกระทำต่อเนื่องซ้ำๆ กัน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจึงควรมี แบบฝึกหัด ให้นักเรียนทำบ่อยๆ จนเกิดทักษะภาษา แต่ถ้าทำมากเกินไปก็เกิดความเบื่อหน่าย

3) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำ ของ Skinner นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ศึกษาการเรียนรู้โดยการวางเงื่อนไขให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกระทำจากทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้กับการศึกษาได้คือเมื่อครูสั่งให้เด็กทำแบบฝึกหัดส่ง ครูจะต้องรีบตรวจและคืนส่งเด็ก เพื่อให้เด็กรู้ผลการกระทำทันที จะเป็นการเสริมแรงให้แก่เด็ก ได้เป็นอย่างดีและครูสามารถนำหลักการของทฤษฎีนี้ไปใช้สร้างบทเรียนแบบ โปรแกรมได้ เพราะบทเรียนแบบนี้จะมีแรงเสริมให้ทันที คือมีคำตอบคำถามเป็นระยะๆ เด็กจะทำงานตามลำพัง ได้มีความรู้สึกเป็นอิสระ ผู้อื่นหรือเพื่อนเขาช่วยไม่ได้ เมื่อตอบผิด และทำให้เกิดการเชื่อมั่นในตนเอง

ดังนั้นการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ผู้เรียนต้องลงมือกระทำเอง โดยไม่ต้องรอสิ่งเร้า ภายใน ฉะนั้นครูควรกระตุ้นให้เกิดสิ่งเร้าภายในมากกว่าจะคิดสร้างแต่สิ่งเร้าภายนอก เช่น ชักจูงให้เด็กเห็นคุณค่าของการศึกษา ให้เด็กเห็นประโยชน์ของการกระทำ พฤติกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 หลักการสอนภาษาไทย

หลักการสอนโดยทั่วไป นอกจากต้องคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้น หลักการสอนภาษาไทยยังมีข้อควรคำนึงเพิ่มเติมอีก ดังต่อไปนี้

1) สอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์จะใช้ทักษะทางภาษาราวละไม่น้อยกว่าสองทักษะ เช่น ฟังกับคิด คิดกับพูด คิดกับเขียน ฟังพูดคิดเขียน อ่านพูดคิดเขียน หรือฟังพูดอ่านเขียน เพราะฉะนั้นการสอนภาษาควรสอนให้สัมพันธ์หลายทักษะ

2) ควรสอดแทรกทักษะภาษาขณะที่มีการเรียนการสอน เพราะถือว่าภาษาไทยเป็นปัจจัยของการเรียนทุกวิชา ถ้าพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับทักษะทางภาษาไทยในขณะที่เรียนวิชาใด ควรแก้ไขทันที

3) สอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ขณะสอนภาษาไทย ถ้าเนื้อหานั้นไปเกี่ยวข้องกับวิชาใดควรสอนสัมพันธ์ได้เลย เช่นเล่าประวัติศาสตร์บางตอน วาดภาพตามจินตนาการในเรื่อง สุขภาพอนามัย เป็นต้น

4) สอนภาษาไทยเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม จะเห็นได้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเริ่มด้วยการฝึกความพร้อมจำนวน 150 คาบ เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนเนื้อหาภาษาไทยต่อไป และอีกประการหนึ่งในการสอนแต่ละครั้งควรเริ่มด้วยการทำให้เด็กมีความพร้อมทั้งร่างกาย และใจที่จะเรียนก่อน โดยหมายรวมถึง “การนำเข้าสู่บทเรียน” ด้วย

5) เรื่องที่นำมาสอนควรมีความหมายต่อผู้เรียน โดยเป็นเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรมและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

6) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะควรฝึกบ่อยๆ การเรียนจึงจะได้ผลดี ครูควรหาแบบฝึกหัดให้เด็กฝึกหัดอย่างเพียงพอ

7) การสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อการสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ และมีความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น

8) สอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการสอน โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ เพื่อช่วยให้เด็กเรียนด้วยความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน และกิจกรรมอยู่เสมอ

9) สอนภาษาไทยโดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิด เพราะความคิดเป็นสิ่งที่ติดตัวเด็กมาตั้งแต่กำเนิด ครูควรสอนให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผลมีวิจารณญาณ แม้แต่เด็กเล็กครูก็ควรสอนให้คิดได้โดยใช้คำถามนำ

10) สอนภาษาไทยควรมีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ เช่น การให้รางวัล การลงโทษ การติ การชมเชย การให้คะแนน การแสดงการยอมรับของครู เป็นต้น

4.3 กิจกรรมการสอนภาษาไทย

4.3.1 การจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย หมายถึง สภาพที่จัดกระทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่ดีควรมีลักษณะช่วยให้การสอนบรรลุผล สนุกสนาน เพื่อดึงดูดใจ และ ตรงจุดประสงค์ของการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนมีมากมาย สามารถจัดได้ทุกระยะเวลาการเรียนการสอนตั้งแต่ นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล ครูเป็นผู้เลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน โดยยึดหลักดังนี้ (สนธิ สัตโยภาส 2538 : 64-84)

- 1) เลือกให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของบทเรียน
  - 2) เลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอนว่ามีลักษณะใด เหมาะสมกับกิจกรรมใด เช่น เป็นข้อคิดก็ใช้กิจกรรม “อภิปราย” หรือ สร้างสถานการณ์สมมุติ เป็นต้น
  - 3) เลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ระดับความยากง่าย ระดับความรู้
  - 4) เลือกโดยพิจารณาความสามารถของผู้สอนด้วย เช่น ครูที่ร้องเพลงไม่เก่งก็อาจใช้เครื่องบันทึกเสียงแทน หรือเชิญวิทยากรก็ได้ เป็นต้น
  - 5) เลือกโดยพิจารณาสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ถ้าห้องเรียนแคบ การจัดให้เล่นเกมการแข่งขันก็อาจเกิดเสียงดังไปรบกวนห้องเรียนอื่น และการเคลื่อนไหวก็ไม่สะดวก ครูอาจใช้กิจกรรมอื่นแทน หรือพานักเรียนไปใช้บริเวณสนามหญ้าแทนก็ได้
  - 6) เลือกกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานปฏิบัติง่ายไม่ซับซ้อนและยืดหยุ่นได้
  - 7) เลือกกิจกรรมที่ให้แนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทุกคนมีส่วนร่วม
- กิจกรรมที่นำมาจัดในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้แก่ เพลง เกม ปริศนาคำทาย ละคร นิทาน การอภิปราย การโต้วาที การแสดงบทบาทสมมุติ การสะสม การสร้างสถานการณ์สมมุติ การสืบสวนสอบสวน การศึกษานอกสถานที่ การจัดป้ายนิเทศ

4.3.2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน

ลักษณะการของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มีหลายวิธีและการจัดกิจกรรมควรเป็นแบบบูรณาการทั้งกิจกรรมการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน และมีความสัมพันธ์กันทั้ง 3 กิจกรรมดังที่ นवलเสนห์ วงศ์เชิดธรรม (2549:56) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะพัฒนาการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสืบสวน-สอบสวน ทำได้โดยการถามคำถามให้นักเรียนตอบ โดยครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามให้ได้ การกระตุ้นของครูส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์ได้

การจัดกิจกรรม โครงการ เป็นวิธีการที่ดีในการเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดการวิเคราะห์เนื่องจากการ ทำกิจกรรม โครงการนักเรียนต้องค้นคว้าหาคำตอบ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เนื่องจากปัญหาที่เป็นความสนใจของผู้เรียน รวบรวมข้อมูล ผึกทดลอง และคัดลอกข้อมูลจากหลักฐานและคิดให้รอบคอบก่อนลงสรุป

การจัดกิจกรรมการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนต้องค้นคว้าหาคำตอบ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เช่นเดียวกับ โครงการงาน

การจัดกิจกรรมการทำรายงาน เป็นวิธีการเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์เพราะนักเรียนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ หรือข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและนำมาวิเคราะห์เหตุผลและนำมาสังเคราะห์ในรูปแบบแบบของรายงาน

การจัดกิจกรรมการทำการบ้าน เป็นวิธีการเรียนรู้ การทำการบ้านเกี่ยวกับการอ่าน เป็นการให้นักเรียนอ่านสรุป โครงเรื่อง การค้นหาเหตุผลจากเรื่องที่ได้ และ การเรียบเรียงงานเขียนจากเรื่องที่ได้

การจัดกิจกรรมการสอบระหว่างการเรียนการสอน เป็นการฝึกให้นักเรียนคิด และเขียนไปพร้อม ๆ กัน โดยครูจะต้องใช้ข้อสอบเข้าวิเคราะห์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องคิดเป็นแผนที่ความคิด เช่นการฝึกให้นักเรียนคิดเป็นแผนผังความสัมพันธ์ แล้วนำเสนอความรู้และความคิด ออกจากสิ่งที่มีอยู่ในสมองให้ผู้อื่นทราบ ในลักษณะของแผนที่ความคิด กล่าวคือ สรุปเรื่องที่อ่าน ทำ ทิดวิเคราะห์ แล้วนำมาสรุปเป็นภาพ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามแนวคิดและหลักการของสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2549: 5-6) กล่าวไว้ว่า คนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะเป็นคนที่มีความสามารถในการสื่อสาร เพราะการคิดวิเคราะห์จะต้องผ่านกระบวนการสื่อสาร คือ การรับสาร และการส่งสาร ดังนี้ คือ การรับรู้ โดยการรับสารคือ การดู /สังเกต(ภาพ แผนภาพ แผนภูมิ ตาราง) หรือฟัง (เรื่องราว บทกลอน การสนทนา บทเพลง ละคร) หรือ อ่าน (ข้อความ เรื่องราว บทกลอน บทสนทนา ฯลฯ) แล้วนำสิ่งที่ได้จากการรับสาร (ดู อ่าน ฟัง) สู่วกระบวนการคิดวิเคราะห์ ได้ผลอย่างไรจึงจะส่งสารออกไป โดยการบอก/อธิบาย การเขียนหรือการวาดภาพ/การวาดแผนภาพหรือ การแสดง/ปฏิบัติ โดยใช้ทักษะการจำแนกเปรียบเทียบ จัดกลุ่ม ใช้เหตุผล จุดเด่น จุดด้อย ข้อมูล หลักการ ความสำคัญของเหตุการณ์

จากแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน ทิดวิเคราะห์ และเขียนดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความคิดในการพัฒนาทักษะการอ่าน ทิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย

ด้วยการจัดกิจกรรมแบบสืบสวน-สอบสวนโดยใช้นิทานเป็นสื่อแก่ผู้เรียน โดยการใช้คำถามถามเพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1) ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
- 2) นักเรียนตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 3) ครูสอนอ่านและเขียน คำ ข้อความหรือประโยคจากภาพ
- 4) นักเรียนอ่านออกเสียงและเขียน คำ ข้อความหรือประโยคจากภาพและอ่านนิทานรายบุคคล
- 5) นักเรียนทำแบบฝึกหัด อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนจากการอ่านนิทาน

4.3.3 ความสัมพันธ์ของ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548: 29) กล่าวเกี่ยวกับความสัมพันธ์การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ว่า ภาษาเป็นสื่อของความคิด และความคิดที่มีคุณภาพย่อมเกิดจากการคิดที่เป็นกระบวนการ นั่นคือผู้คิดที่ต้องมีทักษะการคิด หรือกระบวนการคิด ภาษาไทยเป็นวิชาที่ต้องให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร การฟังและการอ่าน เป็นทักษะการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ซึ่งครูสามารถฝึกทักษะการคิดได้ ได้แก่ การแปลความ การตีความ การตั้งคำถาม การสรุปย่อ และการสรุปความ ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะการแสดงความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ โดยจัดกระบวนการความคิด จากเรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการแปลความ ตีความ ตั้งคำถาม สรุปย่อ และสรุปความ จากการฟังและการอ่าน ทั้งนี้ครูต้องฝึกทักษะการจัดระบบความคิดให้นักเรียนก่อนการพูดและการเขียน ซึ่งทักษะการคิดของการพูดและการเขียน ได้แก่ การบรรยาย การอธิบาย การทำให้กระจ่าง การขยายความ และการประยุกต์ใช้ความรู้

นอกจากนี้บันทึก พฤษะวัน (2534: 36-39) กล่าวถึงกิจกรรมการอ่านภาพ เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจ ความหมายของคำต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของคำจากภาพได้ จากการที่เด็กได้เรียนรู้คำ สามารถนึกเป็นภาพได้นั้น หากจะส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องส่งเสริมให้สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำ โดยอาศัยการเรียนรู้อ่านจากภาพเป็นตัวนำ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อาจฝึกได้ โดยการจับคู่หรือหาสิ่งที่คู่กัน โดยมีภาพให้เลือก 3 ภาพ เช่น เสื้อคู่กับอะไรเสื้อ : ร่ม /หมวก /กางเกง และการฝึกวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการฝึกหาสิ่งที่ใช้แทนกันได้ เช่น ถ้าไม่มีก้อน ควรใช้อะไรตอกตะปู : มีคดาบ มีคอิโต้ ขวาน และถ้าไม่มีร่มควรใช้อะไรกันแดด : เสื้อ / หมวก การใช้สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือ ที่เขียนหรืออ่านแทนคำ ทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านได้ดี การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคำศัพท์ เป็นการพัฒนา

ความพร้อมในการอ่านที่จำเป็น เช่น คำว่าคน แทนด้วย (รูปคน) หรือแทนด้วย คน ห้า แทนด้วย ### หรือแทนด้วย 5 หรือห้า ความสามารถในการอ่านภาพ อ่านคำ จำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยอ่าน ให้เด็กสามารถอ่านเองได้ ครูควรให้เด็กมีความสามารถอ่านเองได้เป็นคำ ๆ ด้วยตนเอง เช่น ภาพ บัตรคำ ประกอบภาพตัดต่อ

กระบวนการคิด จาก การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

เป็นกระบวนการคิด คนที่จะคิดได้ดีต้องเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี บุคคลที่จะคิดได้ดี จะต้องมีรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการคิด บุคคลจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐาน นำมาช่วย ในการคิดทั้งสิ้น การสอนให้คิดควรให้ผู้เรียนรู้จักคัดเลือกข้อมูล ถ่ายทอด รวบรวม และจำข้อมูล ต่าง ๆ สมรรถนะของมนุษย์จะเป็นผู้บริโภคมูลค่าข่าวสาร และสามารถแปลความข้อมูลข่าวสารและ สามารถนำมาใช้อ้างอิง การเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน ผู้เขียน ที่ดี จะต้องสอนให้เป็นผู้บริโภคมูลค่า ข่าวสารที่ดีและเป็นนักคิดที่ดีด้วย กระบวนการสอนภาษาจึงต้องสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้รับข้อมูล ข่าวสารและมีทักษะการคิด นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังและการอ่านนำมาสู่การฝึกทักษะ การคิด นำการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน มาสอนในรูปแบบบูรณาการทักษะ ตัวอย่าง เช่น การเขียนเป็นกระบวนการคิดในการวิเคราะห์ การแยกแยะ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะนำความรู้และประสบการณ์สู่ความคิดและแสดงออกตามความคิดของตนเองเสมอ ต้องเป็นผู้อ่านและผู้ฟังเพื่อรับรู้ข่าวสารที่จะนำมาวิเคราะห์ สามารถแสดงทรรศนะได้

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจะเห็นว่า ทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กัน การมีความสามารถในการเขียน ผลงานการเขียน เป็นผลงานที่เกิดจากการอ่าน การคิด การฟัง ดังนั้น ความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจึงสามารถแสดงออกได้ด้วยผลงานการเขียน ซึ่งผลงานการเขียนเป็นผลงานที่เกิดจากการใช้ความคิดที่มีผลมาจากการอ่าน การฟัง และการถาม จากการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

5. การสอนโดยใช้นิทาน

5.1 ความหมายของนิทาน

ได้มีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ความหมายของนิทานไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542 (2546: 477) ให้ความหมายของคำว่านิทานว่าเป็นเรื่องที่เล่ากันมาแต่เดิม

เกริก ยूनพันธ์ (2539: 8) กล่าวว่านิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมาแต่สมัยโบราณ นิทานเป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสุขและสนุกสนาน แฝงคำสอนจรรยาในการใช้ชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544: 195-196) กล่าวว่า นิทาน คือเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อาจเป็นเรื่องจริงหรือจากจินตนาการของผู้เล่าก็ได้

จากความหมายของนิทานดังกล่าว สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าหรือเหตุการณ์ ที่มีผู้เล่าสืบทอดกันมาโดยมุ่งให้ผู้ฟังเกิดความบันเทิง มีคติสอนใจและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

5.2 ลักษณะของนิทาน นิทานมีหลายลักษณะดังนี้

5.2.1 นิทานประเภทสอนคติธรรม

นิทานเกี่ยวกับสัตว์ เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ แต่สมมุติให้มีความคิด และการกระทำตลอดจนพูดได้อย่างมนุษย์ บางเรื่องอาจมีคนเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ทั้งคนและสัตว์ จะพูดจาโต้ตอบ และปฏิบัติต่อกันเหมือนมนุษย์ธรรมดา นิทานชนิดนี้ได้รับความนิยมน้อย่างกว้างขวาง สามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์เสมอ และนิทานที่สร้างขึ้นเพื่อสอนใจคน เช่น นิทานอีสป ชาดกต่าง ๆ

5.2.2 นิทานประเภทเล่าข่าวหรือเล่าไม่รู้จบ นิทานแบบนี้ มีเนื้อเรื่องและวิธีเล่าเป็นแบบเฉพาะ เช่นเรื่อง ขายกับดา

5.3 ประโยชน์ของนิทาน

นิทานมีประโยชน์ต่อเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองและต่อครูผู้สอนมากมายนิทานให้ความรู้ความบันเทิง ช่วยส่งเสริมคุณธรรม การเล่านิทานควรคำนึงถึงจุดประสงค์ในการเล่า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

สนิท สัตโยภาส (2538: 77) กล่าวว่า การเล่านิทาน ช่วยให้เด็กได้รับสิ่งดีงามดังนี้

- 1) เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- 2) เพื่อให้เด็กได้แนวคิดเป็นคติสอนใจ
- 3) เพื่อกระตุ้นให้เด็กพัฒนาการทางด้านอารมณ์
- 4) เพื่อให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมกับการเล่านิทาน
- 5) เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล
- 6) เพื่อให้เด็กได้รับความรู้

ดวงเดือน แสงสว่าง (2542 :15 - 20) กล่าวถึง ความสำคัญ และประโยชน์ของนิทานสำหรับเด็ก ไว้ดังนี้

การเล่านิทานให้ความบันเทิงและเป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้โดยใช้เป็นสื่อ สอดแทรกความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนจริยธรรม คุณธรรม ที่ต้องการปลูกฝังแก่เด็กในระดับ ประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี นิทานเป็นเครื่องมือในการกล่อมเกลาจิตใจเด็ก กระตุ้นให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และเป็นปัญหาได้เป็นอย่างดี โดยหยิบยก พฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องซึ่งครูสังเกตเห็น เช่น พูดจาหยาบค้าย ทั้งขยะไม่เป็นที่ รังแกเพื่อน นำมาผูก ขึ้นเป็นนิทานโดยไม่เอ่ยชื่อว่าเป็นพฤติกรรมของเด็กคนใดมาเล่าให้ฟังในชั้นเรียน นอกจากนี้นิทาน ยังเป็นสื่อที่สร้างประสบการณ์ทางภาษา ปลูกจิตสำนึกให้เด็กรู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ โดยการนำสิ่งที่มืออยู่ในธรรมชาติมาเป็นตัวละครในการเล่านิทาน การฟังนิทานยังช่วยให้จิตใจของเด็กสงบลงง่าย ครูสามารถนำนิทานมาช่วยเปลี่ยนบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่าย ขณะเรียน ถ้าครู เล่านิทานสั้น ๆ คั่นเวลาจะทำให้เด็กกระตือรือร้นในการเรียนได้

จากประโยชน์ของนิทานสรุปได้ว่านิทานมีประโยชน์ต่อเด็ก ครูและผู้ปกครอง นิทานช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ สังคม และด้านสติปัญญา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กตลอดถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้นิทานยังเป็นสื่อ ที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กรักหนังสือ รักการอ่านสนใจภาพและสนใจเรื่อง นำไปสู่การสนใจตัวอักษร ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กในเรื่องการอ่าน การคิด และการเขียนต่อไป

5.4 ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทาน มีวิธีการกำหนดต่าง ๆ กัน ไม่มีเกณฑ์ตายตัว แต่ที่นิยม กันมาก คือ การแบ่งนิทานออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2539: 195-196) ได้แบ่งนิทานออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1) นิทานปรัมปรา
- 2) ตำนาน หรือนิทานท้องถิ่น
- 3) เทพนิยาย
- 4) นิทานเกี่ยวกับสัตว์
- 5) นิทานตลกขำขัน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 21-22) ได้จำแนกรูปแบบนิทานตามเนื้อหาสาระ ดังนี้

- 1) เทพนิทานหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพล ที่แฝงคุณธรรม ตัวละครเอกจะมีเวทมนต์ มีฤทธิ์เดช เรื่องไม่มีแหล่งที่มา
- 2) นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องที่ถูกเล่าขานต่อเนื่องกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวของ โบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด

3) นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบชีวิต และความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต การรู้จักช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4) นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถ และกล้าหาญ

5) นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น

6) เทพปกรณัม เป็นนิทานเกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลเหนือความจริง ลึกลับ ได้แก่พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7) นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก เป็นนิทานที่มีสัตว์พูดได้ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแนวคิดและแนวทางการแก้ไขเป็นเรื่องราวบันเทิง สนุกสนานเช่น นิทานอีสป

8) นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่ตลกขบขันสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกที่เป็นสุข

นิทานอีสป เป็นนิทานที่มีตัวเอกของเรื่องส่วนใหญ่เป็นสัตว์ บางเรื่องอาจมีคนหรือเทวดาเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย สัตว์ที่อยู่ในเรื่องจะพูดได้และปฏิบัติเหมือนมนุษย์ทุกอย่าง ลักษณะทั่วไปของนิทานอีสป จะเป็นนิทานที่ให้คติหรือแนวคิด ในเรื่องหนึ่ง ๆ จะมีเพียงแนวคิดเดียว โครงเรื่องสั้น ง่าย มักมีเหตุการณ์สำคัญเพียงเหตุการณ์เดียว แต่ถ้ามีหลายเหตุการณ์ก็จะเล่าจบเป็นตอน ๆ ดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์จนถึงจุดจบ ตัวละครสำคัญในเรื่องมีไม่เกิน 2 ตัว และมักใช้เป็นชื่อนิทานเรื่องนั้น ๆ เช่น ชวานากับงูเห่า ราชสีห์กับหนู เป็นต้น ถ้ามีตัวละครมากกว่า 2 ตัว ก็จะมีเพียง 2 ตัว ที่เป็นตัวละครสำคัญ ตัวละครในเรื่องจะมีลักษณะตรงกันข้าม เช่น ใจกับฉลาด ขยันกับขี้เกียจ ถ้ามีตัวละครเพียงตัวเดียวก็จะเกิดความขัดแย้งขึ้นในตัวเอง เช่น ความโลภ ความโกรธ เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำนิทานอีสปมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

5.5 ลักษณะการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อ

ในการฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สามารถทำได้หลายวิธีและใช้สื่อหลายๆ ชนิดที่แตกต่างกันไป การใช้กิจกรรมนิทานก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของผู้เรียนได้ดังที่มีนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 84) การฝึกคิดโดยใช้นิทาน เรื่องเล่า หรืออ่านนิทานร้อยแก้ว ร้อยกรอง ซึ่งอาจหาได้จากหนังสือพิมพ์ วารสาร ตำรา หรือเขียนขึ้นมาก็ได้ ซึ่งนิทานหรือเรื่องเล่า จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดที่หลากหลาย และกิจกรรมที่ควรให้ผู้เรียนปฏิบัติได้แก่

1) ผู้เรียนฟังนิทานหรือเรื่องเล่า ซึ่งอาจเล่าโดยผู้สอนฟังจากเทป หากมีภาพเคลื่อนไหวด้วยจะทำให้ผู้เรียนสนใจมากยิ่งขึ้น

2) ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง

3) ให้ผู้เรียนคิดค้นแปลงเรื่องจากนิทานหรือเรื่องเล่า

4) ให้ผู้เรียนเขียนเรื่องที่คิดแปลง พร้อมทั้งวาดภาพประกอบเรื่อง

5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน

6) ผู้สอนอาจมอบรางวัลแก่นักเรียนหรือนักวาดดีเด่น

สนิท สัตโยภาส (2538:77) กล่าวถึงการเลือกนิทานหรือเรื่องราวเพื่อนำมาเล่าว่า เรื่องของนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้นจะเป็นเรื่องที่ครูแต่งขึ้นเอง หรือเป็นเรื่องราวที่ครูนำมา จากหนังสือนิทาน หนังสือสำหรับเด็กที่มีผู้แต่งไว้แล้วก็ได้ โดยมีข้อเสนอแนะในการเลือก ดังนี้

1) เป็นเรื่องง่าย ๆ เนื้อเรื่องจูงใจให้อยากติดตาม มีแนวคิดที่จะปลูกฝังเด็ก เพียงอย่างเดียว

2) มีบทสนทนา มาก ๆ จะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องได้ดีทั้งยังเรียกร้องความสนใจ ของเด็กได้ดีด้วย

3) ใช้คำซ้ำๆ ใช้ประโยคหรือวลีซ้ำ เพราะจะทำให้เด็กจดจำได้ง่าย

4) ภาษาที่ใช้ต้องสุภาพ และสละสลวยเหมาะกับวัยของเด็ก

5) เรื่องควรเป็นสิ่งที่เด็กมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว และสอดแทรกสิ่งใหม่เข้าไป เพื่อเสริมประสบการณ์แก่เด็ก

6) ตัวละครไม่ควรมีมากเกินไป เด็กจะสับสน ตัวละครแต่ละตัวจะต้องมีจุดเด่นเป็น ของตน และวัยของตัวละครเอกในเรื่องควรมีอายุใกล้เคียงกับผู้อ่านหรือผู้ฟัง เช่นตัวละครเป็นลูกสัตว์

7) เนื้อเรื่องถึงจุดสุดยอดง่าย และการจบด้วยความสุข แม้มีความทุกข์ก็ควร มีคติสอนใจ

8) ไม่นำเรื่องที่น่ากลัว โดยไร้เหตุผลมาเล่า เช่น ผีดู พ่อมด หมอผี เป็นต้น

9) เด็กมักชอบเรื่องเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ เพราะปกติเด็กชอบพูดกับสัตว์หรือ ตุ๊กตาอยู่แล้ว

10) เรื่องที่นำมาเล่าควรเหมาะสมกับความสนใจของเด็ก และความยาวของเรื่อง ควรเหมาะสมกับช่วงความสนใจของผู้ฟัง

จากแนวคิดของการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อ สรุปได้ว่าการสอนโดยใช้นิทานสามารถสอนได้หลายวิธี ได้แก่การสอนโดยให้เด็กฝึกฟัง จากเทป การสอนคิดจากการตอบคำถาม และการสอนโดยใช้นิทานควรใช้เรื่องง่าย ๆ ตัวละครไม่มาก

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำนิทานมาเป็นสื่อการสอน โดย การสอนอ่านออกเสียงคำ อ่านประโยคจากแผ่นภาพนิทาน การสอนคิดวิเคราะห์จากการอ่านนิทาน โดยการอ่านแล้วตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์จากครูทั้งตอบคำถามปากเปล่าและทำแบบฝึกหัดหลังเรียน การสอนเขียนจากนิทาน โดยการเขียนคำ หรือเขียนสรุปเป็นประโยคสั้นๆ

5.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนโดยใช้นิทานกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การสอนโดยใช้นิทานมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและเกิดการฝึกทักษะ ในการนำนิทานมาใช้ในการสอน ในกลุ่มสาระภาษาไทย นักเรียนได้ใช้กิจกรรมการอ่าน กิจกรรมการคิดวิเคราะห์ และกิจกรรมการเขียน แต่ละกิจกรรมจะมีความสัมพันธ์กัน เช่นใน การอ่านต้องใช้การคิดวิเคราะห์ได้แก่ ทักษะในการสังเกตตัวอักษร การจับใจความสำคัญ ในเรื่องี่อ่านมีการใช้ทักษะการเขียน ในการสรุปหรือรายงาน ทั้งการเขียนเป็นตัวหนังสือและการวาดภาพ ซึ่งครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรม และศึกษาหาวิธีการจัดกิจกรรม เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ โดยการฝึกจากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรมดังที่บันลือ พฤกษ์วัน (2534: 9-11) กล่าวว่า การฟังนิทาน และการอ่านนิทาน ถ้าอ่านเข้าใจดีก็จะให้ความรู้สึกว่านิทานเป็นเรื่องราวที่มีความหมายในเชิงรูปธรรม เด็ก ๆ จะสนใจอ่านนิทานเมื่อเริ่มอ่านหนังสือได้บ้างแล้ว ทั้งนี้เพราะนิทานแม้ว่าเป็นเพียงภาษาพูดหรือภาษาหนังสือ แต่ก็มีความหมาย ที่เด็กจะนึกแปลกจากภาษาเหล่านั้นเป็นภาพ เป็นคน เป็นสัตว์ เป็นสิ่งของ ครูผู้สอนด้วยนิทานไม่ว่าจะเล่าหรือส่งเสริมให้เด็กอ่าน ควรหาทางที่จะทำให้เรื่อง และการดำเนินเรื่องนั้น ๆ ให้เป็นจริง เห็นจริง เห็นเหตุการณ์ที่คล้ายความเป็นจริงให้มากขึ้น จะช่วยให้เด็ก ผู้เรียน หรือผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวอย่างแท้จริง เพื่อให้สนใจอ่านมากขึ้น ดังเช่น

- 1) ถ้าเป็นเรื่องเล่าควรให้แสดงประกอบท่าทาง โดยแสดงท่าทาง กริยา อากาของตัวละครประกอบไปพร้อมกับการเล่า
- 2) ควรส่งเสริมให้นักเรียนอ่านแล้วหาคำตอบ หรืออ่านแล้วตั้งคำถามจากเรื่อง ที่อ่าน ที่เกี่ยวข้องกับตัวละคร ปมปัญหาและการคลี่คลายปัญหา เช่น เริ่มเรื่องมีอะไร ลักษณะเป็นอย่างไร ทำอะไรกับใคร เหตุการณ์เป็นอย่างไร แล้วเป็นอย่างไร
- 3) ให้นักเรียนอ่านออกเสียง
- 4) แบ่งกลุ่มนักเรียน แสดงประกอบนิทาน
- 5) ให้แต่ละกลุ่มเตรียมทำหน้าฉากตัวละคร

- 6) ให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่องบททวนให้ละเอียด บทพูดของตัวละคร
- 7) จัดแสดงประกอบนิทาน
- 8) สรุปลงรูป ตั้งชื่อเรื่องที่อ่าน

การนำนิทานมาใช้ใน การสอนอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สามารถนำมาสอน โดยการฝึกอ่านคำ ข้อความ หรือประโยคจากนิทาน การสอนคิดจากนิทาน โดยการอ่านหรือ ฟังนิทานแล้วสรุปลงใจความสำคัญ แล้วการตอบคำถามจากนิทาน การให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแสดง บทบาทสมมติเป็นตัวละคร

สำหรับในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษามีความสนใจในการนำนิทานอีสป มาใช้ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเพราะนิทานอีสป มีเนื้อหาสั้นเหมาะสมกับวัย ของนักเรียน นิทานอีสปช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทำให้ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและ การใช้ภาพประกอบในการ ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการฝึกจากรูปธรรมไปหา นามธรรม ฝึกจากง่ายไปหายากตาม ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ศึกษามีเกณฑ์ในการคัดเลือกนิทานคือ เลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็กวัยเริ่มเรียน มีตัวละคร ที่เป็นสัตว์หรือเด็กวัยเดียวกับผู้อ่าน ใช้ตัวละครไม่มาก เนื่องจากจะทำให้เด็กสับสน เลือกเนื้อหา ที่ง่าย เน้นเหตุการณ์เดียว การใช้ภาษาง่าย ๆ ดังนั้นในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียนภาษาไทยโดยใช้นิทานของนักเรียน ในครั้งนี้จึงได้จัดกิจกรรมด้านการอ่านโดยฝึกให้นักเรียน อ่านออกเสียงคำ/ประโยค จากภาพและเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนการตอบ คำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์จากเรื่องในนิทานทั้งการตอบคำถามปากเปล่าหรือ ทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ด้านการเขียน โดยการฝึกให้นักเรียนเขียนคำ เขียนประโยค จากภาพและ เรื่องราวในนิทาน และได้กำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมดังนี้

- 1) ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง
- 2) นักเรียนฝึกคิดและสรุปลงใจความสำคัญจากนิทานแล้วตอบคำถามโดยใช้ทักษะ คิดวิเคราะห์
- 3) ครูสอนอ่าน และเขียน คำ /ประโยค จากภาพ
- 4) นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงและเขียน คำ /ประโยค จากภาพและจากนิทาน
- 5) นักเรียนอ่านออกเสียงนิทาน/คำ /ประโยค จากภาพเป็นรายบุคคล
- 6) นักเรียนทำแบบฝึกหัด อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย มีวิธีการวัดหลายรูป ดังที่ (สนิท สัตโยภาส 2538: 177-186) ได้กล่าวเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลภาษาไทย ดังนี้

1) การวัดผลประเมินความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของเด็กที่จะสอนหรือเรียกว่า สอบก่อนสอน เพื่อให้ทราบว่าเด็กเก่งและอ่อนด้านใดมากน้อยเพียงใด

2) การวัดผลประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงของการสอน และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด

3) การวัดผลประเมินผลภาษาไทยเฉพาะอย่างได้แก่

- (1) การวัดผลการฟัง
- (2) การวัดผลการพูด
- (3) การวัดผลการอ่านออกเสียง
- (4) การวัดผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- (5) การวัดผลการอ่านออกเสียง
- (6) การวัดผลการคัดลายมือ
- (7) การวัดผลการเขียนไทย
- (8) การวัดผลการเขียนเรียงความ
- (9) การวัดผลการเขียนจดหมาย
- (10) การวัดผลหลักเกณฑ์ภาษา

การวัดประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การวัดประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ไม่ได้กำหนดเป็นมาตรฐาน และเวลาเรียนรู้และโครงสร้างหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เหมือนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำไปบูรณาการเข้ากับกลุ่ม สาระทั้ง 8 กลุ่ม ครู ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น การออกแบบหลักสูตรอิงมาตรฐานการเรียนรู้ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน การเรียนรู้ มาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนช่วงชั้น และเทคนิคการวิธีการประเมินผล

วิธีการวัดและประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ครูผู้สอน หรือสถานศึกษา สามารถทำได้ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2548: 34-39)

1) นำมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เข้าไปใช้ในหน่วยการเรียนรู้ ในรายวิชา

2) การกำหนดโครงการรักการอ่าน รักการเขียน โดยมีกรมอบหมายให้ผู้เรียนอ่าน เอกสาร บทความ วารสาร นิตยสารหรือนิตาน เนื้อเพลง หรือเอกสารอื่นใดที่ชอบ แล้วเขียนบันทึกผล การอ่านเป็นหลักฐานว่า อ่านอะไร เมื่อไหร่ จากเอกสารอะไร ได้ข้อสรุปหรือประเด็นอะไรบ้าง

3) การใช้แบบสอบถามมาตรฐานประเมินมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สอบ ผู้เรียนทุกคน เพื่อใช้ผลการสอบมาประเมินผลการผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดการผ่านช่วงชั้น

นอกจากนี้ นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2549: 57) กล่าวว่า การประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ควรประเมินแบบบูรณาการด้านการอ่าน การพูด การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ในภาระงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การประเมินผลการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ การอภิปราย เป็นการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่อภิปราย รวมทั้ง ยังเป็นการแสดงความคิดเห็น และมุมมองที่หลากหลาย เพื่อพิจารณา และตรวจสอบความคิดเห็น ที่เสนอจนกระทั่งได้ข้อสรุป ทั้งนี้ครูควรกำหนดประเด็นการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็น หาข้อสรุปในประเด็นนั้น ๆ ดังนี้

1) การประเมินผลโดยใช้การเขียน เป็นการเขียนอธิบาย ขยายความให้กระจ่างมีลำดับ การเขียน ความสัมพันธ์ และความสอดคล้องของสิ่งที่เขียน ซึ่งผู้สอนสามารถประเมินได้ว่าผู้เรียน ได้นำหลักการ หรือทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมหรือไม่ และยังสามารถประเมินผู้เรียนคิดเห็น ต่อสิ่งนั้น ๆ อย่างไร

2) การประเมินผลโดยใช้การสอบ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเขียนเรียงความ อธิบายเหตุผลของเรื่องที่ทำภายในเวลาที่กำหนด การพูดแสดงความคิดเห็น การสอบ โดยใช้ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นต้น

3) การประเมินผล โดยใช้การมอบหมายงานให้ผู้เรียนทำ เช่น โครงการรักการอ่าน การให้ผู้เรียนเลือกอ่าน นิตาน เรื่องสั้น ฟังเพลง การออกแบบการทดลอง และการแก้ปัญหาที่ ซับซ้อน การออกแบบสิ่งของที่จำเพาะกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2537: 24) กล่าวว่า การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้อง ประเมิน 3 ส่วน คือ

1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบ ที่สำคัญ ของเรื่องราว เนื้อหา หรือปรากฏการณ์ต่างๆ

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ ของส่วนต่าง ๆ

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักการของความสัมพันธ์ของ ส่วนสำคัญในเรื่องราว หรือปรากฏการณ์นั้นๆ

จากการศึกษาแนวทางการประเมินผลด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้ชี้คแนวทางในการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และใช้เกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินโดยวิธีการสอบ โดยมีหลักเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

1) ด้านการอ่าน ประเมินความสามารถการอ่านออกเสียงคำ ประโยคจากการสังเกต รายละเอียดของภาพที่กำหนดให้และจากเรื่องราวในนิทาน ได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการอ่าน เข้าใจ ความหมายของคำ และประโยค ที่อ่าน และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ตลอดถึง มีมารยาท ในการอ่าน อ่านด้วยเสียงดังชัดเจนมีความมั่นใจในการอ่าน ไม่ส่งเสียงดังรบกวนขณะที่ผู้อื่นอ่าน

2) ด้านการคิดวิเคราะห์ ประเมินการใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยง การตีความ ทักษะการใช้เหตุผล ในการตอบคำถามจากการอ่านนิทานด้วยปากเปล่า และการทำแบบฝึกหัดหลังเรียน และการสังเกต รายละเอียดของภาพที่กำหนดให้ การเขียนคำหรือประโยคจากภาพ และการเขียนคำ หรือประโยค จากภาพและเรื่องราวในนิทาน

3) ด้านการเขียน ประเมินความสามารถในการเขียนคำ และประโยค จากการสังเกต รายละเอียดของภาพที่กำหนดให้และจากเรื่องราวในนิทาน ได้ถูกความหมาย สามารถใช้ความรู้และ ทักษะการคิดในการเขียนคำ และประโยค จากภาพที่กำหนด และเรื่องราวในนิทานได้ถูกต้อง รวมทั้งมีมารยาทในการเขียน เขียนได้สะอาดเรียบร้อย

จากวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ดังกล่าวสรุปได้ว่าการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ วิธีการบูรณาการเข้าไปใน หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม โดยวิธีการมอบหมายให้นักเรียนได้อ่าน เขียน แล้วตรวจผลงานการเขียน ที่เกิดจากการอ่าน และวิธีการใช้แบบสอบถามมาตรฐาน ซึ่งสามารถเลือกใช้ วิธีที่เหมาะสมกับสถานศึกษา ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการไม่เพิ่มภาระงานและเวลา

การวัดพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

1) คะแนนพัฒนาการและการวัดพัฒนาการ

นิอร์ ไชยพรพัฒนา (2549: 8) ได้กล่าวเกี่ยวกับคะแนนพัฒนาการว่า คะแนนพัฒนาการ (Growth Score) เป็นปริมาณที่ได้จากการเปรียบเทียบผลการวัดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป โดยมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปเช่น คะแนนเพิ่ม (Gain Score) เป็นชื่อที่ใช้เรียกคะแนนของการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากการวัดก่อนและหลังการเรียนรู้ คะแนนความแตกต่าง(Difference Score) เป็นชื่อที่ใช้เรียก เมื่อมีการวัดโดยใช้วิธีวัดแบบดั้งเดิม ส่วนคะแนนพัฒนาการเป็นชื่อที่เรียกสำหรับการวัดพัฒนาการ หลาย ๆ ครั้งและได้ให้นิยามศัพท์ดังนี้ คะแนนพัฒนาการหมายถึง ขนาดของการเปลี่ยนแปลงของ

คะแนนที่แสดงถึงพัฒนาการของข้อมูลที่ต้องการวัด ที่ใช้วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม 3 วิธี ส่วนวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการหมายถึง กระบวนการนำข้อมูลที่ได้จากแบบการจำลองตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปมาจัดกระทำให้ได้คะแนนพัฒนาการ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงแนวคิดในการวัดคะแนนพัฒนาการไว้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการวัดและประเมินผลการศึกษาและสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหารเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการวางแผนการบริหารการศึกษา

สมถวิล วิจิตรวรรณ (2551: 438-443) ได้ให้ความหมายของคะแนนพัฒนาการและวิธีการวัดพัฒนาการดังนี้ คะแนนพัฒนาการ (Growth Score) คือ ค่าที่เป็นตัวเลขจากการเปรียบเทียบผลการวัดพฤติกรรมของผู้เรียนคนเดิม ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และวิธีวัดคะแนนพัฒนาการไว้ว่ามีหลายวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะการวัดและวิเคราะห์ ตั้งแต่การวิเคราะห์อย่างง่ายจนถึงการใช้สถิติขั้นสูงนอกจากนี้ยังได้เสนอวิธีวัดที่ทำได้ง่ายและเข้าใจง่ายจากคะแนนการวัด ได้แก่ วิธีวัดความแตกต่างระหว่างคะแนนการสอบ วิธีวัดคะแนนการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ และวิธีวัดการวัดอัตราพัฒนาการจากคะแนนการวัดมากกว่า 2 ครั้ง

นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 (อ้างถึงใน นิอร ไชยพรพัฒนา 2549: 22) แบ่งการวัดพัฒนาการออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 การวัดคะแนนพัฒนาการที่มีการวัด 2 ครั้ง เรียกว่าการวัดพัฒนาการแบบดั้งเดิม กลุ่มที่ 2 การวัดคะแนนพัฒนาการที่มีการวัดมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป

อวยพร เรื่องตระกูล (2544: 17) ได้กล่าวว่า วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการหมายถึงกระบวนการที่นำคะแนนที่ได้จากการวัดผลการสอบตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มาจัดกระทำทางคณิตศาสตร์ให้ได้คะแนนพัฒนาการ

ศิริชัย กาญจนวาสี, 2532 (อ้างถึงในอวยพร เรื่องตระกูล 2544: 60) กล่าวถึงวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ว่า อัตราความองงามขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงสัมบูรณ์ และศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาได้ของผู้สอน ซึ่งจะทำให้แตกต่างกันตามศักยภาพของคนที่มีอยู่ และสามารถช่วยให้มีการขจัดอิทธิพลเพดาน

2) อัตราพัฒนาการ

สมถวิล วิจิตรวรรณ (2551: 441-443) กล่าวเกี่ยวกับอัตราพัฒนาการว่าการหาอัตราพัฒนาการเป็นการวิเคราะห์จากการวัดพฤติกรรมเดียวกันของนักเรียนคนเดิมหลายครั้ง เครื่องมือวัดเป็นเครื่องมือฉบับเดิมหรือแบบวัดคู่ขนานหลักการของวิธีนี้คือ การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างครั้ง โดยใช้สมการการคำนวณ Growth Rate

จากแนวคิดเกี่ยวกับคะแนนพัฒนาการและการวัดอัตราพัฒนาการดังกล่าว สรุปได้ว่า คะแนนพัฒนาการ คือคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบผลการวัดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และ

อัตราพัฒนาการคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ก้าวหน้าขึ้น ที่ได้จากการวัดหลาย ๆ ครั้งในเรื่องเดียวกัน ของนักเรียนคนเดิม สำหรับการวัดอัตราพัฒนาการในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้วัดค่าเฉลี่ยจากระดับคะแนนระหว่างเรียนในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่ก้าวหน้าขึ้นและ วัดในเรื่องเดียวกันของนักเรียนจำนวน 10 ครั้ง

7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นนามธรรม เป็นทัศนคติ ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากน้อยเพียงใด สามารถวัดได้โดยการสังเกต และการวัดความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจ ต่อการทำงานนั้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น ให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าและให้ แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2442: 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ว่าพึง หมายถึงควร พอ หมายถึง เต็มความต้องการ เมื่อรวมกันแล้ว พึงพอใจควร หมายถึงชอบใจ ถูกใจตามต้องการ

กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546:) กล่าวว่าความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทาง พฤติกรรมที่เป็นนามธรรมมาสามารถมองเห็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจ หรือ ไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งที่เราตรงต่อ ความต้องการของบุคคลจึงทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจ ของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

กิติมา ปรีดีคิลก (2529: 321) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกที่ชอบ หรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและผู้ปฏิบัติงานนั้น ได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

พิน คงพล (2529: 389) ได้สรุปว่า ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติการ คือ ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติ ความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ภนิกา ชัยปัญหา (2541: 11) กล่าวถึง ความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกที่ได้รับ ความสำเร็จตามมุ่งหวังและความต้องการ และได้กล่าวว่าการวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้ หลายวิธีดังต่อไปนี้ 1) การใช้แบบสอบถามโดยผู้ออกแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น

ซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าว อาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ 2) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจะได้ข้อมูลที่แท้จริง 3) การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกทางการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สมพงษ์ เกษมสิน (2543: 80) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) ว่า มาสโลว์ ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ซึ่งเป็นทฤษฎีหนึ่ง ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า “มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นมาอีก ความต้องการของคนเราอาจจะซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้” ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้น ดังนี้

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เน้นสิ่งจำเป็น ในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ

2) ความต้องการความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิต ทั้งที่เป็นอยู่ปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า อบอุ่นใจ

3) ความต้องการทางสังคม เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม ต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิก ต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4) ความต้องการมีฐานะ มีความอยากเด่นในสังคม มีชื่อเสียง อยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเอง อยากมีความเป็นอิสระเสรีภาพ

5) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการในระดับสูง อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต ซึ่งเป็นไปได้ยาก

จากแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ความพึงพอใจสามารถวัดได้จากการสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ และในการพัฒนาทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้นิทานครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียน โดยศึกษาความรู้สึกในการเรียน โดยใช้นิทานโดยการสอบถามและใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถาม

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

สุภัทสร วัชรคุปต์ (2542: 82) ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า ได้ชุดการสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สมบูรณ์ มีลักษณะคือ เป็นชุดของสื่อประสม เน้นการใช้นิทานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ มีการระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมไว้ชัดเจน และชุดการสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.09/93.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ ชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

นภา คำบุญลือ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทานเป็นสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง จำนวน 44 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย นิทานชาดก นิทานอีสป และนิทานพื้นบ้าน จำนวน 8 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นิทานเป็นสื่อจำนวน 8 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้นิทานเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยใช้นิทานเป็นสื่อ

สุภนา เอี่ยมสะอาด (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเทนมีย์ จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.59/81.11 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ

ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย
อยู่ในระดับมาก

8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

กูดแมน (Goodman, 1990: 124) ได้รวบรวมการฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาการคิด
วิเคราะห์และส่งเสริมการแสดงออก โดยผ่านการเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ 2-6 ที่มี
ความคิดและทักษะการจัดระบบต่ำ จำนวน 6 คน โดยใช้ครูทำการฝึก 3 คน และมีครู 1 คนเป็นผู้ให้
คำแนะนำในการใช้เทคนิคระดมสมอง การกำหนดโครงร่าง และการร่างเรื่องราว จากการวิเคราะห์
ตัวอย่างการเขียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีการปรับปรุงการเขียนของตนในทางที่ดีขึ้นอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติเมื่อได้รับการฝึกอย่างมีโครงสร้างและแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสอน
นักเรียนที่ประสบความสำเร็จลำบากในการเขียน โดยการสอนทีละขั้น นอกจากนี้ นักเรียนยังได้เรียนรู้
ที่จะคิดอย่างมีระบบและมีการวางแผนมากขึ้น

8.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

อรพินท์ สุวรรณผลพ (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
โดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ
ความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนและเพื่อศึกษาความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อประสม กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียน บ้านสันตะยอม ปีการศึกษา 2550 จำนวน 13 คน ผลการศึกษาพบว่าสื่อประสมทุกเล่ม
มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และสื่อประสมแต่ละเล่มสามารถนำไปใช้ในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี คะแนนผลสัมฤทธิ์
ของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยด้วยวิธีสอน โดยการใช้สื่อประสมหลังเรียนมากกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์
ด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 นักเรียนมีความคิดเห็น
ต่อการเรียน โดยการใช้สื่อประสมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 95.38

กัญญา สิทธิสุกเศรษฐ์ (2548: 60-61) ศึกษาเรื่องผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถาม
ที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่านักเรียน
ที่ได้รับการสอนจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมการตั้งคำถาม มีทักษะด้าน
การคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนกแยกแยะ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเห็นความสัมพันธ์ และ
ด้านการให้เหตุผลสูงขึ้นผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ยทักษะการคิด
วิเคราะห์โดยรวม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อจำแนกตามความสามารถทางการเรียน
ของนักเรียน คือนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียน ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์จำแนกตามองค์ประกอบด้านการจำแนก

แยกแยะ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเห็นความสัมพันธ์ ด้านการให้เหตุผล คะแนนเฉลี่ย การคิดวิเคราะห์ โดยรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อจำแนกตามความสามารถทางการเรียน ของนักเรียน คือนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนในด้านความสามารถในการจำแนก แยกแยะ ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ ด้านความสามารถในการเห็นความสัมพันธ์ และ ด้านการให้เหตุผล ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวมหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนเช่นเดียวกัน

สุวัฒน์ ทรงศรี (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ เชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมและมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงจริยธรรมได้ดี และถูกวิธี ส่งผลให้ คะแนนการทำใบงานของนักเรียนเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากนักเรียนชอบ และให้ความคิดเห็นว่า มีความสนุกสนานในการเมื่อทำกิจกรรม นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดที่ถูกวิธีส่งผลให้ นักเรียนเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มมากขึ้น เป็นพลเมืองดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้

ลัมพิกิน (Lumpkin.1991: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มี ต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคม ศึกษาของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ผลการศึกษาพบว่า เมื่อได้สอนทักษะการคิดวิเคราะห์แล้ว นักเรียนเกรด 5 และ 6 มีความสามารถการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่เป็นนักเรียนเกรด 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่าง กัน ส่วนกลุ่มทดลองที่เป็นนักเรียนเกรด 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในเนื้อหาวิชา สังคมศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

8.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

บุญช่วย สังข์ศิริ (2549: 57) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนมีค่าเฉลี่ยวัดผลหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยวัดผลก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการศึกษาความก้าวหน้าในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระหว่าง เรียนของนักเรียนมีคะแนนความแตกต่างเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.50 มีคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์เฉลี่ย 0.47 คะแนน มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 8.44 คะแนนต่อคน และนักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์หลังเรียนอยู่ในระดับดีมาก

พัชรี ครุฑเมือง (2550: 109) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง มีความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนสูงขึ้น นักเรียน ที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

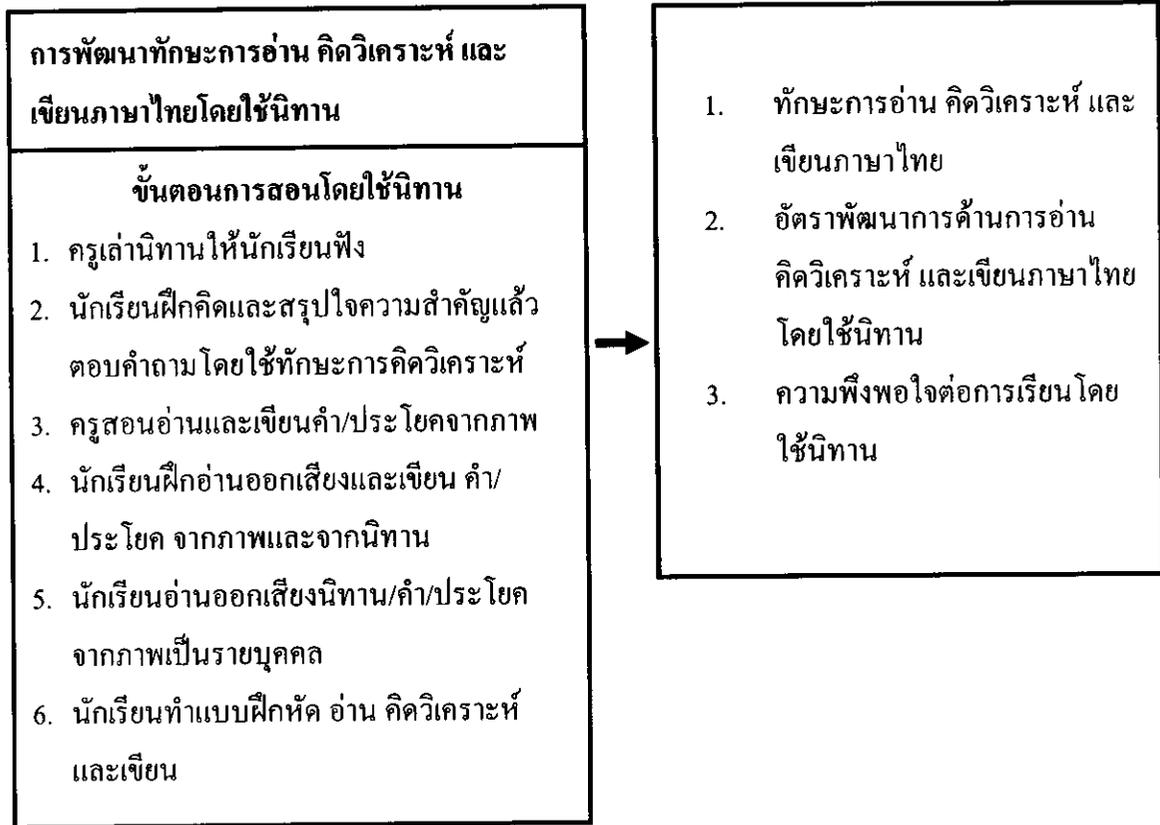
8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

จันทกานต์ สิริธราช (2547: 50) ศึกษาเรื่อง การสร้างนิทานภาพจากวรรณกรรม คร่าวขอ เรื่องนกกระเจาบ นักเรียนมีความพึงพอใจและมีคุณค่าอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้สอน ได้อย่างเหมาะสม ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อหนังสือนิทานภาพอยู่ในระดับดีมาก

วัชรภรณ์ วัตรสุข (2537: 69-70) ศึกษาเรื่อง การใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเพื่อเสริม การเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชอบที่จะเรียนด้วย หนังสือเล่มเล็ก เพราะรูปภาพสวยงาม เนื้อเรื่องสนุกและน่าสนใจ

จะเห็นได้ว่าจากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การใช้นิทานเป็นสื่อ ในการสอน ทั้งด้านสอนอ่าน สอนคติวิเคราะห์ และสอนเขียน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วยทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางการอ่าน การคติวิเคราะห์ และ การเขียนสูงขึ้น ดังนั้นผู้ศึกษาคิดว่าการนำนิทานมาพัฒนาทักษะทางการอ่าน การคติวิเคราะห์ และการเขียน ในการสอนภาษาไทยให้นักเรียน จะช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน ได้ เป็นอย่างดี และการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนมีความสำคัญต่อผู้เรียน และควรจัดแบบบูรณาการ ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 33) ที่กล่าวว่า การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนมีความสำคัญต่อหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้เรียน ครู สถานศึกษา และการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน เป็นเงื่อนไขสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคน จะต้องได้รับ การประเมินให้ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดจึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านการศึกษา แต่ละช่วงชั้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และ เขียนภาษาไทยโดยใช้นิทาน เขียนตามแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้นิทาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้นิทาน เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการ ด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียน โดยใช้นิทาน และเพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน โรงเรียนบ้านป่าล้าน อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากรในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน อำเภอดอยหลวง จังหวัด เชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 คน

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน และหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2538: 249) มีลักษณะการทดลองดังนี้

T₁ คือ การประเมินทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ก่อนการทดลอง

X คือ การดำเนินการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน จำนวน 10 แผน 10 ชั่วโมง

T₂ คือ การประเมินทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย หลังการทดลอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1.1 แผ่นภาพนิทานอีสป จำนวน 10 เรื่อง

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน จำนวน 10 แผน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 แบบทดสอบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.2.2 แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แบบฝึกหัด

3.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 แผ่นภาพนิทานอีสป

แผ่นภาพนิทานอีสปจำนวน 10 เรื่อง โดยมีกระบวนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของนิทานดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการ จิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและลักษณะของนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก และแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2) วางแผนเพื่อดำเนินการจัดทำและพัฒนานิทานอีสปเป็นกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยคัดเลือก จำนวน 10 เรื่อง เหตุผลที่คัดเลือกนิทานอีสปเพราะเป็นนิทานที่มีเนื้อหาสั้น ๆ เหมาะสม และตรงกับความสนใจของวัยเด็ก นอกจากนี้นิทานอีสป

ยังมีคติสอนใจ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้อ่าน ตลอดจนทำให้ได้รับความรู้ข้อคิด และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) กำหนดโครงสร้างของนิทานเพื่อฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน โดยคำนึงถึงคำพื้นฐาน และความเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเริ่มอ่าน โดยสร้างเป็นแผ่นภาพนิทาน หน้าเดียวจบ ขนาดความกว้าง 70 เซนติเมตร ความยาว 80 เซนติเมตร จัดพิมพ์เป็นแผ่นพลาสติก เพื่อให้คงทน ส่วนประกอบในแผ่นภาพนิทานประกอบด้วย ชื่อนิทาน ภาพประกอบ และเนื้อเรื่อง

4) ดำเนินการปรับปรุงเนื้อหานิทานอีสปที่คัดเลือก และสร้างเป็นแผ่นภาพนิทาน เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนิทานหรรษา หน่วยการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และใช้ฝึกในช่วงเวลา 14.30 – 15.00 แต่ละเรื่องมีการฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำ การอ่านประโยค จากภาพและนิทาน ด้านการคติวิเคราะห์ ได้แก่ การสังเกตการจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยง การสรุปความ การใช้เหตุผล ด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนคำ การเขียนประโยค จากภาพ และนิทาน โดยฝึกการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน จากการอ่านนิทานรวมจำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

- (1) นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ
- (2) นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก
- (3) นิทานเรื่อง ลมกับพระอาทิตย์
- (4) นิทานเรื่อง มดกับนกพิราบ
- (5) นิทานเรื่อง แมวอยากเป็นคน
- (6) นิทานเรื่อง หมากับเงา
- (7) นิทานเรื่อง กบเลือกนาย
- (8) นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ
- (9) นิทานเรื่อง หม่าป่าไม่รู้คุณ
- (10) นิทานเรื่อง อีกากับนกอินทรี

นิทานที่นำมาใช้ในครั้งนี้นำมาจากหนังสือนิทานอีสป 1 (ช่อเชอรี 2549: 92-106) หนังสือ 100 นิทานอีสป (นัฏฐร เจริญจิตสวัสดิ์ 2542: 14-118) ผู้ศึกษาได้คัดเลือกเรื่องแล้วนำมาปรับ เขียนเรียบเรียง และจัดทำเป็นเรื่องราวใหม่ สำหรับภาพประกอบ นำมาจากภาพ

กราฟฟิคสำเร็จรูปจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (<http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html> 2550) โดยได้นำมาปรับ ตัด และตกแต่งภาพให้มีขนาดต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และ ใช้สำหรับเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนิทานหรรษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าลั่น

7) นำนิทานที่เรียบเรียงขึ้น สำหรับใช้ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จำนวน 10 เรื่อง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบหาคุณภาพ โดยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินนิทาน ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาหาค่า IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.90

8) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ไปปรับปรุงและแก้ไข ตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- (1) การใช้เครื่องหมายวรรคตอนของเนื้อหาในนิทาน
- (2) ภาษาที่ใช้ควรปรับให้เข้าใจง่ายสำหรับนักเรียน
- (3) การใช้คำถามท้ายแบบฝึกหัดควรให้เหมาะสมไม่ควรยาวเกินไป

9) นำนิทานที่จัดเรียบเรียงใหม่ทั้ง 10 เรื่อง ไปใช้ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าลั่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ตามแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยนิทานหรรษาจำนวน 10 แผน แผนละ 1 เรื่อง

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน

การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน นิทาน หน่วยนิทานหรรษา เพื่อฝึกทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการในการจัดการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา
2) ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อฝึกทักษะความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

3) วางแผน เพื่อดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยจัดทำหน่วย นิทานหรรษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระภาษาไทย ประกอบด้วยแผนการเรียนจัดการเรียนรู้ การอ่านนิทาน จำนวน 10 แผน

4) ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้แนวทางคือใช้เรื่องราวจากนิทานสั้น ๆ เนื้อหา สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เรียงจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปหานามธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ มีกิจกรรม

ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และมีแบบฝึกหัดเพื่อประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ การอ่านคำ การอ่านประโยค จากภาพ และนิทาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การสรุปและจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน และการตอบคำถามการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ทักษะการสังเกต การคิดจำแนก การคิด เปรียบเทียบ การคิดจัดหมวดหมู่ การคิดเชื่อมโยง การใช้เหตุผล การตีความ และกิจกรรม ที่ส่งเสริม การเขียน ได้แก่ การเขียนคำ การเขียนประโยค จากภาพและจากเรื่องราวในนิทาน แผนการเรียนรู้ที่ 1-5 เป็นกิจกรรมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคำ แผนการเรียนรู้ที่ 6-10 เป็นกิจกรรมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ประโยค รวมจำนวนทั้งหมด 10 แผน ตามรายละเอียด ดังนี้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3 จัดกิจกรรม 3 ด้านคือ ด้านการอ่าน คือ การอ่านออกเสียงคำจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิด วิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดของภาพภาพ และเรื่องราวจากนิทาน โดยใช้ทักษะ การคิดวิเคราะห์ ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ และการเชื่อมโยง ในการตอบ คำถาม ทั้งตอบคำถามแบบปากเปล่าและทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ด้านการเขียน คือ การเขียนคำ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวที่อ่านในนิทาน

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-5 จัดกิจกรรม 3 ด้าน ในด้านการอ่าน คือ การอ่านออกเสียงคำจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดของภาพ และเรื่องราวจากนิทาน โดยใช้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การตีความ และการใช้เหตุผล ในการ ตอบคำถาม ทั้งตอบคำถามแบบปากเปล่า และทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ด้านการเขียน เป็นการเขียน คำเพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และ จากเรื่องราวที่อ่านในนิทาน

(3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6-8 จัดกิจกรรม 3 ด้าน ในด้านการอ่าน คือ การอ่านเป็นประโยค จากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดของภาพภาพ และเรื่องราวจากนิทาน โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การตีความ และการใช้เหตุผล ในการตอบคำถาม ทั้งตอบคำถามแบบปากเปล่าและทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ด้านการเขียน คือ การเขียนเป็นประโยค เพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวที่อ่านในนิทาน

(4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9-10 ด้านการอ่าน กิจกรรมที่จัดได้แก่ ด้านการอ่าน คือการอ่านเป็นประโยค จากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดของภาพภาพ และเรื่องราวจากนิทาน

โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การตีความ และการเชื่อมโยง ในการตอบคำถามทั้งตอบคำถามแบบปากเปล่า และทำแบบฝึกหัด หลังเรียน ด้านการเขียน คือการเขียนเป็นประโยค เพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และจากเรื่องราวที่อ่านในนิทาน

ในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจะมีแบบฝึกหัดฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ได้แก่ แบบฝึกหัดการอ่านคำจากภาพ/ แบบฝึกหัดอ่านประโยคจากภาพ แบบฝึกหัดการคิดวิเคราะห์ แบบฝึกหัดการเขียนคำจากภาพ /แบบฝึกหัดการเขียนประโยคจากภาพ

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนิทานหรรษาจำนวน 10 แผน ที่จัดทำขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบเพื่อตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ กับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

6) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) การนำเข้าสู่บทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายสลับกันในแต่ละแผนเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
- (2) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ในเนื้อหาของกิจกรรมแบบฝึกหัด
- (3) ภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรมีความชัดเจนและมีขนาดเหมาะสมสำหรับนักเรียน

7) จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงแล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้จัดการเรียนรู้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เพื่อตรวจสอบผลการใช้กับนักเรียน และศึกษาอัตราพัฒนาการของนักเรียน แล้วบันทึกข้อมูลการใช้แต่ละแผนไว้เป็นความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.3 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ศึกษามีกระบวนการและขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการในการวัดและประเมินผลในระดับประถมศึกษา จากประมวลสาระชุดวิชา การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับประถมศึกษาเพื่อนำมาสร้างแนวคำถาม แนวคำตอบ และเกณฑ์การให้คะแนน

2) ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะ รูปแบบของแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะ การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวางแผน เพื่อดำเนินการ จัดทำและพัฒนาแบบทดสอบวัดทักษะ การอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน โดยการวิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมกรวัด

3) ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย โดยใช้แนวทางคือใช้เรื่องราวจากนิทานสั้น ๆ เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก ซึ่งมีการวัดและประเมินผล การอ่านคำ การอ่านประโยค การประเมินทักษะในการคิควิเคราะห์ ได้แก่การประเมินการสังเกต การคิดจำแนก การคิดเปรียบเทียบ การคิดจัดหมวดหมู่ การคิดเชื่อมโยง การคิดสรุปความ การตีความ การใช้ เหตุผล การวัดและประเมินผล ด้านการเขียน ได้แก่การเขียนคำ และการเขียนประโยค รวมทั้งหมด จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ซึ่งแบ่งเป็นการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ดังนี้

- (1) ด้านการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
- (2) ด้านการคิควิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ
- (3) ด้านการเขียน จำนวน 10 ข้อ

นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ที่จัดทำขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณา และตรวจสอบหาความสอดคล้องของข้อสอบ กับระดับพฤติกรรมกรเรียนรู้และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.93

4) นำข้อเสนอนแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ไปปรับปรุงแก้ไขตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- (1) การใช้ภาษาในการถาม ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- (2) การใช้ตัวถูกในการเลือกตอบควรให้มีตัวเลือกละกันไม่ควรติดต่อกัน

หลาย ๆ ข้อ

- (3) ภาพประกอบในแบบทดสอบควรมีความชัดเจน

5) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

- 6) จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงให้ครบตามจำนวนนักเรียนที่จะใช้ทดลอง

7) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับเดียวกัน โดยทำหนังสือจากโรงเรียนบ้านป่าตันถึงผู้บริหาร โรงเรียนบ้านคอนงาม เพื่อขอทดลองใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน

ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เพื่อตรวจสอบผลการใช้จริงกับนักเรียน โดยทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน บ้านคอนงาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง และอ่อน คละกัน แล้วบันทึกข้อมูลไว้

8) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ที่นักเรียนทำ มาตรวจนับคะแนน วิเคราะห์หาความยาก-ง่าย (P) หาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาความเที่ยง โดยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

- (1) ข้อสอบที่มีความยากง่ายดีและอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 จำนวน 22 ข้อซึ่งสามารถนำไปใช้ได้
- (2) ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ง่าย มีอำนาจจำแนกดี มีค่าเท่ากับ 0.90 จำนวน 6 ข้อ เป็นข้อสอบที่ง่าย ใช้ได้แต่ต้องปรับปรุงก่อนใช้
- (3) ข้อสอบที่มีที่ความยากง่าย ง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก ที่มีค่าเท่ากับ 1.00 จำนวน 2 ข้อ ใช้ไม่ได้
- (4) ข้อสอบที่มีความยากง่าย ยาก มีอำนาจจำแนก มีค่าเท่ากับ 0.10 จำนวน 1 ข้อ ใช้ได้แต่ต้องปรับปรุงก่อน
- (5) แบบทดสอบมีความเที่ยงเท่ากับ 0.91 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้เนื่องจากมีความเที่ยงสูงกว่า 0.70 ถ้าค่าความเที่ยงมากกว่า 0.70 ถือว่าเป็นแบบทดสอบ ที่มีความเที่ยงได้ (ถ้วน สายยศ 2543: 209)

9) คัดเลือกข้อสอบให้เหลือเพียง 20 ข้อ โดยการคัดเลือกข้อที่ง่าย ข้อที่ยาก และข้อที่ไม่มีอำนาจจำแนกออก แล้วปรับข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการ และวัยของผู้เรียน โดยข้อสอบ 20 ข้อ แยกรายละเอียดและการประเมินดังนี้

- (1) ด้านการอ่าน จำนวน 6 ข้อ ประเมินโดยการอ่านนิทาน แล้วตอบคำถาม การอ่านคำจากภาพ จำนวน 3 ข้อ การอ่านประโยคจากภาพจำนวน 3 ข้อ
- (2) ด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวน 8 ข้อประเมินโดยการตอบคำถาม การคิดวิเคราะห์ตามระดับพฤติกรรมการเรียนรู้
- (3) ด้านการเขียน จำนวน 6 ข้อประเมิน โดยตอบคำถามจากภาพที่กำหนด โดยการเขียนคำ จำนวน 3 ข้อ ตอบคำถามโดยการเขียนข้อความหรือประโยค จำนวน 3 ข้อ

จากรายละเอียดของข้อสอบจะพบว่าจำนวน ข้อสอบด้านการคิดวิเคราะห์ มีมากกว่าด้านอื่น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษามีความต้องการเน้นด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

10) จัดพิมพ์เป็นฉบับจริง คือแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ใช้ทดสอบ ก่อนเรียน และหลังเรียน

11) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 แล้วบันทึกผลไว้ เป็นการประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้

12) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เป็นการประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการเรียนรู้ ครอบคลุม 10 แผน

13) นำผลที่ได้จากการประเมินการใช้จริงตามขั้นตอนดังกล่าว มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน บ้านป่าตันก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการใช้นิทาน

4.4 แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

1) ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของแบบฝึกหัดวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยการวิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมกรวัด

2) ดำเนินการสร้างแบบฝึกหัดวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย โดยแบบฝึกหัดอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนแต่ละชุดมีการวัดทักษะทั้ง 3 ด้าน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ แบบฝึกหัดการอ่านคำ/ประโยคจากภาพ แบบฝึกหัดคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก และ แบบฝึกหัดการเขียนคำ/ประโยคจากภาพ การวัดและประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ด้านการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่การเปรียบเทียบ การเชื่อมโยง การสรุปความ การตีความ การให้เหตุผล การวัดและประเมินการเขียนคำ การเขียนข้อความหรือประโยค รวมจำนวน ทั้งหมด 12 ข้อ 12 คะแนน โดยแบบฝึกหัดท้ายแผนการเรียนรู้ที่ 1-3 มีลักษณะการวัดเหมือนกัน ดังนี้คือ ด้านการอ่าน วัดความถูกต้องในการอ่านออกเสียงคำ จากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดการวิเคราะห์รายละเอียดของภาพ และเรื่องราว จากนิทาน โดยการตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การตีความ การเชื่อมโยง ด้านการเขียน วัดความถูกต้องในการเขียนคำ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดจากภาพ และจากเรื่องราวในนิทาน แบบฝึกหัดท้ายแผนการเรียนรู้ที่ 4-5 มีลักษณะการวัดเหมือนกันดังนี้ วัดความถูกต้องในการอ่านออกเสียงคำจากการสังเกตรายละเอียดภาพและจากเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัด การวิเคราะห์

รายละเอียดภาพ และเรื่องราว จากนิทาน โดยการตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การตีความ การใช้เหตุผล ด้านการเขียน วัดความถูกต้องในการเขียนคำ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ โดยการเขียนคำ จากเรื่องราวที่อ่านในนิทาน แบบฝึกหัดท้ายแผนการเรียนรู้ที่ 6-8 มีลักษณะการวัดเหมือนกันดังนี้ ด้านการอ่าน วัดความถูกต้องในการอ่านประโยค จากการสังเกตรายละเอียดของภาพและจากรายการในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัด การวิเคราะห์ภาพ และเรื่องราวจากนิทาน โดยการตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การตีความ การใช้เหตุผล ด้านการเขียนวัดความถูกต้องในการเขียนประโยคเพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดจากภาพและจากรายการในนิทาน แบบฝึกหัดท้ายแผนการเรียนรู้ที่ 9-10 มีลักษณะการวัดเหมือนกันดังนี้ ด้านการอ่าน วัดความถูกต้องในการและอ่านประโยค จากการสังเกตรายละเอียดของภาพและเรื่องราวในนิทาน ด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัด การวิเคราะห์ภาพ และเรื่องราวจากนิทาน โดยการตอบคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การตีความ การเชื่อมโยง และการใช้เหตุผล ด้านการเขียน วัดความถูกต้องในการเขียนประโยคเพื่อถ่ายทอดความคิดจากการสังเกตรายละเอียดของภาพ และ จากรายการในนิทาน และแต่ละแผน จะวัดทักษะด้านการอ่าน ด้านการคิดวิเคราะห์และด้านการเขียนจำนวนเท่ากันคือด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งหมด จำนวน 12 ข้อ

3) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่แผนที่ 1-10 แล้วบันทึกผล

4.5 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

- 1) ศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผลด้านเจตคติ
- 2) วางแผนการจัดสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน
- 3) กำหนดจำนวน ข้อ และเขียนข้อรายการเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน โดยมีลักษณะเป็นการเขียนข้อความที่เกี่ยวกับการเรียน โดยใช้นิทาน แล้วให้นักเรียนบอกระดับความรู้สึก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย
- 4) สร้างเกณฑ์วัดความพึงพอใจ ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและใช้สัญลักษณ์ดังนี้
  - ☺ หมายถึง พึงพอใจมาก มีค่า 3 คะแนน .
  - ☹ หมายถึง พึงพอใจปานกลาง มีค่า 2 คะแนน
  - ☹ หมายถึง พึงพอใจน้อย มีค่า 1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยมีดังนี้

2.50 – 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
0.01 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

5) จัดทำเป็นฉบับร่างแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ แล้วนำมาหาค่า IOC และได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

6) นำแบบประเมินความพึงพอใจมาจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงให้มีจำนวนเท่ากับนักเรียน และนำไปใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากจัดการเรียนรู้ครบ 10 แผนและทดสอบหลังเรียนเรียบร้อยแล้ว

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยนิทานหรรษาไปใช้ และได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

5.1 ก่อนทำการสอน ผู้ศึกษาได้ประเมินทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน กับนักเรียนเป็นการประเมินก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมินด้วยตนเอง การประเมินใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ในช่วง เวลา 14.30 น. ถึง 15.30 น.

5.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนิทานหรรษาแล้วที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ในช่วง เวลา 14.30 น. ถึง 15.30 นาฬิกา ในวันที่ 12-25 เดือนมีนาคม 2553

5.3 เมื่อจัดกิจกรรมตามแผนครบแล้ว จึงประเมินทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย หลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยฉบับเดียวกันที่ใช้ประเมินก่อนเรียน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมินเอง ในช่วง เวลา 14.30 น. ถึง 15.30 นาฬิกาในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2553

5.4 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทานโดยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกตามระดับ ลงในแบบประเมินความพึงพอใจ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากสูตร ตาม
วัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

6.1 เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ภาษาไทยก่อนเรียนและหลัง
เรียน โดยใช้นิทาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

6.2 หาอัตราพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย โดยใช้คะแนน
จากแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยการวัดอัตราพัฒนาการจากสมการการคำนวณ Growth Rate โดยใช้
สถิติค่าเฉลี่ย

6.3 ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน
โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าลั่น อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทาน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างเรียน โดยใช้นิทาน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทานซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ขั้นตอน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทานเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาทักษะในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้นิทาน ผู้ศึกษาได้นำแบบทดสอบไป ทดสอบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียน แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 มีผล ดังปรากฏในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียน และ หลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้นิทานเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

นักเรียน	การทดสอบก่อนเรียน				การทดสอบหลังเรียน				เทียบกับ เกณฑ์ ร้อยละ 70
	อ่าน (เต็ม 6)	คติ วิเคราะห์ (เต็ม 8)	เขียน (เต็ม 6)	รวม เต็ม 20	อ่าน (เต็ม 6)	คติ วิเคราะห์ (เต็ม 8)	เขียน (เต็ม 6)	รวม เต็ม 20	
คนที่ 1	4	5	5	14	6	7	4	17	85
คนที่ 2	3	3	3	9	5	5	3	13	65
คนที่ 3	4	6	2	12	5	6	4	15	75
คนที่ 4	5	6	4	15	6	7	5	18	90
คนที่ 5	4	5	4	13	5	6	4	15	75
คนที่ 6	5	6	5	16	6	7	6	19	95
คนที่ 7	5	7	4	16	6	7	5	18	90
รวมคะแนน	30	38	27	95	39	45	31	115	
$\bar{X}$	4.29	5.43	3.86	13.57	5.57	6.43	4.43	16.43	
ร้อยละ	71.42	67.86	64.29	67.86	92.86	80.36	73.81	82.14	82.14

จากตารางที่ 4.1 พบว่าทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย หลังเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้นิทานสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีทักษะด้านการอ่านร้อยละ 92.86 ทักษะด้านคติวิเคราะห์ ร้อยละ 80.36 ทักษะด้านการเขียนร้อยละ 73.81 เฉลี่ยทั้ง 3 ทักษะเท่ากับ 82.14 เมื่อเทียบกับที่กำหนด พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน มีผลดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.2 – 4.4

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตราพัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
คะแนนเต็ม	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
1	2	3	3	3	4	3	3	4	3	4	0.22
2	1	2	2	3	2	2	3	3	3	3	0.22
3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	0.22
4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	0.11
5	2	2	3	3	2	3	3	3	4	4	0.22
6	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	0.11
7	2	3	2	2	4	3	3	3	4	4	0.22
รวม	15	18	20	22	23	21	23	24	25	27	1.32
$\bar{X}$	2.14	2.57	2.86	3.14	3.29	3.00	3.29	3.43	3.57	3.86	
ช่วงอัตราพัฒนาการ	0.43	0.29	0.28	0.15	-0.29	0.29	0.14	0.14	0.29		0.19
ช่วงที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9		

จากตาราง ที่ 4.3 พบว่า มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย ด้านการอ่านเท่ากับ 0.19 คะแนน ต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน นักเรียนทั้ง 7 คนมีอัตราพัฒนาการด้านการอ่านเพิ่มขึ้นทุกคน ดังภาพแสดงอัตราพัฒนาการนักเรียนรายบุคคล ภาพที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ระหว่างเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
คะแนนเต็ม	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
1	$\begin{array}{cccccccccccc} 1 & 2 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 & 4 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{array}$										0.33
2	$\begin{array}{cccccccccccc} 1 & 1 & 2 & 2 & 2 & 1 & 2 & 2 & 3 & 3 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{array}$										0.22
3	$\begin{array}{cccccccccccc} 1 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$										0.22
4	$\begin{array}{cccccccccccc} 3 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 & 4 & 4 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ -1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{array}$										0.11
5	$\begin{array}{cccccccccccc} 1 & 2 & 2 & 2 & 3 & 3 & 2 & 4 & 3 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & -1 & 2 & -1 & 1 \end{array}$										0.33
6	$\begin{array}{cccccccccccc} 2 & 3 & 3 & 3 & 4 & 4 & 4 & 3 & 4 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \end{array}$										0.22
7	$\begin{array}{cccccccccccc} 3 & 3 & 3 & 4 & 3 & 4 & 4 & 3 & 3 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1cm}} & \underbrace{\hspace{1cm}} \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 1 & 0 & -1 & 0 & 1 \end{array}$										0.11
รวม	12	15	18	20	21	21	22	23	24	26	1.54
$\bar{X}$	1.71	2.14	2.57	2.86	3.00	3.00	3.14	3.29	3.43	3.71	
ช่วงอัตรา พัฒนาการ	$\underbrace{\hspace{1cm}} \quad \underbrace{\hspace{1cm}} \quad \underbrace{\hspace{1cm}}$										0.22
ช่วงที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9		

จากตารางที่ 4.3 พบว่ามีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย ด้านการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.22 คะแนน ต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน นักเรียนทั้ง 7 คนมีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ทุกคน ดังภาพแสดงอัตราพัฒนาการนักเรียนรายบุคคล ภาพที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาอัตราพัฒนาการด้านการเขียนระหว่างเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

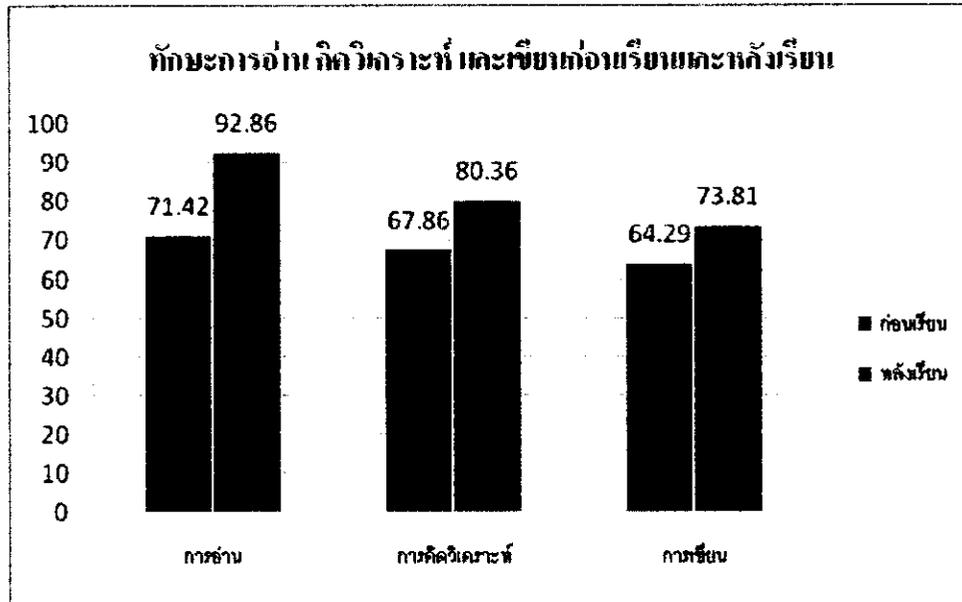
คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
คะแนนเต็ม	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
1	$\begin{array}{cccccccccc} 2 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 \end{array}$										0.22
2	$\begin{array}{cccccccccc} 1 & 1 & 2 & 1 & 2 & 1 & 2 & 2 & 2 & 2 & 3 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 \end{array}$										0.22
3	$\begin{array}{cccccccccc} 1 & 1 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 3 & 3 & 3 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 \end{array}$										0.22
4	$\begin{array}{cccccccccc} 2 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 \end{array}$										0.22
5	$\begin{array}{cccccccccc} 1 & 2 & 1 & 3 & 2 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_2 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 \end{array}$										0.33
6	$\begin{array}{cccccccccc} 2 & 3 & 4 & 3 & 4 & 3 & 4 & 3 & 4 & 4 & 4 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 \end{array}$										0.22
7	$\begin{array}{cccccccccc} 2 & 2 & 2 & 3 & 3 & 3 & 3 & 3 & 4 & 3 & 3 \\ \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_1 & \underbrace{\hspace{1.5em}}_{-1} & \underbrace{\hspace{1.5em}}_0 \end{array}$										0.11
รวม	11	13	17	18	19	17	20	21	22	25	1.54
$\bar{X}$	1.57	1.86	2.43	2.57	2.71	2.43	2.86	3.00	3.14	3.57	
ช่วงอัตรา พัฒนาการ	$\underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}} \underbrace{\hspace{1.5em}}$										0.22
ช่วงที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9		

จากตารางที่ 4.4 พบว่ามีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย ด้านการเขียนเท่ากับ 0.22 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 4 คะแนน นักเรียนทั้ง 7 คนมีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นทุกคน ดังภาพแสดงอัตราพัฒนาการนักเรียนรายบุคคล ภาพที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนระหว่างเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

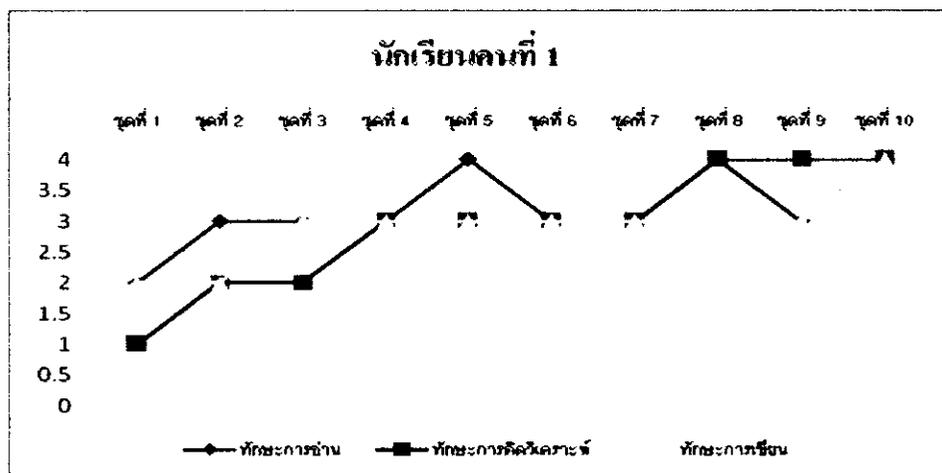
ทักษะ/ คะแนนเต็ม	แบบฝึกหัดที่										ค่าเฉลี่ย	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
คะแนนเต็ม	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
การอ่าน	2.14	2.57	2.86	3.14	3.29	3.00	3.29	3.43	3.57	3.86	0.19	
การคิดวิเคราะห์	1.71	2.14	2.57	2.86	3.00	3.00	3.14	3.29	3.43	3.71	0.22	
การเขียน	1.57	1.86	2.43	2.57	2.71	2.43	2.86	3.00	3.14	3.57	0.22	
$\bar{X}$	5.42	6.57	7.86	8.57	9.00	8.43	9.29	9.72	10.14	11.14	0.21	

จากตาราง ที่ 4.5 พบว่า ในภาพรวม นักเรียนมีอัตราพัฒนาการการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน ด้านการอ่านมีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 คะแนน ด้านการคิดวิเคราะห์ มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 0.22 คะแนน และด้านการเขียน มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 0.22 คะแนน จากคะแนนเต็มด้านละ 4 คะแนน ดังภาพแสดงอัตราพัฒนาการทั้ง 3 ทักษะ ดังภาพที่ 4.9

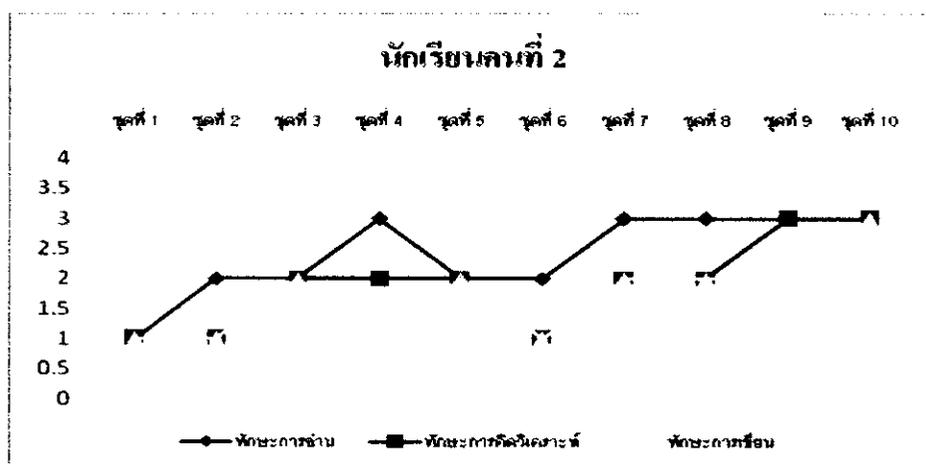
ภาพที่ 4.1 คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิตาน

จากภาพที่ 4.1 พบว่า คะแนนการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้จากร้อยละ 70

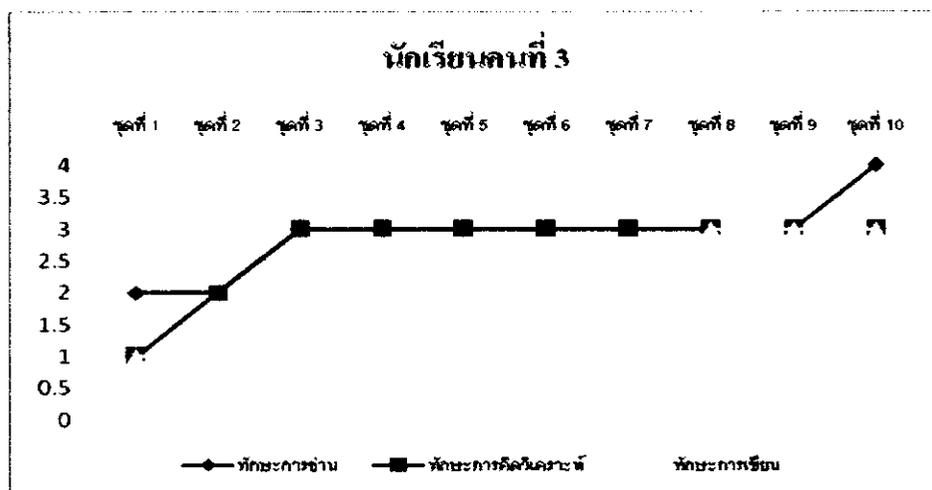
ภาพที่ 4.2 แสดงคะแนนอัตราพัฒนาการ ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 1

จากภาพ นักเรียนคนที่ 1 มีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ เพิ่มสูงที่สุด รองลงมา คือ อัตราพัฒนาการด้านการอ่าน และมีอัตราพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มน้อยที่สุด

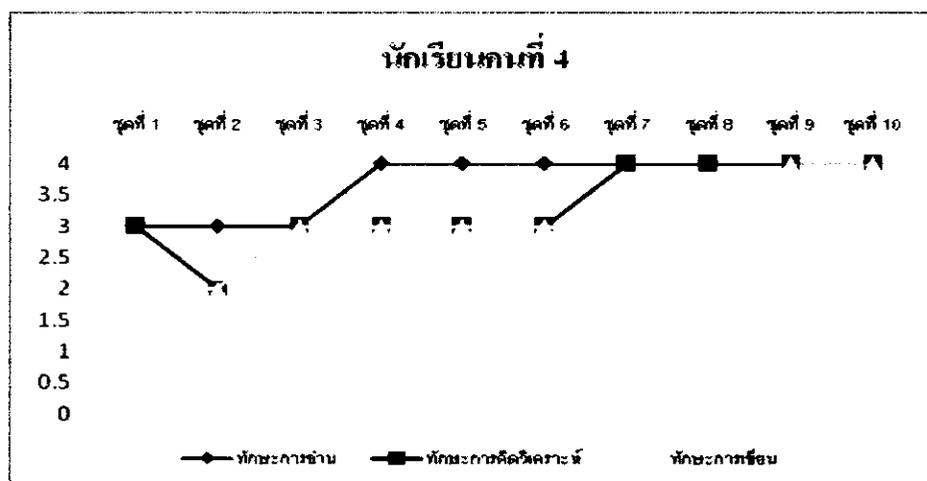
ภาพที่ 4.3 แสดงคะแนนอัตราพัฒนาการทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 2

จากภาพ นักเรียนคนที่ 2 มีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ เพิ่มสูงที่สุด รองลงมา คือ อัตราพัฒนาการด้านการอ่าน และมีอัตราพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มน้อยที่สุด

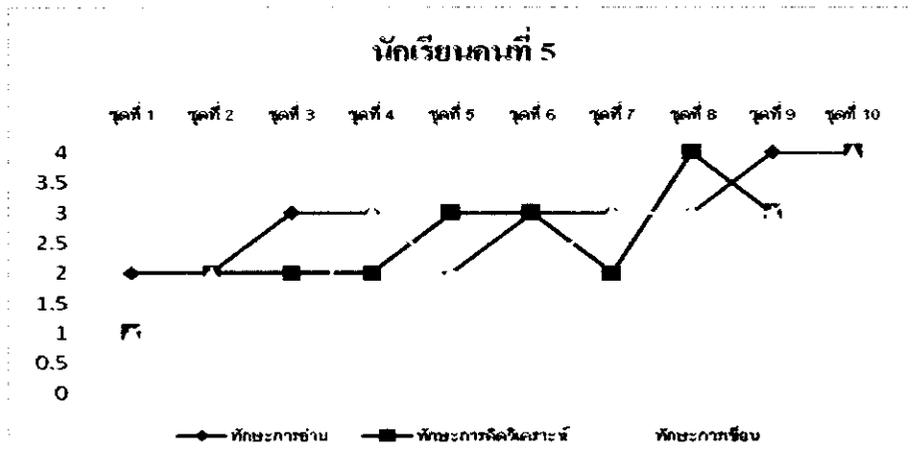
ภาพที่ 4.4 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 3

จากภาพ นักเรียนคนที่ 3 มีอัตราพัฒนาการด้านการเขียน เพิ่มสูงที่สุด รองลงมาคือ อัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ และมีอัตราพัฒนาการด้านการอ่านเพิ่มน้อยที่สุด

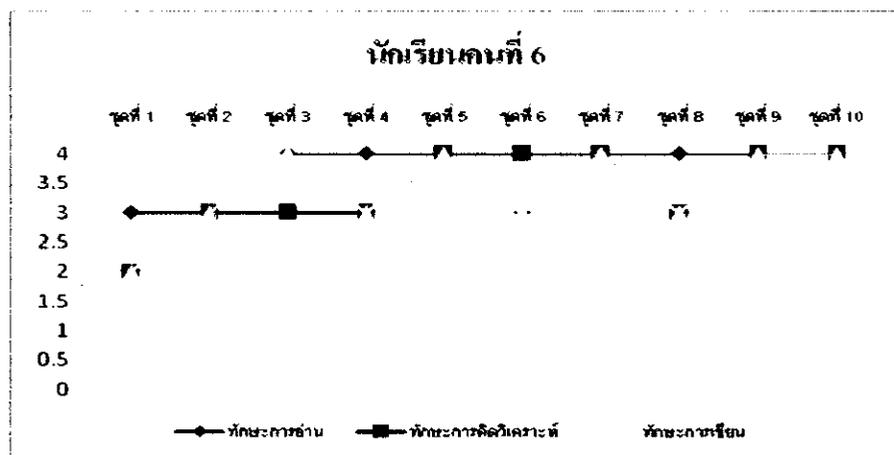
ภาพที่ 4.5 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน ทักษะการคิดวิเคราะห์และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 4

จากภาพ นักเรียนคนที่ 4 มีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์และด้านการเขียน เพิ่มสูงเท่ากัน และมีอัตราพัฒนาการด้านการอ่านเพิ่มน้อยที่สุด

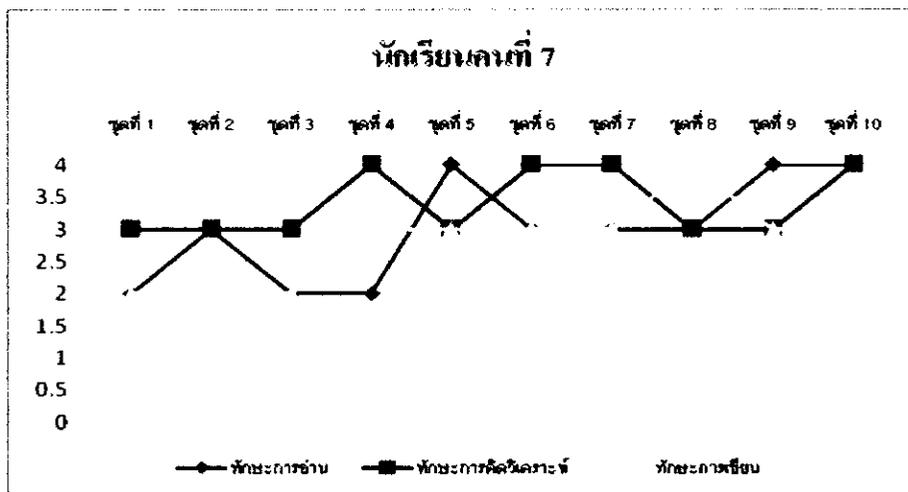
ภาพที่ 4.6 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 5

จากภาพ นักเรียนคนที่ 5 มีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์และด้านการเขียนเพิ่มสูงเท่ากัน และมีอัตราพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มน้อยสุด

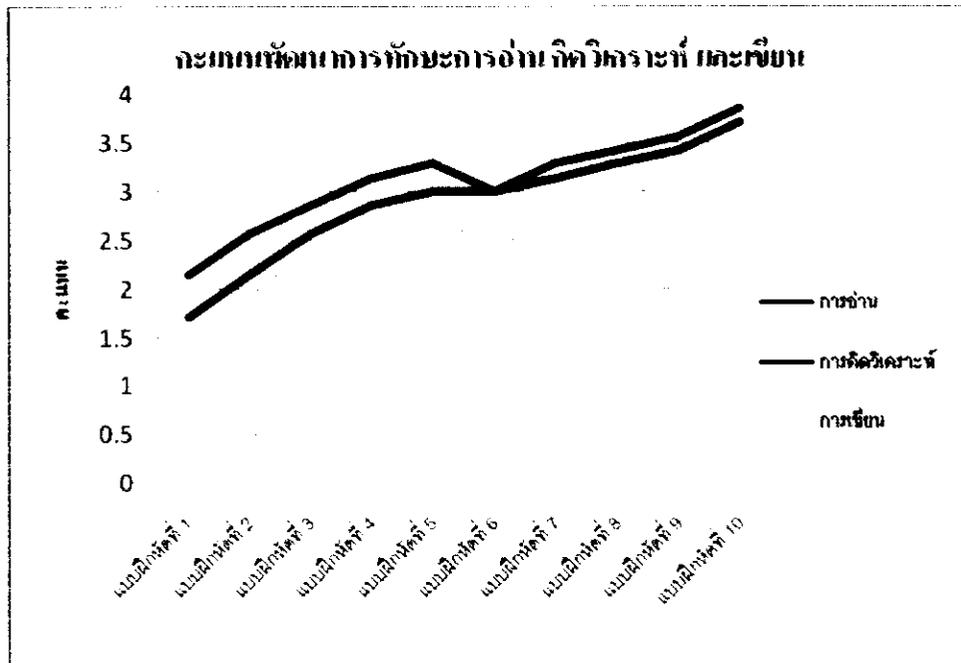
ภาพที่ 4.7 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 6

จากภาพ นักเรียนคนที่ 6 มีอัตราพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ และด้านการเขียนเพิ่มสูงเท่ากัน และมีอัตราพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มน้อยสุด

ภาพที่ 4.8 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย ระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน นักเรียนคนที่ 7

จากภาพ นักเรียนคนที่ 7 มีอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน เพิ่มสูงที่สุด รองลงมาคือ อัตราพัฒนาการด้านการเขียน และมีอัตราพัฒนาการด้านคิดวิเคราะห์ เพิ่มน้อยที่สุด

ภาพที่ 4.9 แสดงอัตราพัฒนาการทักษะการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย
ของนักเรียนที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้นิทาน

จากภาพ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียนเพิ่มสูงขึ้น ในแบบฝึกหัดที่ 6 มีอัตราพัฒนาการลดลง และเพิ่มสูงขึ้นจนถึงแบบฝึกหัดที่ 10

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน มีผลดังปรากฏในตาราง 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน
โดยใช้นิทาน

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันชอบเรียน โดยใช้นิทาน	2.71	0.45	มาก
2	ฉันชอบภาพในนิทานเพราะมีความสวยงาม	2.57	0.73	มาก
3	ฉันมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้เรียน โดยใช้นิทาน	2.86	0.35	มาก
4	นิทานที่ฉันเรียนมีความเหมาะสมกับเวลา	2.00	0.76	ปานกลาง
5	นิทานทำให้ฉันเรียนได้อย่างเข้าใจ	3.00	0.00	มาก
6	เนื้อหาในนิทานง่ายเหมาะสมกับชั้นเรียน	2.57	0.49	มาก
7	ฉันเข้าใจคำสั่งจากการเรียน โดยใช้นิทาน	2.71	0.45	มาก
8	ฉันอ่านนิทานและทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองได้	2.71	0.70	มาก
9	ฉันเรียนเก่งขึ้นเมื่อได้เรียน โดยใช้นิทาน	2.86	0.35	มาก
10	นิทานที่ฉันเรียนจูงใจให้ฉันอยากทำความดี	2.57	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม		2.66	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 2.57-3.00 ยกเว้น นิทานที่ฉันเรียนมีความเหมาะสมกับเวลาอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.00

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล พร้อมข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

1.1.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้นิทาน

1.1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร

ประชากรในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน อำเภอคอกยหลวง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 คน

1.2.2 เครื่องมือในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

(1) แผ่นภาพนิทาน จำนวน 10 เรื่อง

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นิทาน จำนวน 10 แผน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย

โดยใช้นิทาน

(2) แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้

(3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

โดยใช้นิทาน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กับนักเรียนเป็นการประเมินก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมินด้วยตนเองดำเนินการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
- 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนิทานหรรษา ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง
- 3) ประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย หลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยฉบับเดียวกันที่ใช้ประเมินก่อนเรียน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ประเมินเอง
- 4) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทานโดยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกร่วมตามระดับ ลงในแบบประเมินความพึงพอใจ

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

- 1) เปรียบเทียบทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทาน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ
- 2) หาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระหว่างเรียน โดยการวัดอัตราพัฒนาการจากสมการคำนวณ Growth Rate โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย
- 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการวิจัย

จากการทดลองใช้นิทาน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทย ในครั้งนี้ ส่งผลต่อทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียนของนักเรียนดังนี้

1.3.1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยก่อนเรียน และหลังการเรียนโดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าจะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

โดยใช้นิทานของนักเรียน ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเท่ากับร้อยละ 82.14

1.3.2 การศึกษาอัตราพัฒนาการทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทยระหว่างเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีอัตราพัฒนาการเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนอัตราพัฒนาการเฉลี่ย ด้านการอ่านเท่ากับ 0.19 คะแนน ต่อครั้ง ด้านการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.22 คะแนนต่อครั้ง และด้านการเขียนเท่ากับ 0.22 คะแนน ต่อครั้ง จากคะแนนเต็มด้านละ 4 คะแนน เท่ากัน รวมทั้ง 3 ทักษะ มีอัตราพัฒนาการเท่ากับ 0.21 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน

1.3.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้นิทาน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้นิทานอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้

2.1 คะแนนทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนหลังจากการจัดการเรียนโดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน มีกระบวนการที่ทำให้ นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่อ่านได้ดี มีผลทำให้นักเรียน เรียนรู้คำ และ ประโยคเพิ่มมากขึ้น นิทาน มีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน อย่างหลากหลาย และมีจำนวนมากพอ ในการฝึกเพื่อให้เกิดทักษะ แบบฝึกหัดออกแบบ ได้น่าสนใจ มีการฝึกจากง่ายไปหายาก และมีภาพประกอบสวยงามเหมาะสมกับวัยเด็ก เด็กมีความสนใจและ กระตือรือร้นในการเรียน นิทานสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัญญา สิทธิสุขเศรษฐ์ (2548: 60) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้กิจกรรม การตั้งคำถาม ที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนจากกิจกรรมการตั้งคำถาม โดยการใช้อุปกรณ์การตั้งคำถาม มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนกแยกแยะ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเห็นความสัมพันธ์ และด้านการให้เหตุผลสูงขึ้น และอรพินท์ สุวรรณผล (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สื่อประสม ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โดยการใช้สื่อประสม นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางภาษาไทย หลังเรียนมากกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ 0.1 ดังที่ สนิท สัตโยภาส (2542: 77) ได้กล่าวว่า นิทานนอกจากจะเล่าเพื่อความสนุก บันเทิงใจกับเด็กแล้ว ยังใช้นิทานเป็นสื่อการสอนภาษาด้วย โดยเฉพาะทักษะการคิด ทักษะการฟัง และการพูด การเล่านิทานหรือเรื่องราวเป็นเทคนิคการสอนการอบรมเด็ก ที่ครูควรศึกษาและนำมาใช้อย่างยิ่ง การนำนิทานมาจัดการเรียนการสอน จัดทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเล่าให้เด็กฟัง การอ่านให้เด็กฟัง การให้เด็กอ่านเองแล้วสรุปโดยการตอบ โดยการเขียน ผลจากการสอนโดยใช้นิทานสามารถฝึกทักษะด้านภาษาให้กับเด็กทั้งการฟัง การพูด การเขียน และการคิด ตามที่ สุวิทย์ มูลคำ (2550: 84) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนโดยใช้นิทานสามารถสอนได้หลายวิธี ได้แก่ การสอนอ่านนิทาน โดยการฝึกอ่านคำ ข้อความ หรือประโยคจากนิทาน การสอนคิดจากนิทานโดยการอ่านหรือฟังนิทานแล้วสรุปใจความสำคัญ หรือการตอบคำถามจากเรื่องในนิทานทั้งตอบคำถามปากเปล่า หรือทำแบบฝึกหัดหลังจากฟังหรืออ่านนิทาน การสอนเขียนจากนิทาน โดยการเขียนสรุปเรื่องราวจากนิทาน

2.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 3 ด้านเท่ากับ 0.21 ด้านการอ่านเท่ากับ 0.19 ด้านการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 0.22 และด้านการเขียนเท่ากับ 0.22 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 การที่นักเรียนมีคะแนนอัตราพัฒนาการระหว่างเรียนทุกด้านเพิ่มขึ้น เป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนและมีพัฒนาการเพิ่มสูงขึ้น โดยแบบฝึกหัดอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน จะเรียงจากง่ายไปหายาก ซึ่งแบบฝึกหัดหลังแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 1-5 เป็นการฝึกการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีลักษณะเป็นคำศัพท์เป็นคำ ๆ และในแบบฝึกหัดอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน แผนที่ 6-10 จะยากขึ้น โดยจะเปลี่ยนจากคำศัพท์เป็นรูปประโยคอย่างง่าย ดังนั้นการฝึกการอ่าน การฝึกการคิดวิเคราะห์ และการเขียนจะยากขึ้น คำถามที่ใช้ถามจะยากขึ้นตามลำดับแบบฝึกหัด ทำให้มีบางช่วงที่มีอัตราพัฒนาการคงที่หรือลดลง ในแบบฝึกหัดที่ 6 แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมสามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนเพิ่มขึ้น ดังที่ บลูม (อังใน อารี สัมหลวี อังใน กรมวิชาการ 2540 : 8-12) ได้จัดระดับจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย ตามระดับจากต่ำไปสูง ที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ เป็นแนวในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ การคิดระดับวิเคราะห์คือ การที่สามารถแยกส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่เป็นความรู้หรือแนวคิดนั้นได้ และสามารถชี้ความสัมพันธ์หรือองค์ประกอบของส่วนต่างๆ ได้ ความสามารถในการวิเคราะห์หรือการแยกรายละเอียดของเนื้อหาจะแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจหลักการ ดังนั้นเมื่อนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดได้จากกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้แบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 1-10 ฉะนั้นจึงแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพื้นฐานที่ดีในการเรียนรู้ความรู้ใหม่ ๆ ในอนาคต

ได้ด้วยการคิด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมถึงผลการศึกษาของ พัชรีย์ ครุฑเมือง (2550: 113) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือนิทานร้อยกรอง มีอัตราพัฒนาการด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย สูงขึ้น และผลการศึกษาของ บุญช่วย สังข์ศิริ (2549: 57) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ความก้าวหน้าในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนมีความก้าวหน้าสูงขึ้นทุกแผน โดยมีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 8.44 คะแนนต่อคน แสดงว่าการวัดคะแนนความก้าวหน้าในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนหลาย ๆ ครั้งมีประโยชน์ ทำให้เราทราบอัตราพัฒนาการของผู้เรียน ดังที่ สมถวิล วิจิตรวรรณ (2551: 438-443) ได้กล่าวไว้ว่า การหาอัตราพัฒนาการเป็นการวิเคราะห์จากการวัดพฤติกรรมเดียวกันของนักเรียนคนเดิมหลายครั้ง สอดคล้องกับอวยพร เรื่องตระกูล (2544: 17) ที่กล่าวถึงวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการเป็นกระบวนการที่น่าคะแนนที่ได้จากการวัดผลการสอบตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มาจัดกระทำทางคณิตศาสตร์ให้ได้คะแนนพัฒนาการ และนิอร ไชยพรพัฒนา (2549: 8) ที่กล่าวว่า การวัดคะแนนพัฒนาการเป็นกระบวนการหนึ่งของการวัดและประเมินผลการศึกษาและสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหารเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการวางแผนการบริหารการศึกษา

2.3 การประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทาน และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 แสดงว่า การใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทาน ทำให้นักเรียนพึงพอใจ เช่นนิทานช่วยให้การเรียนเข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น นิทานแต่ละเรื่องน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ การทำแบบฝึกหัดจากนิทานในแต่ละเรื่องช่วยให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง นักเรียนชอบนิทานที่อ่าน แบบฝึกหัดจากนิทานมีคำชี้แจงให้ปฏิบัติเป็นขั้นตอนเข้าใจง่าย ไม่สับสน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ภาพประกอบในนิทานมีความเหมาะสม เนื้อหาในนิทานมีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน เนื้อหาในนิทานเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเนื้อหาในนิทานมีความเหมาะสมกับเวลา นักเรียนที่เรียน โดยใช้หนังสือนิทาน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ พัชรีย์ ครุฑเมือง (2550: 113) ที่กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจเรียนมากขึ้น และการฟังนิทานหรือการอ่านนิทานนอกจากเด็กจะได้รับความสนุกสนาน

ผลิตผลิตแล้วการนำนิทานมาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจ รู้จักคำ และข้อความหรือประโยคมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ สุภัสสร วัชรคุปต์ (2452: 82) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดการสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ อรพินท์ สุวรรณผล (2550: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สื่อประสม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า สื่อประสมแต่ละเล่ม สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้สื่อประสมอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ 95.38 รวมถึง จันทกานต์ สิทธิราช (2547: 50) กล่าวว่า การสร้างนิทานภาพจากวรรณกรรมคร่าวๆ เรื่องนกกกระจาบ นักเรียนมีความพึงพอใจและมีคุณค่าอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ หนังสือนิทานภาพอยู่ในระดับดีมาก และวัชรภรณ์ วัตรสุข (2537: 69-70) กล่าวว่า การใช้หนังสือ เรียนเล่มเล็กเพื่อเสริมการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชอบ ที่จะเรียนด้วยหนังสือเล่มเล็ก เพราะรูปภาพสวยงาม เนื้อเรื่องสนุกและน่าสนใจ และการที่นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้นิทานอยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนชอบนิทาน ดังที่ กิติมา ปรีดีดิลก (2529: 321) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ เป็นการแสดงความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจ ที่มีต่อองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของผู้ที่ปฏิบัติ และ พิน กงพูล (2529: 389) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ มีเจตคติที่ดี ต่องานที่เขาปฏิบัติ ความพึงพอใจ เกิดจากการได้รับ การตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรนำไปใช้ใน ภาคเรียนที่ 2 เนื่องจากนักเรียน ได้ผ่านการเตรียมความพร้อมและการฝึกทักษะการอ่าน การเขียนในภาคเรียนที่ 1 มาแล้ว

3.1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้นิทาน ควรนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะของนักเรียนต่อเนื่องในระดับชั้นต่อไป หรือ จัดทำเป็นกิจกรรม/โครงการพัฒนาทักษะภาษาไทยของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยการปรับเนื้อหาและกิจกรรม ให้เหมาะสมกับระดับชั้น

3.1.3 จัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้ นิทาน ถ้านำไปใช้ กับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อน ครูควรดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด และ ควรให้เวลากับนักเรียนกลุ่มนี้เพิ่มมากกว่ากลุ่มปกติ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการพัฒนาโดยสร้างชุดฝึกทักษะอื่น ๆ เช่น การสร้างชุดฝึกจากคำ คล้องจอง จากบทเพลง จากบทร้อยกรอง จากวารสาร จากหนังสือพิมพ์ จากหนังสือ และจากการฟัง เพลง ทั้งนี้ควรคำนึงถึงวัย และระดับพัฒนาการของนักเรียน

3.2.2 ควรมีการพัฒนากิจกรรมนิทานในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยนำไปจัดทำเป็นสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) จะสามารถสร้างความสนใจ เด็กมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพบริบทของโรงเรียน และความพร้อมในด้านอุปกรณ์ ตลอดจน ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของผู้เรียนได้ด้วย

3.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านการส่งเสริมทักษะภาษาไทยโดยใช้หนังสือภาพ ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น /การละเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในการจัดทำหนังสือภาพด้วยตนเอง จะเป็นการช่วยส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน การเขียน การคิด และยังเป็นการพัฒนาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่นกลุ่มสาระศิลปะ กลุ่มสาระสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* กรุงเทพมหานคร ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- _____ . กระทรวงศึกษาธิการ(2544) *คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กระทรวงศึกษาธิการ(2552) *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- _____ . (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร
คุรุสภาลาดพร้าว
- กัญญา สิริสุขเศรษฐ์ (2548) “ผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546) *วิธีการอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน* กรมวิชาการ บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร
- กาญจนา อรุณสุขรุจี (2546) *ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่* เชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- กิติมา ปรีดีดิลก (2529) *ทฤษฎีบริหารองค์การ* กรุงเทพมหานคร ธนะการพิมพ์
- โกชัย สาริกบุตร (2521: 16) *การอ่านขั้นใช้วิจารณ์* กรุงเทพมหานคร แสงรุ่งการพิมพ์
- เกริก ชุ่นพันธ์ (2539) *การเล่านิทาน พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546) *การคิดเชิงวิเคราะห์* กรุงเทพมหานคร ชัดเชสมิเดีย
- จันทกานต์ สิทธิราช (2547) “การสร้างหนังสือนิทานภาพจากวรรณกรรมคำขอ เรื่อง นกกระเจาบ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ช่อเชอรี (2549) *นิทานอีสป 1* กรุงเทพมหานคร ดอกหญ้ากรู๊ป
- ชาติ แจ่มนุษ (2545) *สอนอย่างไรให้คิดเป็น* กรุงเทพมหานคร เลียงเชียง
- ชินภัทร ภูมิรัตน มติชนสุดสัปดาห์ (2553,9-15 กรกฎาคม ปีที่ 30 ฉบับที่ 1560) “การศึกษา”

- ดวงใจ ไทยอุบล (2543) *ทักษะการเขียนภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542) *นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย* สงขลา สถาบันราชภัฏสงขลา
- คูสิต หังเสวก (2543) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้บทร้อยกรองเป็นสื่อการสอน โรงเรียนวัดครุ 2500 จังหวัดสมุทรสาคร”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ถนนมวงค์ ล้ำยอดมรรคผล(2543) *กระบวนการอ่านในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พิมพ์ครั้งที่ 3*
กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- _____ (2553) *การอ่านให้เก่ง พิมพ์ครั้งที่ 15* กรุงเทพมหานคร กระดาษสา
- ทิสนา แจมมณี (2544) *วิทยาการด้านความคิด* กรุงเทพมหานคร เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้น
- นภา คำบุญลือ (2547) “การใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2549) “การประเมินการคิดวิเคราะห์ ทำได้ไม่ยาก”วารสารการ
ประเมินผลการศึกษาปีที่ 3 ฉบับที่ 1 เดือนกันยายน 2548 - มีนาคม 2549
- นือร ไชยพรพัฒนา (2549) “การเปรียบเทียบคุณภาพของวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการโดยใช้โมเดล
โค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรเป็นเกณฑ์: การศึกษาแบบมอนติคาร์โล” วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นัฏฐร เจริญจิตสวัสดิ์ (2542) *100 นิทานอีสป* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร บ้านบนต้นไม้
- บุญชม ศรีสะอาด (2537:24) การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- บุญช่วย สังข์สิริ (2549) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดย
ใช้นิทานธรรมะเป็นสื่อการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดเทียนถวาย จังหวัดประทุมธานี” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บันลือ พฤษะวัน(2533) *มิติใหม่ในการสอนอ่านภาคปฏิบัติ อันดับที่ 1* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด
- _____ (2534) *มิติใหม่ในการสอนอ่านภาคปฏิบัติ อันดับที่ 7* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด
- _____ (2543) *แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

- พ. ศรีสมิต (2543) 100 นิทานอีสป กรุงเทพมหานคร ไพลินบุ๊คเน็ตจำกัด
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพมหานคร สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- พัชรี ครุฑเมือง (2549) “ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้
หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่าแหวน
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พิน คงพูล (2529) “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
ประถมศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- ภนิกา ชัยปัญญา (2541) “ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรม ไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการ
ปรับโครงสร้างและระบบการผลิตของจังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ภูมิภัทร ทิศร (2542) “การอ่านมีประโยชน์ โปรดมารักการอ่าน” วารสารวิชาการ 3,7
(กรกฎาคม):10-17
- แม่นมาศ ขวลิต (2544) แนวทางส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บรรณกิจจำกัด
- ยุดา รักไทย (2545) คนฉลาดคิด กรุงเทพมหานคร เอ็กซ์เปอร์เน็ทบุคส์
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545” (2542, 19 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา
ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอน 74 ก หน้า 9-10
- เรื่องอุไร อินทรประเสริฐ (2541) ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ
- ล้วน สายยศ (2543) เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- _____ (2539) เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ชมรมเด็ก
- วรรณิ โสมประยูร (2537) การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช
- _____ (2541) การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช

- วาสนา บุญสม (2542) "การส่งเสริมการอ่านบทประพันธ์ประเภทร้อยแก้วระดับประถมศึกษา" วารสารวิชาการ ธันวาคม 2542
- วัชรภรณ์ วัตรสุข (2537) "การใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเพื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิรัช วรรณรัตน์ (2552) "การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระภาษาไทย" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาทักษะและการสร้างเสริมประสบการณ์ หน่วยที่ 5 หน้า 223-288 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิรัช วรรณรัตน์และสมถวิล วิจิตรวรรณ (2551) "การใช้ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้" ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 15 หน้า 434-453 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ศิริพร ลิ้มตระกูล (2541) " การอ่านภาษาไทย" ใน เอกสารชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สนิท สัตโยภาส (2538) การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วน จำกัด บรรณกิจเทรคคิง
- _____ (2545) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เกสดีไทย
- สมเกียรติ กินจำปา (2549) "การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบอ่านแบบบูรณาการของเบอร์คอกห์" วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- สมพงษ์ เกษมสิน (2543) การบริหารงานบุคคล กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุกุมลย์ "นิทานอีสปที่น่าอ่านสายตา". <http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html> (13 มีนาคม 2550)
- สุชา จันทร์เอม (2543) จิตวิทยาเด็ก กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุภณา เอี่ยมสะอาด (2546) "การพัฒนาแบบฝึกจับใจความภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเทนมีย์ จังหวัดสุรินทร์" วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุภัทสร วัชรคุปต์ (2542) "ชุดการสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3" ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

- สุรางค์ โค้วตระกูล (2552) *จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สุวัฒน์ ทรงศรี (2547) “การพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- สุวิทย์ มูลคำ (2550) *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์*
- _____ (2551) *ครบเครื่องเรื่องการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) *แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้*
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553)
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ (2548) *การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2548 กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)*
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ (2551) *รายงานการ ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านป่าล้าน ตำบลปลงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ*
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 กระทรวงศึกษาธิการ (2549) *แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*
- อวยพร เรื่องตระกูล (2544) “การพัฒนาและวิเคราะห์คุณภาพของวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการตาม ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมและทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ” *วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- อรพินท์ สุวรรณผลพ (2550) “การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้สื่อประสม สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสันคะยอม อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่” *สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2*

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2546) ศิลปการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C.June Maker รูปแบบการเรียนการสอนเด็กปัญญาเลิศ แปลจาก Teaching Models in
Education of the Gifted โดย อารี สันหลวี (2540) กรุงเทพมหานคร
กระทรวงศึกษาธิการ

Lumpkin, Cynthia Rolan. (1991). **"Effects of Teaching Critical Thinking Skills on the Critical
Thinking Ability, Achievement, and Retention of Social Studies Content by fifth
and Sixth - graders,"** Dissertation Abstracts International. 51(11) : 3694 - A ; May.

Goodman, H.E. (1990). "Developing Critical thinking skills and Improving Expressive
Language Through Creative Writing," M.S. Practicum. Nove University. (ERIC).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางอุรวรรณ รุจิรพงศ์

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 ประสบการณ์/ความชำนาญการ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
 ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
 และการจัดทำหลักสูตร

2. นางมัลลิกา วรรณาลัย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนผ่านศึกสงเคราะห์ 1 อำเภอคอยหลวง จังหวัดเชียงราย
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ประสบการณ์/ความชำนาญการ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

3. นางรัตนภรณ์ โพธิเลิศ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านทุ่งกวาง อำเภอคอยหลวง จังหวัดเชียงราย
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกประถมศึกษา
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ประสบการณ์/ความชำนาญการ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาไทย

ที่ ศธ. 0522/16 (บ) / 14

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน คุณอรุณวรรณ รุจิรพงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสุกัลลักษณ์ แสงอรุณรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอก ประถมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้กิจกรรมนิทาน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน จังหวัดเชียงราย ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือ ที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึง ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำ เรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดาณรงค์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ. 0522/16 (บ) / 1-1

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

5 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน คุณมัลลิกา วรรณาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอก ประถมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้กิจกรรมนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน จังหวัดเชียงราย ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

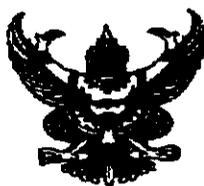
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ. 0522/16 (บ) / 19

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน คุณรัตนภรณ์ โพธิเลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสุกัลกษณ์ แสงอรุณรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษา แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอก ประถมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียนโดยใช้กิจกรรมนิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน จังหวัดเชียงราย ตาม โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมานี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
ขอ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ข

**ตารางวิเคราะห์การจัดทำแผนการเรียนรู้
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้**

ตารางวิเคราะห์ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนโดยใช้นิทาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง/เนื้อหา	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง
1	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ - การอ่านคำจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถาม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนคำ/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงคำจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
2	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง สิงโตมื้อมัก - การอ่านคำจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถาม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนคำ/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงคำจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
3	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง สมกับพระอาทิตย์ - การอ่านคำจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถาม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนคำ/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงคำจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
4	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง มดกับนกพิราบ - การอ่านคำจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถาม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนคำ/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงคำจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1

เรียนรู้ที่		ฟังประสงค์		ชั่วโมง
5	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง มดกับนกพิราบ - การอ่านคำจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนคำ/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงคำจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
6	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง หมากับเงา - การอ่านประโยคจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนประโยค/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงประโยคจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนประโยคจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
7	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง กบเลือกนาย - การอ่านประโยคจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนประโยค/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 		<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงประโยคจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง การให้เหตุผล - เขียน ประโยคจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
8	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง เด็กเลี้ยงแกะ - การอ่านประโยคจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนประโยค/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงประโยคจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนประโยคจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1

แผนการจัดการ เรียนรู้ที่	เรื่อง/เนื้อหา	คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	กิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
9	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง หมาป่าไม่รู้คุณ - การอ่านประโยคจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนประโยค/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทใน การอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงประโยคจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1
10	<ul style="list-style-type: none"> - นิทานเรื่อง อีกากับนกอินทรี - การอ่านประโยคจากภาพ/นิทาน - การตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ - การฝึกอ่านและเขียนประโยค/นิทาน - การทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	มารยาทใน การเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านออกเสียงประโยคจากภาพ/นิทาน รายบุคคลและรายกลุ่ม - ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การตีความ การเชื่อมโยง - เขียนคำจากภาพ - ทำแบบฝึกหัดท้ายแผน 	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	เรื่อง	การอ่าน นิทาน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
หน่วย นิทานพรรณนา	นิทานเรื่อง	อีกากับนกพิราบ	เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบ ต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

สาระสำคัญ

การอ่านนิทาน อย่างตั้งใจ สามารถจับใจความ คิดวิเคราะห์ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
ได้ อ่านออกเสียง และเขียน คำได้ถูกต้อง และมีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงคำจากภาพที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
2. ตอบคำถามจากนิทานโดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การเชื่อมโยง ได้
3. เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
4. มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้

1. นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ
2. การอ่านออกเสียงคำ จากภาพ
3. การอ่านนิทานเรื่องอีกากับนกพิราบโดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การเชื่อมโยง และ
การตีความ
4. การเขียนคำจากภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพสถานการณ์ภาพ อีกาบิน นกพิราบกินอาหาร อีกาคลุกแป้ง อีกากับนกพิราบ
ให้นักเรียนสังเกตทีละภาพ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่พบในภาพ

ขั้นสอน

2. ครูนำภาพสถานการณ์คิดไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนแต่ละคนบอกชื่อภาพโดยไปเขียนคำไว้ใต้ภาพ
3. ครูเฉลยโดยการติดบัตรคำชื่อภาพ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำจากภาพตามครู จำนวนภาพละ 2 รอบ
4. นักเรียนฟังครูอ่านนิทานจากแผ่นภาพ เรื่อง อีกากับนกพิราบ 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน และอ่านเป็นรายบุคคล
5. ครูและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน โดยครูถามนักเรียนเป็นรายบุคคลว่า
  - ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์ตัวใดบ้าง(อีกา,นกพิราบ)
  - อีกาทำอะไร (อีกาอยากตัวขาว,อีกาไปคลุกแป้งให้ตัวขาว,อีกาไปอยู่กับนกพิราบ)
  - เรื่องนี้เกิดน่าจะเกิดขึ้นที่ไหน(ในสวน,ในป่า)
  - ถ้านักเรียนเป็นอีกานักเรียนจะมีวิธีใดบ้างเพื่อให้ตัวขาว (.....)

ขั้นสรุป

6. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาในนิทาน โดยครูถามคำถามนำแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้
  - ใคร (อีกา)
  - ทำอะไร (อีกาอยากตัวขาว)
  - ที่ไหน (ในป่า)
  - อย่างไร (อีกาไปคลุกแป้งให้ตัวขาวแล้วไปอยู่กับนกพิราบ)
7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการอ่านและการเขียนคำจากภาพ โดยให้นักเรียนอ่านบนกระดานพร้อมกันและอ่านเป็นรายบุคคล

ขั้นฝึกทักษะ

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ ด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้
  - ให้นักเรียนนั่งเว้นระยะกัน พอสสมควร
  - ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียน
  - ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนทำ
  - นักเรียนทำแบบฝึกหัด
  - ครูตรวจนับคะแนนและบันทึกผล

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพอีกาเกาะกิ่งไม้ นกพิราบกินอาหาร คนให้อาหารนก วงกลมสีดำและสีขาว
2. บัตรคำอีกา นกพิราบ คน สีดำ
3. แผ่นภาพนิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ
4. แบบฝึกหัดการอ่าน คิววิเคราะห์และเขียน นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม การอ่านคำจากภาพ
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. การตรวจผลงานการเขียนคำจากภาพ
4. การสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน
5. การวัดผลจากการทำแบบฝึกหัด

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน
4. แบบฝึกหัด การอ่าน คิววิเคราะห์และเขียน นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
ความสามารถในการอ่านคำจากภาพ	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 คำขึ้นไป	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 คำ	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 คำ
ความสามารถในการเขียนคำจากภาพ	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 คำขึ้นไป	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 คำ	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 คำ
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป ในจำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ
มารยาทในการอ่าน	มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการอ่าน และอ่านด้วยเสียงชัดเจน	มีความตั้งใจในการอ่าน และอ่านด้วยเสียงชัดเจน	ไม่ตั้งใจในการอ่าน และชอบส่งเสียงดังรบกวนขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	9-12	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน	5 - 8	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน	1 - 4	หมายถึง	ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ/กิจกรรมต่อเนื่อง

.....

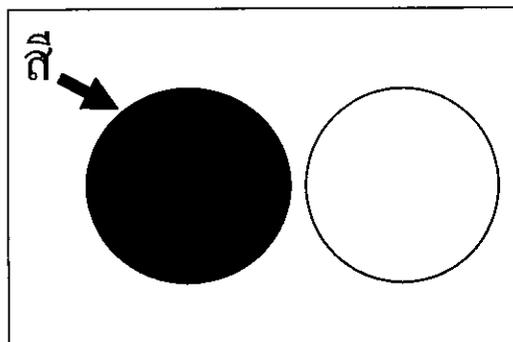
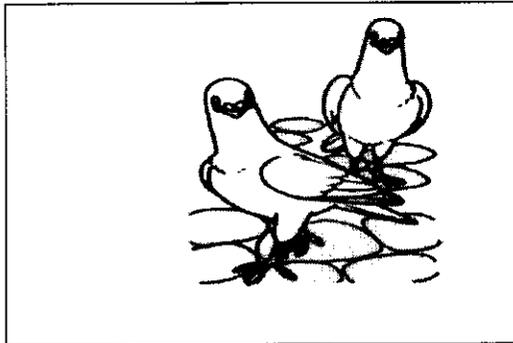
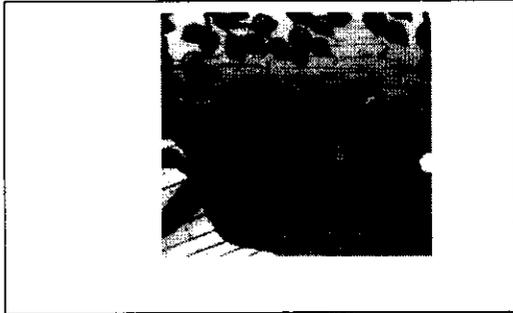
.....

ภาคผนวก

ตัวอย่างบัตรภาพ และ บัตรคำ การอ่านและเขียน

นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ

บัตรภาพ

บัตรคำ

อีกา

นกพิราบ

คน

สีดำ

แบบสังเกตการอ่านคำจากภาพ

นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ หน่วยนิทานหรรษา

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกตามกำหนด

ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 คำขึ้นไป

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 คำ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 คำ

ที่	คำ	พฤติกรรมกรอ่าน		สรุประดับคะแนน		
		อ่านได้	อ่านไม่ได้	3	2	1
1	อีกา					
2	นกพิราบ					
3	คน					
4	สีดำ					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการตอบคำถาม
การคิดวิเคราะห์ นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ หน่วย นิทานธรรมชา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน

คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไปในจำนวน 4 ข้อ

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อใน

จำนวน 4 ข้อ

เลขที่	ชื่อ สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน

นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ หน่วย นิทานธรรมชาติ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าล้าน
คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการอ่านและอ่านด้วยเสียงชัดเจน

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือมีความตั้งใจในการอ่านและอ่านด้วยเสียงชัดเจน

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือไม่ตั้งใจในการอ่าน และชอบส่งเสียงดังรบกวนขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

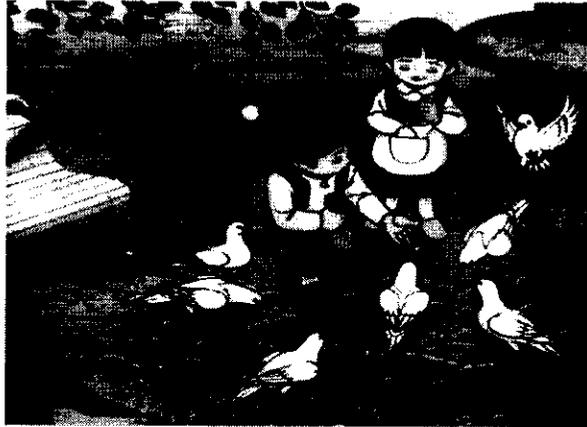
ชุดที่ 1

นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ

กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าล้าน อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ

อีกาตีดำเกาะอยู่บนกิ่งไม้ อีกาเห็นคนให้อาหารนกพิราบขาวทุกวัน อีกาคิดว่า ที่คนชอบให้อาหารนกพิราบ เพราะนกพิราบมีสีขาวสะอาด แต่ตัวอีกามีสีดำ จึงดูสกปรก

ดังนั้น อีกาจึงบินไปจากเพื่อนๆ และไปคลุกแป้ง เพื่อให้ตัวเป็นสีขาว แล้วไปอยู่ร่วมกับพวกนกพิราบ เป็นเวลานาน

วันหนึ่งฝนตกลงมา แป้งที่อยู่บนตัวอีกาหลุดออก อีกากลับเป็นสีดำดังเดิม พวกนกพิราบเห็นอีกาสีดำ ก็พากันไล่จิกอีกา อีกาเจ็บตัว จึงบินหนี และกลับไปอยู่กับเพื่อนๆ ที่เดิม

เรียบเรียงโดย สุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

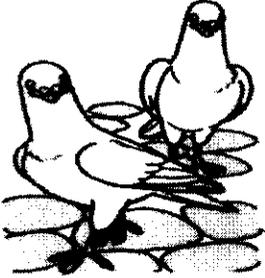
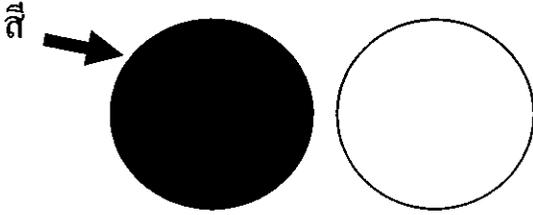
ภาพ จาก <http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html>.

แบบฝึกหัด การอ่านคำจากภาพ

นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงอ่านคำจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	อ่านไม่ได้ (0)	อ่านได้ (1)
1	 อีกา		
2	 นกพิราบ		
3	 คลูกเป้ง		
4	 สีดำ		

แบบฝึกหัด การคิดวิเคราะห์ นิทานเรื่อง อีกากับนกพิราบ

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดย ข้อที่ 1-3 วงกลม ○ รอบข้อที่เห็นว่า ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว ข้อที่ 4 เขียนคำจากภาพที่กำหนด

ข้อ 1 จากภาพ นกพิราบกำลังทำอะไร อ่านได้ตามข้อใด

- ก หนี
- ข กิน
- ค บิน

ข้อ 2 อีกาบินหนีจากเพื่อนไปเพราะเหตุใด

- ก ไม่รักเพื่อน
- ข อยากเป็นนกพิราบ
- ค อยากตัวขาว

ข้อ 3 นกพิราบ → สีขาว อีกา → สีดำ นกแก้ว → .....

- ก สีชมพู
- ข สีเหลือง
- ค สีเขียว

ข้อ 4 จากภาพ เขียนคำเติมในช่องว่างว่าอย่างไร

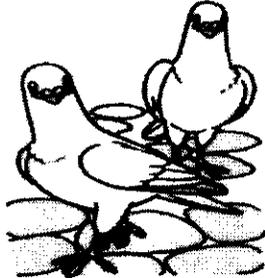
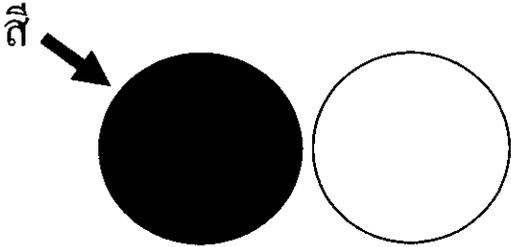
อีกา.....กิ่งไม้

แบบฝึกหัด การเขียนคำจากภาพ

นิทาน เรื่อง อีกากับนกพิราบ

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงเขียนคำจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	บันทึกการเขียน
1		<p>.....</p> <p>.....</p>
2		<p>.....</p> <p>.....</p>
3		<p>.....</p> <p>.....</p>
4	<p>สี</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p>

เฉลยแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1

ข้อที่ 1	อี - กา
ข้อที่ 2	นก - พิ - ราบ
ข้อที่ 3	คน
ข้อที่ 4	สี - คำ

แบบฝึกหัดที่ 2

ข้อที่ 1	ข
ข้อที่ 2	ข
ข้อที่ 3	ค
ข้อที่ 4	เกาะ

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อที่ 1	อีกา
ข้อที่ 2	นกพิราบ
ข้อที่ 3	คน
ข้อที่ 4	สีคำ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวม 12 คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หน่วย นิทานหรรษา	เรื่อง นิทานเรื่อง	การอ่าน นิทาน สิงโตมี้รัก	ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง
---	-----------------------	------------------------------	--

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบ ต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

ตัวชี้วัดที่ 3 มีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การอ่านนิทาน อย่างตั้งใจ สามารถจับใจความ คิดวิเคราะห์ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
ได้ อ่านออกเสียง และเขียน คำได้ถูกต้อง และมีมารยาทในการอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงคำจากภาพได้ถูกต้อง
2. ตอบคำถามโดยใช้ทักษะการสังเกต การจัดหมวดหมู่ การเชื่อมโยง จากนิทานที่อ่าน ได้
3. เขียนคำจากภาพได้ถูกต้อง
4. มีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้

1. นิทาน เรื่อง สิงโตมี้รัก
2. การอ่านออกเสียงคำจากภาพ
3. การอ่านนิทาน เรื่อง สิงโตมี้รักโดยใช้ทักษะการสังเกต การจัดหมวดหมู่ และการเชื่อมโยง
4. การเขียนคำจากภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม เล่นเกมจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์ได้แก่ ภาพสิงโต ภาพหญิงสาว ภาพพ่อ ภาพต้นไม้ ภาพดอกไม้ และบัตรสัญลักษณ์คำว่า สิงโต หญิงสาว พ่อ ต้นไม้

ดอกไม้ โดยให้ช่วยกันนำภาพไปติดไว้ที่กระดานด้านซ้ายมือและภาพสัญลักษณ์ติดไว้ด้านขวามือเมื่อจับคู่เสร็จแล้วให้นักเรียนช่วยกันอ่าน

ขั้นสอน

2. ครูนำบัตรภาพมาติดไว้บนกระดานซ้ายมือและบัตรคำติดไว้ด้านขวามือ อ่านคำจากภาพให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนฝึกอ่านคำจากภาพตามเป็นกลุ่มและอ่านคำจากภาพทีละคนจนครบ
3. ครูนำบัตรภาพ บัตรคำออกแล้วให้นักเรียนนำไปติดให้ตรงกับภาพทีละคนโดยติดให้เป็นคู่บัตรภาพ-บัตรคำ พร้อมกับอ่านให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง
4. ครูนำแผ่นภาพนิทานเรื่อง สิงโตมีรัก มาให้นักเรียนอ่าน โดยครูอ่านให้นักเรียนฟังก่อน 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันจากนั้นให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล
5. ครูและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน โดยครูถามคำถามให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ว่า
  - ในเรื่องนี้กล่าวถึงใครบ้าง(สิงโต,หญิงสาว,พ่อ)
  - สิงโตในเรื่องนี้ทำอะไรบ้าง(รักหญิงสาว,ยอมไปถอนเขี้ยว ตัดเล็บ)
  - นักเรียนคิดว่าเรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน(ในป่า/.....)
  - ถ้านักเรียนเป็นสิงโตนักเรียนจะรักกับคนหรือไม่ เพราะเหตุใด (.....)

ขั้นสรุป

6. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาในนิทาน โดยครูใช้คำถามนำแล้วให้นักเรียนตอบดังนี้
  - ใคร (สิงโต)
  - ทำอะไร (รักหญิงสาว ,ไปขอแต่งงาน)
  - ที่ไหน (ในบ้านกลางป่า ,ในป่า)
  - อย่างไร(ถอนเขี้ยวเพื่อหญิงสาว และถูกพ่อไล่)
7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการอ่านและการเขียนคำจากภาพบนกระดาน

ขั้นฝึกทักษะ

8. นักเรียนทำแบบฝึกหัดอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก โดยดำเนินการดังนี้
  - ให้นักเรียนนั่งเว้นระยะกันพอสมควร
  - ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียน
  - ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านคำที่แจ่มก่อนทำ
  - นักเรียนทำแบบฝึกหัด

— ครูตรวจนับคะแนน และบันทึกผล

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์
2. บัตรคำ บัตรภาพ
3. แผ่นภาพนิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก
4. แบบฝึกหัดอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการอ่านคำจากภาพ
2. การตรวจผลงานการเขียนคำจากภาพ
3. สังเกตการตอบคำถาม
4. สังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน
5. การวัดผลจากการทำแบบฝึกหัด อ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านคำจากภาพ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน
4. แบบฝึกหัด อ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	1	2	3
ความสามารถในการอ่านคำจากภาพ	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 คำ	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 คำ	อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ภาพขึ้นไป
ความสามารถในการเขียนคำจากภาพ	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 คำ	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 คำ	เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ภาพขึ้นไป
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป ในจำนวน 4 ข้อ
มารยาทในการเขียน	มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเขียน และผลงานสะอาด เรียบร้อย	มีความตั้งใจในการเขียนและผลงานสะอาด เรียบร้อย	ไม่ตั้งใจในการเขียน ผลงานมีรอยลบ ชีด ซ้ำไม่เรียบร้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	9-12	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน	5 - 8	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน	1 - 4	หมายถึง	ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ/กิจกรรมต่อเนื่อง

.....

.....

ภาคผนวก

ตัวอย่างเกมจับคู่ภาพ กับสัญลักษณ์ และบัตรคำ บัตรภาพ

นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก

บัตรภาพ

บัตรคำ

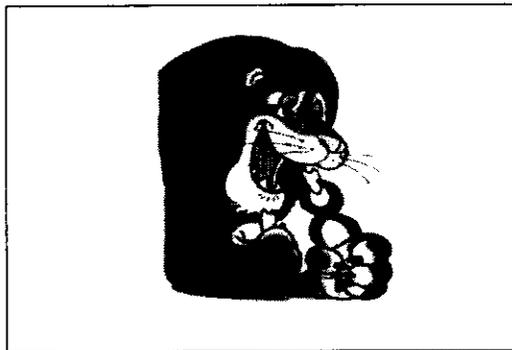
สิงโต

หญิงสาว

พ่อ

ถอนเขียว

แบบสังเกตการอ่านคำจากภาพ

นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก หน่วยนิทานหรรษา

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกตามกำหนด
ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้อง
ด้วยตนเอง 3 คำขึ้นไป

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้
ถูกต้องด้วย ตนเอง 2 คำ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือ อ่านคำจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ
ได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง 1 คำ

ที่	คำ	อ่านได้	อ่านไม่ได้	สรุประดับคุณภาพ		
				1	2	3
1	สิงโต					
2	พ่อ					
3	หญิงสาว					
4	ถอนเขี้ยว					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการตอบคำถาม

นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก หน่วยนิทานธรรมชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าอ้อ
คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง
เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไปใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อใน
จำนวน 4 ข้อ

เลขที่	ชื่อ สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน

นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก หน่วย นิทานธรรมชาติ ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าฉิม
คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง
เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเขียนและผลงาน
สะอาด เรียบร้อย

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือมีความตั้งใจในการเขียนและผลงานสะอาด
เรียบร้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือไม่ตั้งใจในการเขียน ผลงานมีรอยลบ ชัด
ฉ้ำไม่ เรียบร้อย

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน
ชุดที่ 2

นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าตัน อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก

สิงโตตัวหนึ่ง พบหญิงสาวมาตักน้ำที่แม่น้ำทุกๆวัน มันเกิดหลงรัก จึงไปหาพ่อของหญิงสาวที่บ้าน และขอหญิงสาวแต่งงาน พ่อของหญิงสาว ไม่อยากให้แต่ง แต่กลัวสิงโตจะทำร้าย พ่อจึงขอร้อง ให้สิงโตไปถอดเขี้ยว และตัดเล็บออกเสียก่อน สิงโตยอมทำตาม

เมื่อสิงโตกลับมาอีกครั้ง พ่อหญิงสาวจึงไล่สิงโตหนี สิงโตไม่มีเขี้ยว และเล็บที่จะทำร้ายใครได้ มันรีบวิ่งหนีเข้าป่าไป และไม่กลับมาอีกเลย

เรียบเรียงโดย ศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

ภาพ จาก <http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html>.

แบบฝึกหัด การอ่านคำจากภาพ

นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงอ่านคำจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	อ่านไม่ได้ 0	อ่านได้ 1
1	 <p>สิงโต</p>		
2	 <p>หญิงสาว</p>		
3	 <p>พ่อ</p>		
4	 <p>ตอนเขี้ยว</p>		

แบบฝึกหัด การคิดวิเคราะห์ นิทาน เรื่อง สิงโตมีรัก

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดย ข้อที่ 1-3 วงกลม ○ รอบข้อที่เห็นว่า ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว ข้อที่ 4 เขียนคำจากภาพที่กำหนด

ข้อ 1 จากภาพ สัตว์ตัวนี้กำลังทำอะไร

- ก ถอนเขี้ยว
- ข แปรงฟัน
- ค ตัดเล็บ

ข้อ 2 จากเรื่องในนิทานข้อใดต่างจากพวก

- ก พ่อ
- ข สิงโต
- ค หญิงสาว

ข้อ 3 คน → บ้าน   นก → รัง   สิงโต → .....

- ก บ้าน
- ข คอก
- ค ถ้ำ

ข้อ 4 จากภาพ คนในภาพนี้เขียนได้อย่างไร

แบบฝึกหัด การเขียนคำจากภาพ

นิทานเรื่อง สิงโตมีรัก

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงเขียนคำจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	บันทึกการเขียน
1		....
2		....
3		....
4		....

เฉลยแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1

ข้อที่ 1	สิง - โด
ข้อที่ 2	หญิง - สาว
ข้อที่ 3	พ่อ
ข้อที่ 4	ถอน - เขี้ยว

แบบฝึกหัดที่ 2

ข้อที่ 1	ก
ข้อที่ 2	ข
ข้อที่ 3	ค
ข้อที่ 4	หญิงสาว

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อที่ 1	สิงโต
ข้อที่ 2	หญิงสาว
ข้อที่ 3	พ่อ
ข้อที่ 4	ถอนเขี้ยว

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวม 12 คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	เรื่อง	การอ่าน นิทาน	ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1
หน่วย นิทานพรรณนา	นิทานเรื่อง	หมากับเงา	เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบ ต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

ตัวชี้วัดที่ 3 มีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การอ่านนิทาน อย่างตั้งใจ สามารถจับใจความและตอบคำถามโดยใช้ทักษะการคิด
วิเคราะห์ จากเรื่องที่อ่านได้ อ่านและเขียน ประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ได้ถูกต้องและมีมารยาทใน
การเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านประโยคที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
2. ตอบคำถามจากนิทานโดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การใช้เหตุผล การตีความได้
3. เขียน ประโยคที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
4. มีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้

1. นิทาน เรื่อง หมากับเงา
2. การอ่านออกเสียงประโยค จากภาพ
3. การอ่านนิทาน เรื่อง หมากับเงาโดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การใช้เหตุผล และการตีความ
4. การเขียนประโยคจากภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูนำบัตรสถานการณ์ภาพ หมากาบนเนื้อ หมาใหญ่กับหมาเล็ก หมาก้ามสะพาน ก้อนเนื้อ
ตกน้ำ ให้นักเรียนสังเกตทีละภาพ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่พบในภาพ

ชั้นสอน

2. ครูนำภาพสถานการณ์ตัดไว้บนกระดานแล้วทายนักเรียนว่า ภาพชื่ออะไร ให้นักเรียนแต่ละคนตอบ โดยเขียนประโยคไว้ได้ภาพ
3. ครูเฉลยโดยการเปิดชื่อได้ภาพ แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคจากภาพตามครู จำนวนภาพละ 2 รอบ
4. นักเรียนอ่านนิทานจากแผ่นภาพ เรื่อง หมากับเงา โดยครูอ่านให้นักเรียนฟังก่อน 1 รอบแล้ว ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันและอ่านเป็นรายบุคคล
5. ครูและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทาน โดยครูถามนักเรียนว่า
  - ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์ตัวใดบ้าง (หมาตัวใหญ่,หมาตัวเล็ก)
  - หมาไม่แย่งเนื้อผู้อื่นแสดงว่ามีนิสัยอย่างไร (.....)
  - ทำไมหมาจึงทิ้งก้อนเนื้อที่คาบในปาก (เพราะก้อนเนื้อในน้ำมีขนาดใหญ่./.....)
  - ถ้านักเรียนเป็นหมาตัวใหญ่ จะเอาก้อนเนื้อในน้ำหรือไม่เพราะเหตุใด (.....)

ชั้นสรุป

6. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาในนิทาน โดยครูถามคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้
  - ใคร (หมา)
  - ทำอะไร (คาบก้อนเนื้อข้ามสะพาน, หมามองเห็นเงาก้อนเนื้อในน้ำใหญ่กว่า จึงคิดกระโดดไปเอา)
  - ที่ไหน (สะพานข้ามน้ำ, ในหมู่บ้าน)
  - อย่างไร (หมาไม่ได้กินก้อนเนื้อ, ก้อนเนื้อในน้ำคือเงา)
7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการอ่านและการเขียนประโยคจากภาพ โดยให้นักเรียนเขียนและอ่านบนกระดานพร้อมกันและอ่านทีละคน

ชั้นฝึกทักษะ

8. นักเรียนทำแบบฝึกหัดอ่านนิทาน เรื่อง แมวอยากเป็นคน โดยดำเนินการดังนี้
  - ให้นักเรียนนั่งเว้นระยะกัน พอสมควร
  - ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียน
  - ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนทำ
  - นักเรียนทำแบบฝึกหัด
  - ครูตรวจนับคะแนน และบันทึกผล

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรภาพสถานการณ์ หมาคาบเนื้อ หมาใหญ่กับหมาเล็ก หมาข้ามสะพาน หมาทิ้งเนื้อ
2. แถบประโยค หมาคาบเนื้อ หมาหิวเนื้อ หมาข้ามสะพาน หมาทิ้งเนื้อ
3. แผ่นภาพนิทาน เรื่อง หมากับเงา
4. แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง หมากับเงา

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม การอ่านและเขียนประโยคจากภาพ
2. การสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
3. การสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน
4. การวัดผลจากการทำแบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง หมากับเงา

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านประโยคจากภาพ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน
4. แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง หมากับเงา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
ความสามารถในการอ่านประโยคจากภาพ	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 2 ประโยค	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 1 ประโยค
ความสามารถในการเขียนประโยคจากภาพ	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 2 ประโยค	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 1 ประโยค
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป ในจำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ
มารยาทในการเขียน	มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเขียนและผลงานสะอาดเรียบร้อย	มีความตั้งใจในการเขียนและผลงานสะอาดเรียบร้อย	ไม่ตั้งใจในการเขียนผลงานมีรอยลบขีดฆ่าไม่เรียบร้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	9-12	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน	5 - 8	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน	1 - 4	หมายถึง	ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ/กิจกรรมต่อเนื่อง

.....

.....

.....

ภาคผนวก

ตัวอย่าง บัตรภาพ และแถบประโยค

นิทานเรื่อง หมาดำกับเงา หน่วย นิทานหรรษา

บัตรภาพ

แถบประโยค

หมาดำกับเงา

หมาหิวเงา

หมาข้ามสะพาน

หมาทิ้งเงา

แบบสังเกตการอ่านประโยค

นิทาน เรื่อง หมากับเงา หน่วยนิทานหรรษา

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกตามกำหนด

ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือ อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 2 ประโยค

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือ อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 ประโยค

ที่	คำ	อ่านได้	อ่านไม่ได้	สรุประดับคุณภาพ		
				1	2	3
1	หมาคาบเนื้อ					
2	หมาหิวเนื้อ					
3	หมาข้ามสะพาน					
4	หมาทิ้งเนื้อ					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการตอบคำถาม

การคิดวิเคราะห์ นิทาน เรื่อง หมากับเงา หน่วยนิทานหรรษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน

คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไปใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อ

ใน จำนวน 4 ข้อ

เลขที่	ชื่อ สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการเขียน

นิทานเรื่อง หมากับเงา หน่วย นิทานธรรมชาณ์ ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าดั้น
คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง
เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเขียนและผลงาน
สะอาด เรียบร้อย

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือมีความตั้งใจในการเขียนและผลงานสะอาด
เรียบร้อย

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือไม่ตั้งใจในการเขียน ผลงานมีรอยขีด ข่วนไม่
เรียบร้อย

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบฝึกหัด อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

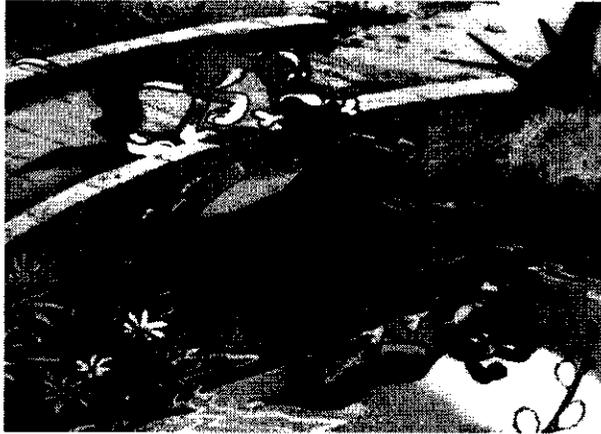
ชุดที่ 6

นิทาน เรื่อง หมากับเงา

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านป่าตัน อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

นิทานเรื่อง หมากับเงา

หมาใหญ่หนึ่ง มองเห็นหมาตัวเล็กคาบเนื้อเดินผ่านมา มันหิวเนื้อมาก ดังนั้นมันจึงวิ่งเข้าไปในหมู่บ้าน และได้พบก้อนเนื้อ ที่ตกอยู่บนกอหญ้า มันจึงคาบก้อนเนื้อวิ่งข้ามสะพาน เพื่อไปกินที่บ้านของมัน

ขณะวิ่งข้ามสะพาน มันมองเห็นก้อนเนื้อที่ใหญ่กว่าของมัน อยู่ในน้ำ มันอยากได้มาก มันจึงทิ้งก้อนเนื้อในปากของมันลงน้ำ และจะกระโดดลงไปเอาอีกก้อน ทันใดนั้นก้อนเนื้อที่เห็นในน้ำ และก้อนเนื้อที่ทิ้งก็จมหายไป แท้จริงแล้วก้อนเนื้อที่มันเห็นในน้ำ ก็คือเงาของก้อนเนื้อที่มันคาบอยู่นั่นเอง

ดังนั้น หมาใหญ่จึงไม่ได้กินเนื้อแม้แต่ก้อนเดียว

เรียบเรียงโดย ศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

ภาพ จาก <http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html>.

แบบฝึกหัด การอ่านข้อความจากภาพ

นิทาน เรื่อง หมากับเงา

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงอ่านประโยคจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	อ่านไม่ได้	อ่านได้
1	 <p>หมา คาบเนื้อ</p>		
2	 <p>หมา หิวเนื้อ</p>		
3	 <p>หมา ข้ามสะพาน</p>		
4	 <p>หมา ทิ้ง เนื้อ</p>		

แบบฝึกหัด การคิดวิเคราะห์ นิทานเรื่อง หมากับเงา

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดย ข้อที่ 1-3 วงกลม ○ รอบข้อที่เห็นว่า ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว ข้อที่ 4 เขียนข้อความจากภาพที่กำหนด

ข้อ 1 จากภาพ ตรงกับข้อใด

- ก หมา คาบ เนื้อ
- ข หมา ลัก เนื้อ
- ค หมา กิน เนื้อ

ข้อ 2 ทำไมหมาตัวใหญ่จึงไม่แย่งเนื้อจากหมาตัวเล็ก

- ก หมาตัวใหญ่ รัก หมาตัวเล็ก
- ข หมาตัวใหญ่ ต้องการ เนื้อก้อนใหญ่
- ค หมาตัวใหญ่ ต้องการ หากินเนื้อเอง

ข้อ 3 หมาตัวใหญ่อยากได้ก้อนเนื้อที่ใหญ่กว่าแสดงว่าหมามีนิสัยอย่างไร

- ก หมา ชอบ เนื้อก้อนใหญ่
- ข หมา อยากได้ เนื้อก้อนใหญ่
- ค หมา ไม่รู้จักพอ

ข้อ 4 จากภาพ นักเรียนจะเขียนต่อเติมว่า อย่างไร

.....สะพาน

แบบฝึกหัด การเขียนประโยคจากภาพ

นิทาน เรื่อง หมากั๊กเงา

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงเขียนประโยคจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	บันทึกการเขียน
1		<p>.....</p> <p>.....</p>
2		<p>.....</p> <p>.....</p>
3		<p>.....</p> <p>.....</p>
4		<p>.....</p> <p>.....</p>

เฉลยแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1

ข้อที่ 1	หมา - คาบ - เนื้อ
ข้อที่ 2	หมา - หิว - เนื้อ
ข้อที่ 3	หมา - ข้าม - สะ - พาน
ข้อที่ 4	หมา - ทิ้ง - เนื้อ

แบบฝึกหัดที่ 2

ข้อที่ 1	ก
ข้อที่ 2	ค
ข้อที่ 3	ค
ข้อที่ 4	หมา ข้าม

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อที่ 1	หมา คาบ เนื้อ
ข้อที่ 2	หมา หิว เนื้อ
ข้อที่ 3	หมา ข้าม สะพาน
ข้อที่ 4	หมา ทิ้ง เนื้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวม 12 คะแนน

ตอบถูกต้องได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง/ไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 หน่วย นิทานหรรษา	เรื่อง นิทานเรื่อง	การอ่าน นิทาน กบเลือกนาย	ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง
---	-----------------------	-----------------------------	--

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้าง
วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ

ตัวชี้วัดที่ 8 มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน
รูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่าง
มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ

สาระสำคัญ

การอ่านนิทาน อย่างตั้งใจ สามารถจับใจความและตอบคำถามโดยใช้ทักษะการวิเคราะห์
จากเรื่องที่อ่านได้ อ่านออกเสียงและเขียน ประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ได้ถูกต้องและมีมารยาทใน
การอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านประโยคจากภาพได้ถูกต้อง
2. ตอบคำถามจากนิทานโดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การใช้เหตุผล การตีความ ได้
3. เขียน ประโยคจากภาพได้ถูกต้อง
4. มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง กบเลือกนาย
2. การอ่านประโยคจากภาพ
3. อ่านนิทาน เรื่องกบเลือกนาย โดยใช้ทักษะการสังเกต การจำแนก การใช้เหตุผล การตีความ
4. การเขียนประโยคจากภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูนำแผ่นภูมิเพลง “กบ” มาอ่านพร้อมกับนักเรียน จากนั้นครูสอนนักเรียนร้องเพลง “กบ”
แล้วร้องพร้อมกันอีก 2 รอบ
2. ครูสนทนาซักถามให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง “กบ” ดังนี้

- กบร้องอย่างไร(อ๊ับ อ๊ับ อ๊ับ อ๊ับ)
  - ทำไมกบจึงโดดหลบ(เพราะกบกลัว โคนจับ / เพราะกบกลัวผู้อื่นมาทำร้าย)
3. ครูนำภาพสถานการณ์ ได้แก่ภาพกบอยู่บนใบบัว ภาพเทวดาส่งขอนไม้ ภาพนกกระสาจับกบ ให้นักเรียนสังเกตทีละภาพ แล้วให้นักเรียนบอกสิ่งที่พบในภาพทีละคน

ขั้นสอน

4. ครูนำภาพสถานการณ์ที่นำมาให้นักเรียนสังเกต จำนวน 4 ภาพ คิดไว้บนกระดาน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนบอกชื่อสถานการณ์ภาพ โดยไปเขียนประโยคไว้ใต้ภาพ
5. ครูเฉลยโดยการนำบัตรแถบประโยคมาติดใต้ภาพ แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคจากภาพพร้อมกัน ถ้านักเรียนอ่านผิด ครูแก้ไขโดยอ่านให้นักเรียนฟังอีกครั้ง จากนั้นให้นักเรียนอ่านประโยคจากภาพทีละคนจนครบ ครูสังเกต และบันทึกผลการอ่านของนักเรียน
6. นักเรียนอ่านแผ่นภาพนิทานเรื่อง กบเลือกนาย โดยครูอ่านให้นักเรียนฟังก่อน 1 รอบแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนอ่านทีละคน
7. ครูถามให้นักเรียนคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับนิทาน โดยครูถามนักเรียนว่า
- ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์ใดบ้าง (กบ , นกกระสา)
  - กบทำอะไร (กบเกาะใบบัว/กบอยากได้เจ้านาย)
  - เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน (สระน้ำในป่า)
  - ถ้านักเรียนเป็นกบนักเรียนจะทำอย่างไร (.....)

ขั้นสรุป

8. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเนื้อหาในนิทาน โดยครูถามคำถามนำว่า
- ใคร (กบ)
  - ทำอะไร (อยากได้เจ้านาย / ขอเจ้านายจากเทวดา)
  - ที่ไหน (สระน้ำในป่า)
  - อย่างไร (กบได้ท่อนไม้แล้วอยากเจ้านายใหม่อีก เทวดาส่งนกกระสาขามาให้ นกกระสาขิงไล่จับกบ)
9. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการอ่านและการเขียนประโยคจากภาพ โดยให้นักเรียนอ่านบนกระดานพร้อมกัน

ขั้นฝึกทักษะ

10. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง กบเลือกนาย โดยดำเนินการดังนี้
  - ให้นักเรียนนั่งห่างกันพอสมควร
  - ครูแจกนิทานและแบบฝึกหัด
  - ครูแนะนำให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงก่อนทำ
  - นักเรียนทำแบบฝึกหัดอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง กบเลือกนาย
  - ครูตรวจนับคะแนน และบันทึกผล

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นภาพนิทาน เรื่องกบเลือกนาย
2. บัตรภาพกบอยู่บนใบบัว บัตรภาพเทวดาส่งท่อนไม้ บัตรภาพกบอยู่บนท่อนไม้ บัตรภาพนกกระสาจับกบ
3. แถบประโยค กบเกาะใบบัว เทวดาส่งท่อนไม้ กบเกาะท่อนไม้ นกกระสาจับกบ
4. แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง กบเลือกนาย

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม การอ่านและการเขียนประโยคจากภาพ
2. การสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
3. การสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน
4. การวัดผลจากการทำแบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง กบเลือกนาย

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเขียน
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม
4. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน
5. แบบฝึกหัด อ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน นิทานเรื่อง กบเลือกนาย

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
ความสามารถในการอ่านประโยคจากภาพ	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 2 ประโยค	อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 1 ประโยค
ความสามารถในการเขียนประโยคจากภาพ	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเองได้ 2 ประโยค	เขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพ ได้ถูกต้องด้วยตนเอง ได้ 1 ประโยค
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไป ในจำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ	ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อ ใน จำนวน 4 ข้อ
มารยาทในการอ่าน	มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการอ่าน และอ่านด้วยเสียงชัดเจน	มีความตั้งใจในการอ่าน และอ่านด้วยเสียงชัดเจน	ไม่ตั้งใจในการอ่านและชอบเสียงคังรบกวนขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	9-12	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน	5 - 8	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน	1 - 4	หมายถึง	ปรับปรุง

กิจกรรมเสนอแนะ/กิจกรรมต่อเนื่อง

.....

.....

ภาคผนวก

เพลง “กบ”

อบ อับ อับ อบ

เสียงกบมันร้องแต่ไกล

ไป ไป เราไป

โดดไปให้เหมือนดังกบ

โดดลงคู เมื่อเห็นศรัตรูรีบหลบ

อบ อับ อับ อับ อับ อบ อบ

อับ อับ อบ อบ ไปทั่วท้องนา

ตัวอย่าง บัตรภาพ และ แถบประโยค การอ่านและเขียน
นิทาน เรื่อง กบเด็กนาย หน่วย นิทานธรรมชาติ

บัตรภาพ

แถบประโยค

กบเกาะใบบัว

เทวดาส่งท่อนไม้

กบเกาะท่อนไม้

นกกระยางจับกบ

แบบสังเกตการอ่านประโยคจากภาพ

นิทาน เรื่อง กบเลือกนาย หน่วยนิทานหรรษา

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามระดับพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกตามกำหนด

ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ ถูกต้องด้วยตนเอง 3 ประโยคขึ้นไป

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คืออ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ ถูกต้องด้วยตนเอง 2 ประโยค

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือ อ่านประโยคจากภาพที่กำหนดให้จำนวน 4 ภาพได้ถูกต้องด้วยตนเอง 1 ประโยค

ที่	ประโยค	อ่านได้	อ่านไม่ได้	สรุประดับคุณภาพ		
				1	2	3
1	กบเกาะใบบัว					
2	เทวดาส่งท่อนไม้					
3	กบเกาะท่อนไม้					
4	นกกกระยางจับกบ					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการตอบคำถาม

การคิดวิเคราะห์ นิทาน เรื่อง กบเลือกนาย หน่วยนิทานหรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าตัน

คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 ข้อขึ้นไปใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 2 ข้อใน จำนวน 4 ข้อ

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 ข้อใน

จำนวน 4 ข้อ

เลขที่	ชื่อ สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการมีมารยาทในการอ่าน

นิทานเรื่อง กบเลือกนาย หน่วย นิทานหรรษาชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าฉิม
คำชี้แจง ให้กรอกคะแนนตามเกณฑ์ประเมินการให้คะแนนที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง
เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดี คือ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการอ่านและอ่านด้วย
เสียงชัดเจน

คะแนน 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ คือ มีความตั้งใจในการอ่านและอ่านด้วยเสียงชัดเจน

คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง คือ ไม่ตั้งใจในการอ่าน และชอบส่งเสียงดัง
รบกวนขณะที่ผู้อื่นกำลังอ่าน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ระดับคะแนน			สรุป
		3	2	1	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

แบบฝึกหัด อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
ชุดที่ 7

นิทาน เรื่อง กบเลือกนาย

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านป่าตัน อำเภอคอยหลวง จังหวัดเชียงราย

นิทานเรื่อง กบเลือกนาย

กบฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในสระน้ำ ที่มีดอกบัว ดอกหญ้าอยู่มากมาย พวกกบชอบเกาะบนใบบัว และชอบไล่จับแมลงกินที่ขอบสระ เมื่อมีเสียงสัตว์หรือมีคนเดินมา พวกกบจะพากันกระโดดหนีลงน้ำ พวกกบรู้สึกกลัวและเบื่อกว่าที่จะหนี จึงร้องขอเทวดา ให้ส่งเจ้านาย มาช่วยดูแล เทวดาจึงส่งท่อนไม้มาให้ พวกกบดีใจและเกาะท่อนไม้เล่นอย่างสนุกสนาน

ต่อมาไม่นาน พวกกบรู้สึกเบื่อ เพราะท่อนไม้ ส่งเสียงร้องไม่ได้ ไปไหนและมาไหนไม่ได้ พวกมันจึงขอร้องเทวดาส่งเจ้านายมาให้ใหม่ เทวดาจึง ส่งนกกระยางมาให้

เมื่อนกกระยางมาอยู่ในสระน้ำ ก็ไล่จับกบทุกวัน พวกกบกลัว และรู้สึกเสียใจมาก จึงไม่กล้าที่จะร้องขอเจ้านายใหม่จากเทวดาอีกเลย

เรียบเรียงโดย สุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์

ภาพ จาก <http://sukumal.brinkster.net/isoppu/isoppu.index.html>.

แบบฝึกหัด การอ่านประโยคจากภาพ นิทาน เรื่อง กบเลือนาย

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงอ่านประโยคจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	อ่านไม่ได้ (0)	อ่านได้ (1)
1	 <p>กบเกาะใบบัว</p>		
2	 <p>เทวดาสงทอนไม้</p>		
3	 <p>กบเกาะท่อนไม้</p>		
4	 <p>นกระยางจับกบ</p>		

แบบฝึกหัด การ คิววิเคราะห์ นิทานเรื่อง กบเล็กนายน

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดย ข้อที่ 1-4 วงกลม ○ รอบข้อที่เห็นว่า ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

ข้อ 1 จากภาพ ตรงกับข้อใด

- ก กบ ว่ายน้ำ เล่น
- ข กบ หาอาหาร
- ค กบ เกาะ ใบบัว

ข้อ 2 จากภาพ ตรงกับข้อใด

- ก นกกระยาง ว่ายน้ำ
- ข นกกระยาง จับกบ
- ค นกกระยาง เล่น กับ กบ

ข้อ 3 ทำไมกบต้องการเจ้านาย

- ก เอาไว้ ช่วย ดูแล
- ข เอาไว้ ใช้ งาน
- ค เอาไว้ เฝ้า สระน้ำ

ข้อ 4 เจ้านายที่มีชีวิตของพวกกบคือใคร

- ก ท่อนไม้
- ข เทวดา
- ค นกกระยาง

แบบฝึกหัด การเขียนประโยคจากภาพ

นิทานเรื่อง กบเล็กน้อย

ชื่อ.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงเขียนประโยคจากภาพที่กำหนด

ข้อที่	ภาพ	บันทึกการเขียน
1		....
2		....
3		....
4		....

เฉลยแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัดที่ 1

ข้อที่ 1	กบ – เกาะ – ไบ – บัว
ข้อที่ 2	เท – วะ – คา – ส่ง – ท่อน – ไม้
ข้อที่ 3	กบ – เกาะ – ท่อน – ไม้
ข้อที่ 4	นก – กะ – ยาง – จับ – กบ

แบบฝึกหัดที่ 2

ข้อที่ 1	ก
ข้อที่ 2	ข
ข้อที่ 3	ก
ข้อที่ 4	ค

แบบฝึกหัดที่ 3

ข้อที่ 1	กบ เกาะ ไบบัว
ข้อที่ 2	เทวดา ส่ง ท่อนไม้
ข้อที่ 3	กบ เกาะ ท่อนไม้
ข้อที่ 4	นกกระ ยาง จับ กบ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวม 12 คะแนน

ตอบถูกต้องได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง/ไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

ภาคผนวก ก

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบ

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะ ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับความสามารถในการคิด						ชนิดของข้อสอบ	
		รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประยุกต์ใช้	สร้างสรรค์	ปรนัย	อัตนัย
นิทานเรื่อง ม้ากับ น้ำค้าง	อ่านคำจากภาพ ได้	3	2					5	
	สรุปใจความ สำคัญและตอบ คำถามโดยใช้ ทักษะการคิด วิเคราะห์ได้				5			5	
	เขียนคำจากภาพ ได้	2	1				2	5	
นิทานเรื่อง นกกระสา กับ หมาจิ้งจอก	อ่าน ข้อความ หรือประโยค จากภาพได้		2		3			5	
	สรุปใจความ สำคัญและตอบ คำถามโดยใช้ ทักษะการคิด วิเคราะห์ได้				5			5	
	เขียน ข้อความ หรือประโยค จากภาพได้		1		4			5	

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คำชี้แจง แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบวัดทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อให้ข้อสอบมีประสิทธิภาพจึงขอความคิดเห็นและคำแนะนำในการพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแบบทดสอบ ให้มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน ณ โอกาสนี้ และพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นตามการพิจารณาของท่าน

- 1	หมายถึง	แน่ใจข้อสอบไม่ได้วัดในพฤติกรรมที่ต้องการวัด
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดในพฤติกรรมที่ต้องการวัด
+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบวัดในพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การ เรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 1 จากภาพ สัตว์ที่เห็นตรงกับคำในข้อใด ก ม้า ข จิ้งหรีด ค นก	มีทักษะการสังเกต อ่านคำจากภาพได้			
ข้อ 2 จากภาพ สัตว์ที่เห็นตรงกับคำในข้อใด ก ม้า ข จิ้งหรีด ค นก	มีทักษะการสังเกต อ่านคำจากภาพได้			
ข้อ 3 จากภาพ สิ่งที่สัตว์เกาะอยู่เรียกชื่อตรงกับคำในข้อใด ก ใบหญ้า ข ดอกไม้ ค กิ่งไม้	มีทักษะการสังเกต อ่านคำจากภาพได้			
ข้อ 4 จากภาพ สัตว์ที่กำลังบินอยู่มีชื่อตรงกับคำในข้อใด ก จิ้งหรีด ข นก ค กระจ่าง	มีทักษะการสังเกต อ่านคำจากภาพได้			
ข้อ 5 จากภาพ น้ำที่อยู่บนใบไม้เรียกชื่อตรงกับคำในข้อใด ก น้ำแข็ง ข น้ำมัน ค น้ำค้าง	มีทักษะการสังเกต อ่านคำจากภาพได้			

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 6 ในเรื่องม้ากับน้ำค้างกล่าวถึงสัตว์ที่มีสี่เท้าคือข้อใด ก จิ้งหรีด ข ม้า ค นก	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ จัดหมวดหมู่ได้			
ข้อ 7 จากเรื่องม้ากับน้ำค้าง สัตว์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดคือข้อใด ก จิ้งหรีด ข ม้า ค กระจ่าง	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดเปรียบเทียบได้			
ข้อ 8 ม้า กิน หญ้า จิ้งหรีด กิน น้ำค้าง กระจ่าง กิน .....อะไร ก เนื้อสัตว์ ข ขนม ค หัวผักกาด	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดเชื่อมโยง ได้			
ข้อ 9 ถ้านักเรียนเป็นม้า ควรกินอะไรบ้างจึงจะไม่ตาย ก กินแต่น้ำค้าง ข กินแต่หญ้า ค กินน้ำค้าง กินหญ้า และ กินน้ำ	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดสรุปความ ได้			
ข้อ 10 จากเรื่องทำไมม้า จึงอยากมีเสียงเพราะ ก อยากเป็นจิ้งหรีด ข อยากเป็นหัวหน้า ค อยากให้สัตว์ตัวอื่นรัก	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ ให้เหตุผล/การลง ความเห็นได้			

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การ เรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 11 จากภาพ ถ้าม้าร้องเสียงดังกระต่ายได้ยินอย่างไร กระต่าย.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนคำจากนิทานได้			
ข้อ 12 จากภาพให้เขียนว่าม้าทำอะไร ม้า.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนคำจากนิทานได้			
ข้อ 13 จากภาพ ในเรื่องม้ากับน้ำค้าง สุดท้ายม้าเป็นอย่างไร ม้า.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนคำจากนิทานได้			
ข้อ 14 จากภาพ สัตว์กำลังทำอะไร สัตว์.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนคำจากนิทานได้			
ข้อ 15 จากภาพ ม้ากำลัง.....น้ำค้าง ม้า.....น้ำค้าง	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนคำจากนิทานได้			

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 16 จากภาพ คืออะไร ของใคร ตรงกับประโยคในข้อใด <p>ก ถ้วยของหมาจิ้งจอก ข ขวดของหมาจิ้งจอก ค งานของหมาจิ้งจอก</p>	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้			
ข้อ 17 จากภาพ คืออะไรของใคร ตรงกับประโยคใด <p>ก ถ้วยของนกกระสา ข ขวดของนกกระสา ค งานของนกกระสา</p>	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้			
ข้อ 18 จากภาพ สัตว์ที่นักเรียนเห็นตรงกับประโยคในข้อใด <p>ก นกกระสาเย็น ข นกกระसानั่ง ค นกกระสาบิน</p>	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้			
ข้อ 19 สัตว์ที่นักเรียนพบในภาพมีท่าทางตรงกับข้อใด <p>ก สัตว์ดีใจ ข สัตว์หัวเราะ ค สัตว์โมโห</p>	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้			
ข้อ 20 จากภาพ ท่าทางของสัตว์ที่นักเรียนเห็นตรงกับข้อใด <p>ก สัตว์ดีใจ ข สัตว์หัวเราะ ค สัตว์โมโห</p>	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้			
ข้อ 21 ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์ใดบ้าง ก นกพิราบ กับ หมาจิ้งจอก ข นกกระสา กับ หมาจิ้งจอก ค นกกระยาง กับ หมาจิ้งจอก	ทิศวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดจำแนก ได้			

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 22 จากเรื่องในนิทานสัตว์ปีกที่กล่าวถึงคือข้อใด ก นกกระยาง ข นกกระสา ค หมาจิ้งจอก	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดจำแนก/การจัด หมวดหมู่ได้			
ข้อ 23 จากเรื่องในนิทานสัตว์สี่เท้าคือข้อใด ก นกกระยาง ข นกกระสา ค หมาจิ้งจอก	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดจำแนก ได้			
ข้อ 24 นกกระสา คู่กับ ขวด หมาจิ้งจอก คู่กับ งานอาหาร วัว คู่กับ ..... อะไร ก กะละมัง ข รางหญ้า ค งานอาหาร	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ คิดเชื่อมโยง			
ข้อ 25 เหตุใดหมาจิ้งจอกจึงเชิญนกกระสาไปทานข้าวที่บ้าน ก ชอบนกกระสา ข อยากแกล้งนกกระสา ค นกกระสาขอไป	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการ ให้เหตุผล/ลง ความเห็นได้			
ข้อ 26 จากภาพ จงเขียนให้เป็นประโยคว่า สัตว์ทำอะไร สัตว์.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ ทักษะการสังเกตได้ เขียนประโยคจาก นิทานได้			

ข้อสอบข้อที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
ข้อ 27 จากภาพ ให้เขียนเป็นประโยคว่า ใคร กับ ใคร .....กับ.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ทักษะการสังเกตได้ เขียนประโยคจากนิทานได้			
ข้อ 28 จงเขียนประโยคให้ตรงกับภาพว่า สัตว์ ทำอะไร	คิดวิเคราะห์โดยใช้ทักษะการสังเกตได้ เขียนประโยคจากนิทานได้			
ข้อ 29 จากภาพ จงเขียนให้เป็นประโยคว่า บ้าน ของ ใคร บ้าน.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ทักษะการสังเกตได้ เขียนประโยคจากนิทานได้			
ข้อ 30 จากภาพ จงเขียนให้เป็นประโยคว่า บ้าน ของ ใคร บ้าน.....	คิดวิเคราะห์โดยใช้ทักษะการสังเกตได้ เขียนประโยคจากนิทานได้			

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดทักษะ ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ชื่อ.....ชั้น.....โรงเรียนบ้านป่าตัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย ข้อสอบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน เวลาสอบ 1 ชั่วโมง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อที่ 1-20

โดยวงกลม ○ ล้อมรอบข้อที่ เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

และเขียนเติมคำในข้อที่ 8-10 เขียนเติมประโยคในข้อที่ 18-20

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องต่อไปนี้อย่างตั้งใจแล้วตอบคำถามข้อที่ 1-10

นิทานเรื่อง ม้ากับน้ำค้าง

ม้าตัวหนึ่งชอบร้องเสียงดัง นก กระต่าย ได้ยินต่างก็ตกใจวิ่งหนี วันหนึ่งม้าพบจิ้งหรีดเกาะอยู่บนใบหญ้า จิ้งหรีดมีเสียงไพเราะ ม้าเห็นจิ้งหรีด กินแต่น้ำค้างที่อยู่บนใบหญ้า และบนใบไม้ ม้าจึงคิดว่า กินน้ำค้างแล้วจะมีเสียงไพเราะ

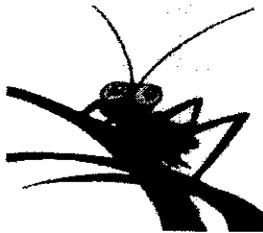
ตั้งแต่นั้นม้าม้าก็กินแต่น้ำค้างบนใบไม้ทุกวัน ไม่กินหญ้า ไม่กินน้ำ ในที่สุดม้าก็ตาย

ข้อ 1 จากภาพ สัตว์ที่เห็นตรงกับคำในข้อใด

- ก ม้า
- ข จิ้งหรีด
- ค นก

ข้อ 2 จากภาพ สัตว์ที่เห็นตรงกับคำในข้อใด

- ก ม้า
- ข จิ้งหรีด
- ค นก

ข้อ 3 จากภาพ สิ่งที่สัตว์เกาะอยู่มีชื่อตรงกับคำในข้อใด

- ก ใบหญ้า
- ข ดอกไม้
- ค กิ่งไม้

ข้อ 4 ในเรื่องม้ากับน้ำค้างกล่าวถึงสัตว์ที่มีสี่เท้าคือข้อใด

- ก จิ้งหรีด
- ข ม้า
- ค นก

ข้อ 5 จากเรื่องม้ากับน้ำค้าง สัตว์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดคือข้อใด

- ก จิ้งหรีด
- ข ม้า
- ค กระจ่าง

- ข้อ 6   ม้า   กิน   หญ้า
              จิ้งหรีด   กิน   น้ำค้ำ
              กระต่าย   กิน   อะไร.....
              ก   เนื้อสัตว์
              ข   ขนม
              ค   หัวผักกาด

- ข้อ 7 ถ้านักเรียนเป็นม้า ควรกินอะไรบ้างจึงจะไม่ตาย
          ก   กินแต่น้ำค้ำ
          ข   กินแต่หญ้า
          ค   กินน้ำค้ำ กินหญ้า และ กินน้ำ

- ข้อ 8 จากภาพ ถ้าม้าร้องเสียงดังกระต่ายได้ยินทำอย่างไร

กระต่าย.....

- ข้อ 9 จากภาพ ให้เขียนเติมคำว่า ม้าทำอะไร

ม้า.....

- ข้อ 10 จากภาพ ในเรื่องม้ากับน้ำค้ำ สุดท้ายม้าเป็นอย่างไร

ม้า.....

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 11-20

นิทานเรื่อง นกกระสากับหมาจิ้งจอก

หมาจิ้งจอกโมโหให้นกกระสา จึงคิดแกล้งนกกระสาโดยชวนมากินอาหารที่บ้าน เมื่อนกกระสาไปถึงบ้านของหมาจิ้งจอก หมาจิ้งจอกดีใจ หมาจิ้งจอกตักอาหารใส่จานที่แบนๆ ให้นกกระสากิน นกกระสากินไม่ได้ เพราะจานแบนเกินไป

ต่อมา นกกระสาได้ชวนหมาจิ้งจอกมากินอาหารที่บ้านของตนบ้าง เมื่อหมาจิ้งจอกไปถึงบ้านของนกกระสา นกกระสาจึงตักอาหารใส่ขวดที่มีปากแคบ ให้กับหมาจิ้งจอก หมาจิ้งจอกกินไม่ได้ เพราะปากขวดแคบเกินไป หมาจิ้งจอกจึงได้รู้ว่า การแกล้งผู้อื่นก่อนนั้นไม่ดี

ข้อ 11 จากภาพ คืออะไรของใคร ตรงกับข้อความในข้อใด

- ก ถ้วยของหมาจิ้งจอก
- ข ชวดของหมาจิ้งจอก
- ค งานของหมาจิ้งจอก

ข้อ 12 จากภาพ คืออะไรของใคร ตรงกับข้อความใด

- ก ถ้วยของนกกระสา
- ข ชวดของนกกระสา
- ค งานของนกกระสา

ข้อ 13 จากภาพ ท่าทางของสัตว์ที่นักเรียนเห็นตรงกับประโยคในข้อใด

- ก สัตว์ดีใจ
- ข สัตว์หัวเราะ
- ค สัตว์โมโห

ข้อ 14 ในเรื่องนี้กล่าวถึงสัตว์ใดบ้าง

- ก นกพิราบ กับ หมาจิ้งจอก
- ข นกกระสา กับ หมาจิ้งจอก
- ค นกกระยาง กับ หมาจิ้งจอก

ข้อ 15 จากเรื่องในนิทานสัตว์ปีกคือข้อใด

- ก นกกระยาง
- ข นกกระสา
- ค หมาจิ้งจอก

ข้อ 16 นกกระสา คู่กับ ขวด
 หมาจิ้งจอก คู่กับ जान
 วัว คู่กับ อะไร.....

ก กระละมั่ง

ข รางหญ้า

ค जान

ข้อ 17 ทำไมหมาจิ้งจอกจึงชวนนกกระสาไปกินข้าวที่บ้านของตน

ก รักนกกระสา

ข นกกระสาขอไป

ค จะแกล้งนกกระสา

ข้อ 18 จากภาพให้เขียนเป็นประโยคว่า ใคร ทำอะไร

.....

ข้อ 19 จงเขียนประโยคให้ตรงกับภาพว่า สัตว์ ทำอะไร

.....

ข้อ 20 จากภาพ จงเขียนให้เป็นประโยคว่า ใคร มาบ้าน ใคร

.....มาบ้าน.....

เฉลยแบบทดสอบ

ข้อ 1	ก
ข้อ 2	ข
ข้อ 3	ก
ข้อ 4	ข
ข้อ 5	ข
ข้อ 6	ค
ข้อ 7	ค
ข้อ 8	วังหนี/หนี
ข้อ 9	คู/คูจิ้งหรีด
ข้อ 10	ตาย
ข้อ 11	ก
ข้อ 12	ข
ข้อ 13	ก
ข้อ 14	ข
ข้อ 15	ข
ข้อ 16	ข
ข้อ 17	ค
ข้อ 18	นกกระสาที่บ้านหมาจิ้งจอก /หมาจิ้งจอกคุยกับนกกระสา
ข้อ 19	สัตว์เต็นรำ / สัตว์สองตัวเต็นรำ
ข้อ 20	หมาจิ้งจอกที่บ้านนกกระสา

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อ 1-20 คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน

ตอบถูกต้องได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบไม่ถูก/ไม่ตอบได้ 0 คะแนน

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกการพิจารณาความตรงของแบบประเมินความพึงพอใจ
แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้นิทาน

แบบบันทึกการพิจารณาความตรงของแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านว่าวัดได้สอดคล้อง
ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ใจ หรือไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

+1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

จุดประสงค์	ข้อที่	รายการคำถาม	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
			+1	0	-1	
การเรียนรู้ มีความตั้งใจ	1	ฉันชอบเรียนโดยใช้นิทาน				
	2	ฉันชอบภาพในนิทานเพราะมีความสวยงาม				
	3	นิทานน่าสนใจ				
การเรียนรู้ มีความ เหมาะสม	4	เนื้อเรื่องในนิทานมีความเหมาะสมกับเวลา				
	5	นิทานช่วยให้ฉันเรียนเข้าใจง่าย				
	6	เนื้อหาในนิทานมีความยากง่ายเหมาะสมกับชั้นเรียน				
	7	แบบฝึกหัดจากนิทานมีคำชี้แจงและเข้าใจง่าย				
การเรียนรู้ มีประโยชน์	8	ฉันได้อ่านนิทานและทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเอง				
	9	การทำแบบฝึกหัดจากนิทานช่วยให้ฉันเรียนเก่งขึ้น				
	10	นิทานที่ฉันเรียนตั้งใจให้ฉันอยากทำความดี				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน

ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ตรงกับระดับความพึงพอใจที่นักเรียนมีต่อการเรียนโดยใช้นิทาน ตามรายการในแต่ละข้อ

- ☹ หมายถึง ระดับ น้อย หรือ 1 เมื่อนักเรียนพึงพอใจน้อย
 😐 หมายถึง ระดับ ปานกลาง หรือ 2 เมื่อนักเรียนพึงพอใจปานกลาง
 😊 หมายถึง ระดับ มาก หรือ 3 เมื่อนักเรียนพึงพอใจมาก

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		☹	😐	😊
		1	2	3
1	ฉันชอบเรียน โดยใช้นิทาน	☹	😐	😊
2	ฉันชอบภาพในนิทานเพราะมีความสวยงาม	☹	😐	😊
3	ฉันมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้อ่านนิทาน	☹	😐	😊
4	เนื้อเรื่องในนิทานมีความเหมาะสมกับเวลา	☹	😐	😊
5	นิทานทำให้ฉันเรียนได้อย่างเข้าใจ	☹	😐	😊
6	เนื้อหาในนิทานยาก ง่ายเหมาะสมกับชั้นเรียน	☹	😐	😊
7	แบบฝึกหัดจากนิทานมีคำชี้แจงและเข้าใจง่าย	☹	😐	😊
8	ฉันอ่านนิทานและทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง	☹	😐	😊
9	ฉันเรียนเก่งขึ้นเมื่อได้อ่านนิทาน	☹	😐	😊
10	นิทานที่ฉันเรียนจูงใจให้ฉันอยากทำความดี	☹	😐	😊

ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดเพื่อหาคุณภาพ
ของแผนการจัดการเรียนรู้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)

แผนการจัดการ เรียนรู้ที่	ดัชนีความสอดคล้อง			IOC	ความหมาย
	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
1	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
2	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
3	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
4	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
5	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
6	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
7	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
8	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
9	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง
10	1	1	1	1	มีความสอดคล้อง

ตารางการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิทาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็น	ดัชนีความสอดคล้อง				IOC	ความหมาย
		ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
1	ภาพแสดงเรื่องราวได้เหมาะสม	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
2	ภาพช่วยส่งเสริมจินตนาการให้กับผู้เรียน	1	1	0	0.67	มีความเหมาะสม	
3	เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับระดับชั้น	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
4	เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสมกับวัย	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
5	การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
6	การใช้คำเหมาะสมกับเรื่อง	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
7	การใช้ภาษา คำ ถูกต้องตามหลักภาษาไทย	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
8	ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	1	1	1	1	มีความเหมาะสม	
9	กระตุ้นให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน	0	1	1	0.67	มีความเหมาะสม	
10	ใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยได้อย่างดี	1	1	0	0.67	มีความเหมาะสม	
					0.90	มีความเหมาะสม	

ตารางการวิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ข้อที่	ดัชนีความสอดคล้อง			IOC	ความหมาย
	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	ใช้ได้
6	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7	1	1	1	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	ใช้ได้
11	0	1	1	0.67	ใช้ได้
12	1	0	1	0.67	ใช้ได้
13	1	1	1	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	ใช้ได้
21	1	1	0	0.67	ใช้ได้
22	1	1	0	0.67	ใช้ได้
23	1	1	1	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	ใช้ได้
27	1	1	1	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	ใช้ได้
30	1	1	1	1	ใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ค่าความยาก-ง่าย(P)และอำนาจจำแนก(r)ของแบบทดสอบ

คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ค่า P	ค่า R	แปลผลค่า P	แปลผลค่า R	สรุปผล
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0.80	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0.60	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0.80	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0.30	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0.10	0.20	ยาก	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0.20	0.00	ดี	ไม่มีอำนาจจำแนก	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0.90	0.20	ง่าย	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00	0.00	ง่าย	ไม่มีอำนาจจำแนก	ใช้ไม่ได้
ข้อที่ 9	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00	0.00	ง่าย	ไม่มีอำนาจจำแนก	ใช้ไม่ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0.90	0.20	ง่าย	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0.50	0.20	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0.80	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0.90	0.20	ง่าย	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0.80	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 18	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0.60	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0.60	0.80	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 21	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0.30	0.20	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 22	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0.30	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 23	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0.70	0.20	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 24	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 25	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0.90	0.20	ง่าย	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 27	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0.30	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 28	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0.60	0.80	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 29	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0.60	0.40	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
ข้อที่ 30	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0.70	0.60	ดี	อำนาจจำแนกดี	ใช้ได้
รวมคะแนน	28	26	25	24	24	17	15	13	12	10	0.65	0.40	ดี		

ตารางแสดงคะแนน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียน	ก่อนเรียน			รวม	หลังเรียน			รวม	ค่าความต่าง
	อ่าน	คิดวิเคราะห์	เขียน		อ่าน	คิดวิเคราะห์	เขียน		
คนที่ 1	4	5	5	14	6	7	4	17	3
คนที่ 2	3	3	3	9	5	5	3	13	4
คนที่ 3	4	6	2	12	5	6	4	15	3
คนที่ 4	5	6	4	15	6	7	5	18	3
คนที่ 5	4	5	4	13	5	6	4	15	2
คนที่ 6	5	6	5	16	6	7	6	19	3
คนที่ 7	5	7	4	16	6	7	5	18	2
รวมคะแนน	30	38	27	95	39	45	31	115	20
$\bar{X}$	4.29	5.43	3.86	13.57	5.57	6.43	4.43	16.43	
S.D.	0.76	1.27	1.07	2.51	0.53	0.79	0.98	2.15	

ตารางแสดงคะแนนการวัดทักษะการอ่าน ระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน

คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	2	3	3	3	4	3	3	4	3	4	0.22
2	1	2	2	3	2	2	3	3	3	3	0.22
3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	0.22
4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	0.11
5	2	2	3	3	2	3	3	3	4	4	0.22
6	3	3	4	4	4	3	4	4	4	4	0.11
7	2	3	2	2	4	3	3	3	4	4	0.22
รวม	15	18	20	22	23	21	23	24	25	27	0.19
เฉลี่ย	2.14	2.57	2.86	3.14	3.29	3.00	3.29	3.43	3.57	3.86	0.20

ตาราง แสดงคะแนนการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทาน

คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	1	2	2	3	3	3	3	4	4	4	0.33
2	1	1	2	2	2	1	2	2	3	3	0.22
3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	0.22
4	3	2	3	3	3	3	4	4	4	4	0.11
5	1	2	2	2	3	3	2	4	3	4	0.33
6	2	3	3	3	4	4	4	3	4	4	0.22
7	3	3	3	4	3	4	4	3	3	4	0.11
รวม	12	15	18	20	21	21	22	23	24	26	0.22
เฉลี่ย	1.71	2.14	2.57	2.86	3.00	3.00	3.14	3.29	3.43	3.71	0.22

ตาราง แสดงคะแนนการวัดทักษะการเขียน ระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ิทาน

คนที่	แบบฝึกหัดที่										อัตรา พัฒนาการ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	0.22
2	1	1	2	1	2	1	2	2	2	3	0.22
3	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	0.22
4	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	0.22
5	1	2	1	3	2	2	3	3	3	4	0.33
6	2	3	4	3	4	3	4	3	4	4	0.22
7	2	2	2	3	3	3	3	4	3	3	0.11
รวม	11	13	17	18	19	17	20	21	22	25	0.22
เฉลี่ย	1.57	1.86	2.43	2.57	2.71	2.43	2.86	3.00	3.14	3.57	2.00

ตารางวิเคราะห์ผลสรุปการพิจารณาความตรงของแบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้นิทาน

ข้อที่	ความคิดเห็น	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)				ความหมาย
		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ฉันชอบเรียนโดยใช้นิทาน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ฉันชอบภาพในนิทานเพราะมีความสวยงาม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	นิทานน่าสนใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	เนื้อเรื่องในนิทานมีความเหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	นิทานช่วยให้ฉันเรียนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	เนื้อหาในนิทานมีความยากง่ายเหมาะสมกับชั้นเรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	แบบฝึกหัดจากนิทานมีคำชี้แจงและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	ฉันได้อ่านนิทานและทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	การทำแบบฝึกหัดจากนิทานช่วยให้ฉันเรียนเก่งขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	นิทานที่ฉันเรียนจูงใจให้ฉันอยากทำความดี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
		1.00	1.00	1.00	1.00	ใช้ได้

ตารางแสดงความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยใช้นิทาน

คนที่	1	2	3	4	5	6	7	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า $\bar{X}$	ความหมาย
ข้อที่ 1	3	3	3	3	3	2	2	2.71	0.45	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 2	3	2	3	3	1	3	3	2.57	0.73	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 3	3	3	3	3	2	3	3	2.86	0.35	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 4	3	1	1	3	2	2	2	2.00	0.76	ปานกลาง	พึงพอใจปานกลาง
ข้อที่ 5	3	3	3	3	3	3	3	3.00	0.00	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 6	3	3	3	3	2	2	2	2.57	0.49	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 7	3	3	2	3	3	2	3	2.71	0.45	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 8	3	3	3	3	1	3	3	2.71	0.70	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 9	3	2	3	3	3	3	3	2.86	0.35	มาก	พึงพอใจมาก
ข้อที่ 10	3	3	3	3	2	2	2	2.57	0.49	มาก	พึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม	3	2.6	2.7	3	2.2	2.5	2.6	2.66	0.48	มาก	พึงพอใจมาก

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 115)

$$IOC = \sum \frac{R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

หาความยากง่ายของแบบทดสอบจากสูตร(อ้างถึงใน ล้วน สายยศ 2543:184)

$$P_E = \frac{N_r}{N_t}$$

เมื่อ P_E แทน ดัชนีค่าความง่าย

N_r แทน จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก

N_t แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อนั้น

หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบจากสูตร(ล้วน สายยศ 2543: 186)

$$D = \frac{U}{n_u} - \frac{L}{n_l}$$

เมื่อ D แทน ดัชนีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

U แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง

L แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ

n_u แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ตอบในกลุ่มคะแนนสูง

n_l แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ตอบในกลุ่มคะแนนต่ำ

หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับจากสูตร KR-20 เพราะข้อสอบแต่ละข้อมีระดับความยากต่างกัน (ล้วน สายยศ 2543 : 215)

$$r_{kk} = \frac{k}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{\sigma^2} \right\}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้ = $\frac{\text{จำนวนนักเรียนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อนั้นผิด = 1 - p
	σ^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

การวัดอัตราพัฒนาการจากสมการการคำนวณ(วิรัตน์ วรรณรัตน์ และ สมถวิล วิจิตรวรรณ, 2551: 434-486)

$$\text{Growth Rate} = \frac{\sum_n^1 (\text{score}_{i+1} - \text{score}_i)}{N}$$

เมื่อ	$\sum_n^1$	คือ	ผลรวมตั้งแต่จำนวนที่ 1 จนถึงจำนวนสุดท้าย(จำนวนที่ n)
	score i +1 - score I	คือ	ผลต่างของคะแนนระหว่างการวัด 2 ครั้ง ติดต่อกัน
	N	คือ	จำนวนช่วงพัฒนาการ

การหาค่าเฉลี่ยคะแนนจากใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ2538: 73)

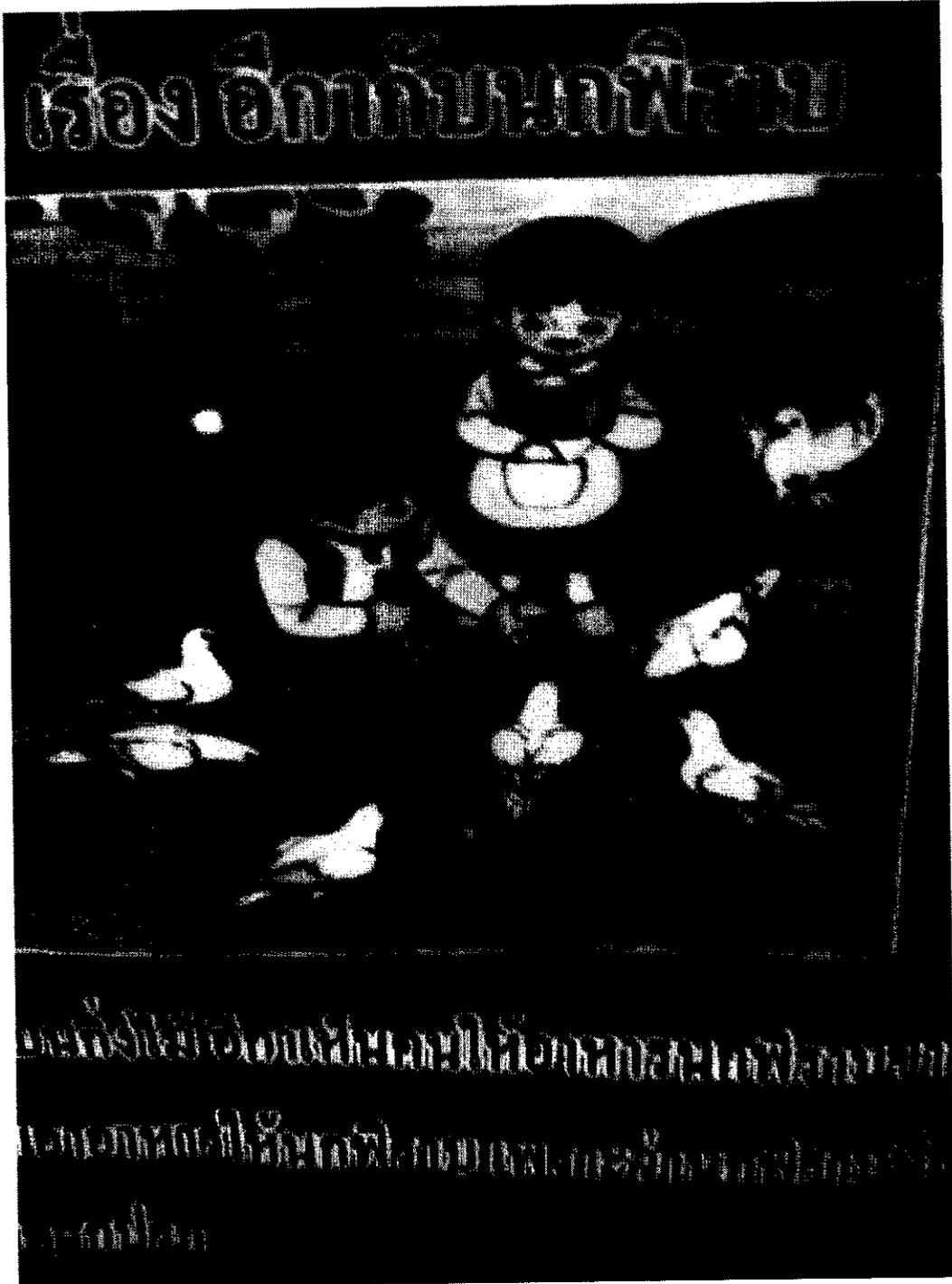
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

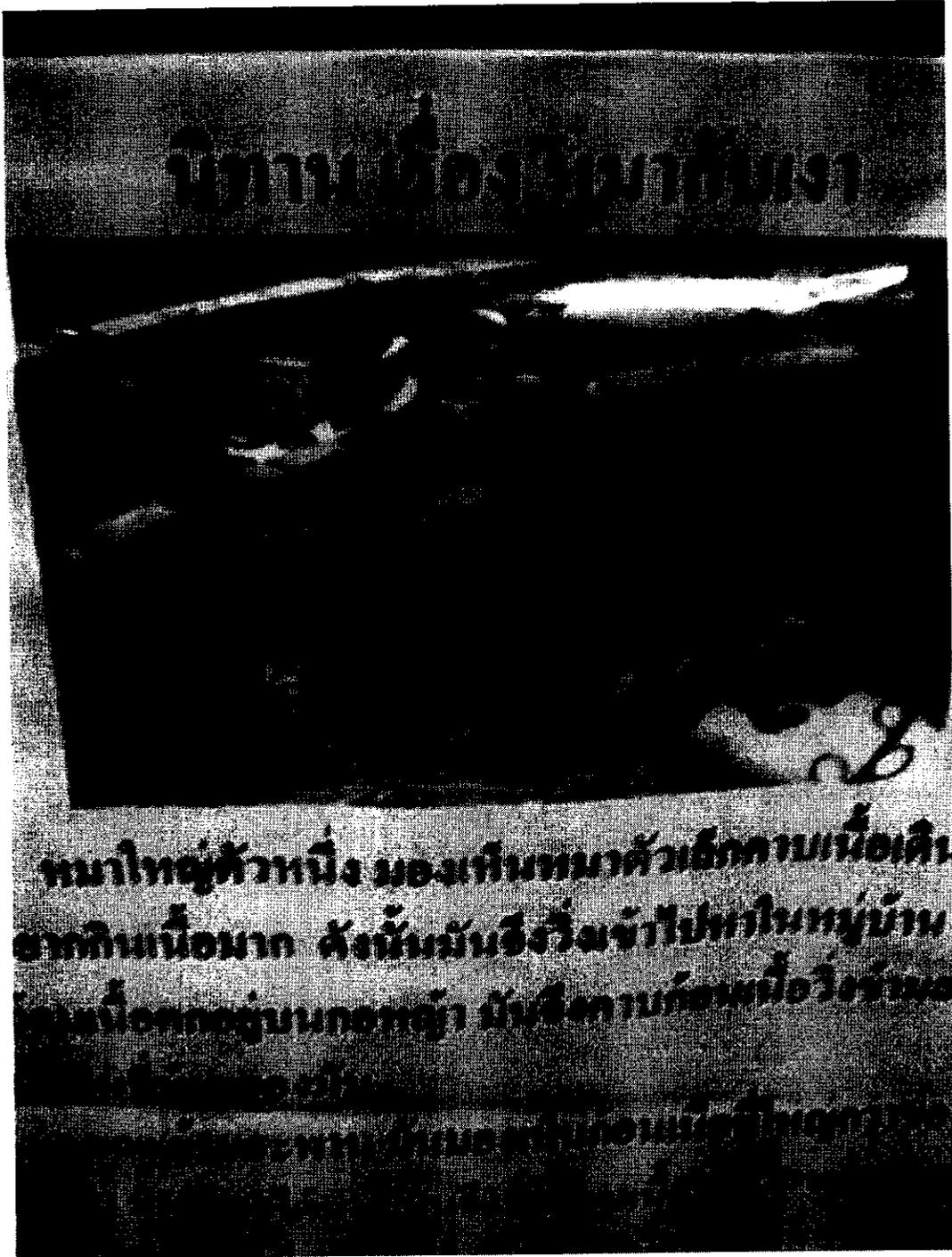
เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากสูตร(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ2538: 79)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างภาพถ่ายแผ่นภาพนิทาน

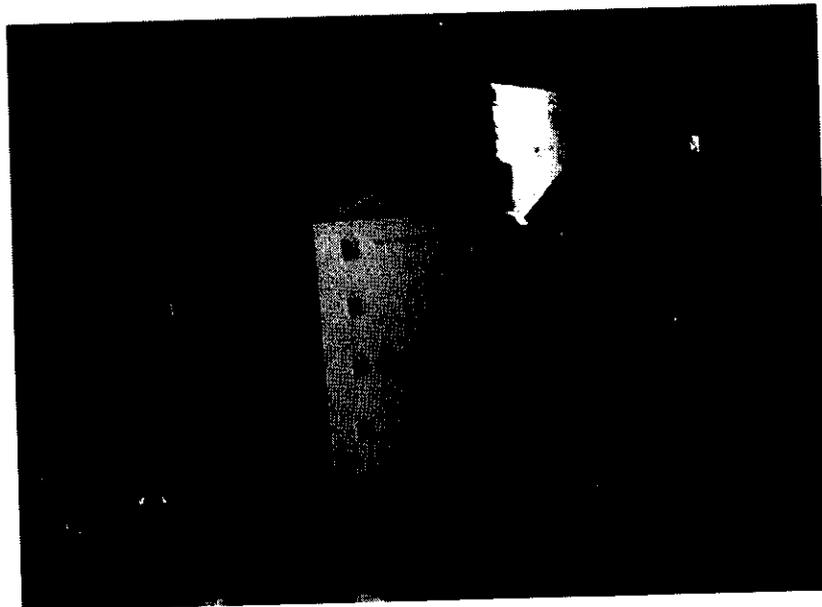
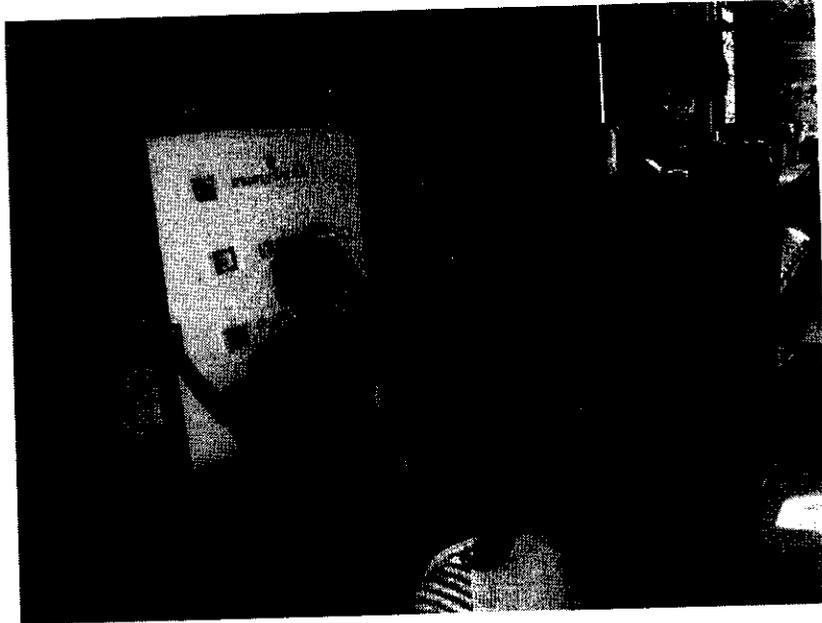

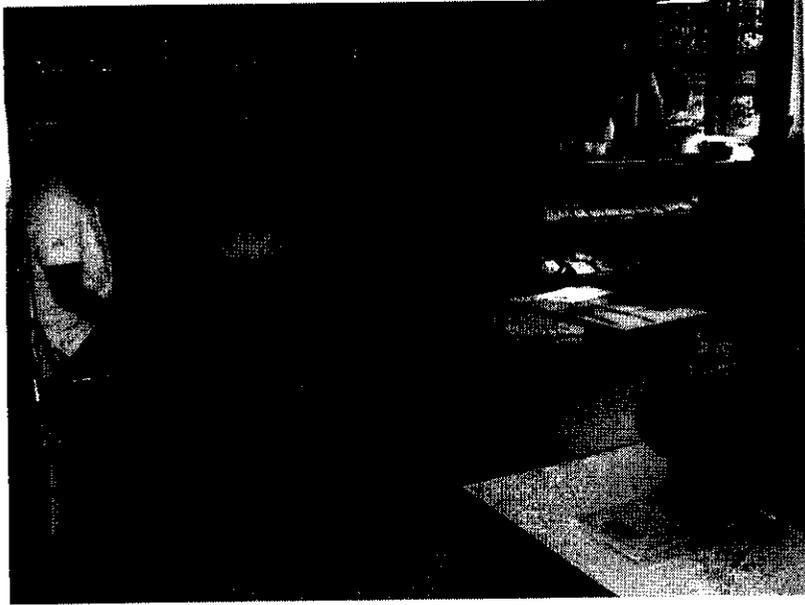

หน้าใหญ่ตัวหนึ่ง มองเห็นหน้าตัวเล็กตามเนื้อเค
 อกกินเนื้อมาก สันนั้นมันจึงวิ่งเข้าไปหาในหมู่บ้าน
 ฝูงนี้เองทุกขุมบนกตทง่า มันจึงตามก่อนเนื้อวิ่งข้าม
 ... ..
 ... ..

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างภาพถ่ายขณะทำการทดลอง

ภาพถ่ายขณะทดลอง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางศุภลักษณ์ แสงอรุณรักษ์
วัน เดือน ปี	20 สิงหาคม 2509
สถานที่เกิด	อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	คุรุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สถาบันราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2538
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านป่าตัน จังหวัดเชียงราย
ตำแหน่ง	ครู